

Indholdsfortegnelse

Abstract	3
Indledning	4
Problemstilling	5
Menneskehandel af nigerianske kvinder	5
Vejen fra Nigeria til Danmark.....	6
Review.....	8
Problemfelt: Politiets kontakt med ofre for menneskehandel	12
Efter anholdelse.....	12
Politiets begrænsninger	13
Politiets rolle.....	14
Problemformulering	15
Dansk lov om prostitution	16
Begrebsafklaring	16
Definition af menneskehandel	16
Teori	20
Rational Choice	20
Viktimologi	22
Intersektionalitet.....	25
Perspektiver i forhold til politiets skøn	27
Street-Level Bureaucracy	27
Politiblikket.....	28
Teoretisk opsamling	30
Metode	31
Interview som metodevalg	31
Isenesættelse af interview og forskerrolle	33
Etiske refleksioner	35
Sampling.....	35
Operationalisering	37
Analysestrategi	40
Validitet.....	42
Informantoversigt	44
Observation af en politiaktion	45

Analyse	47
Resultater.....	47
Forholdene i politikredsene	47
Politisk indflydelse.....	52
Lovgivning og erfaring	55
Politiblikket.....	57
Betjentenes holdning til lovgivningen	59
Betjentenes betragtning af de nigerianske kvinder	60
Betjentenes holdning til kategorierne	62
Betragtning af de nigerianske kvinder som ofre	65
Betjentenes karakterisering af de nigerianske kvinders adfærd.....	68
Et tillidsskabende arbejde	71
Fordele og ulemper	73
Incitament.....	76
Kollegaer.....	77
Diskussion	79
Sammenligning af kredsene.....	79
Lovgivning og skøn	84
Erfaring med de nigerianske kvinder.....	86
Tillids betydning for betjentenes arbejde	91
Konklusion.....	96
Litteraturliste	99
Bilag 3: Interviewguide 2.....	103
Øvrige Bilag på CD-rom.....	107

Abstract

This Master Thesis examines Danish police officers' opinions towards the complexities they face when dealing with Nigerian women in prostitution. To examine this we first have to identify these complexities.

This research is based on a qualitative method founded on nine interviews with Danish police officers, one interview with a social worker at Center mod Menneskehandel and an observation study from a police operation. We use a deductive approach and apply different theories to our empirical knowledge. The main theories are Rational Choice by Cornish and Clarke, victimological perspectives by Nils Christie and Ezzat A. Fattah, and a theory about intersectionality by Ann Phoenix. In addition to the main theories we apply theoretical concepts by Michael Lipsky and Liv Finstad. These theories focus on how the police officers form an opinion based on their knowledge and experience. In our research we find four major analytical themes based on the empirical research.

We conclude that the nine police officers participating in this Master Thesis have different opinions based on the police district and their personal point of view. Therefore it is difficult to identify patterns among the participating police districts. This Master Thesis is not generalizable but identifies themes that presumably not only are applicable on the police officers' work with Nigerian women in prostitution but also with other vulnerable groups in society.

Indledning

Prostitutions- og menneskehandelsområdet er et komplekst fænomen, der stiller væsentlige krav til de organisationer og myndigheder, der håndterer dette. I regeringens handleplan til bekæmpelse af menneskehandel 2011-2014 fremgår det, at et mål er at identificere flere ofre for menneskehandel. Hertil er det relevant at tilføje, at politiet står for hovedparten af identifikationerne og den indledende kontakt med kvinderne, hvorfor dansk politi er en relevant myndighed at undersøge (Ministeriet for ligestilling et al. 2011:3,5, Nichols & Heil 2015). I den forbindelse er det væsentligt, at udenlandske prostitueredes holdning til offentlige myndigheder, herunder politiet, er præget af mistillid. Dette skyldes muligvis, at kvinderne arbejder illegalt i Danmark, hvorfor de foretrækker ikke at have kontakt til de danske myndigheder (SFI 2001:272).

Specialet fokuserer på de kompleksiteter, der relaterer sig til betjentes arbejde med menneskehandel og prostitution (Nichols & Heil 2015:7). I overensstemmelse hermed er det væsentligt, at en amerikansk undersøgelse viste, at politibetjente og deres overordnede ikke er opmærksomme på menneskehandel og desuden mangler den nødvendige træning for at efterforske denne form for kriminalitet (Farrell & Pfeffer 2014:47). Specialets fokus er valgt, da der ikke eksisterer meget forskning på området i en dansk kontekst. Hertil er det væsentligt at tilføje, at der findes relativt megen forskning fra kvindernes vinkel og om deres oplevelser med prostitution og menneskehandel. Betjentene er dermed fokus i det følgende og kvinderne sættes i baggrunden. For denne undersøgelse af politibetjentes holdning, er det væsentligt at bemærke, at betjentene er nødsaget til at træffe beslutninger for at reducere kompleksiteterne, de oplever i dette arbejde, hvorfor det er tankevækkende, at politiets beslutninger bygger på en kombination af skøn og lovmæssige rammer (Lipsky 1980:14).

Problemstilling

I følgende afsnit præsenteres specialets problemstilling. Undervejs i afsnittet klarlægges, hvilke overvejelser der danner grundlag for problemformuleringen og afgrænsningen heraf. Ligeledes præsenteres den eksisterende forskning på området, som har givet inspiration og viden til denne undersøgelse.

Menneskehandel af nigerianske kvinder

I dette speciale belyses danske politibetjentes holdning til nigerianske kvinder, der prostituerer sig i Danmark. Selvom det er de danske betjentes arbejde, der er omdrejningspunkt, er det nødvendigt at informere læseren om de kvinder, arbejdet omhandler. Disse kvinder er udvalgt, eftersom de på flere områder adskiller sig fra andre kvinder i prostitution i Danmark. Dette uddybes løbende i afsnittet.

Vi fokuserer indledningsvis på udenlandske kvinder i prostitution, eftersom det anslås, at halvdelen af de prostituerede kvinder i Danmark, er udenlandske (Wiingaard 2010:5). Eftersom de udenlandske kvinder udgør en væsentlig andel af prostitutionsmiljøet i Danmark, er disse kvinder relevant at undersøge ud fra en kriminologisk vinkel, da udenlandske kvinder i prostitution oftere end danske kan henføres til problematikker om menneskehandel, illegalt arbejde og ulovligt ophold.

Statistik fra Center mod Menneskehandel (CMM) viser, at kun én af de personer, der i 2013 officielt blev vurderet som værende offer for menneskehandel, stammer fra Danmark, mens de resterende 75 vurderede ofre for menneskehandel er udenlandske. CMM's opgørelse er baseret på tal fra CMM og Udlændingestyrelsen over personer, som officielt er vurderet som ofre for menneskehandel i 2013. Statistikken benyttes yderligere til at indsnævre målgruppen for denne undersøgelse. Det fremgår, at 45 ud af 76 officielt vurderede ofre for menneskehandel stammer fra Nigeria. CMM har yderligere en opgørelse over kønsfordelingen, der viser, at 64 ud af 76 ofre for menneskehandel i 2013 var kvinder (CMM 2014:3,6).

De 76 officielt vurderede ofre for menneskehandel i 2013 er handlet til forskellige formål. 58 ud af 76 officielt vurderede ofre for menneskehandel er handlet til prostitution, hvorved det umiddelbart forekommer relevant at fokusere på denne form for menneskehandel. Dette kan relateres til ofrene for menneskehandels nationalitet, hvor 42 handlede nigerianere beskæftiger sig med prostitution (CMM 2014:3,4). Sammenholdes dette med de tal fra CMM, der viser, at 45 af de totale 76 handle-

de personer i Danmark i 2013, var nigerianere, kan det udledes, at stort set alle handlede nigerianere er handlede til prostitution. Det understøttes af en artikel, hvori det fremgår, at menneskehandel af afrikanske kvinder, som udnyttes til sex i Europa, er udbredt i Vestafrika (Fitzgibbon 2010:81). Det forekommer derfor centralt at undersøge denne gruppe handlede individer nærmere, da den størrelsesmæssigt adskiller sig væsentligt fra de andre grupperinger. De nigerianske kvinder skiller sig atter ud, eftersom de oftest befinder sig i en særlig sårbar og udsat situation, da de både kan udsættes for vold og trusler fra bagmændene, mens de oplever racistisk og seksuel stigmatisering fra kunderne og endelig manglende rettigheder og hjælp fra danske myndigheder (Holm 2007:50).

En undersøgelse af Holm (2007) fokuserer på nigerianske kvindernes sociale relationer og hvordan disse påvirker deres handlemuligheder. Holm finder, at nigerianske kvinder adskiller sig fra andre kvinder i prostitution, eftersom de befinder sig mellem to positioner. De kan både indtage rollen som migrant, der arbejder illegalt i Danmark, og rollen som offer for menneskehandel. De kan derfor både kategoriseres som ofre og kriminelle (Holm 2007:33, 40, Plambech 2014B:1). Dette kan betragtes som en problematisk distinktion for de nigerianske kvinder i prostitution, eftersom de adskiller sig fra andre kvinder i prostitution ved at være aggressive i deres tilgang til potentielle kunder, da de eksempelvis tager fat i forbigående mænd. Denne adfærd medfører, at nigerianske kvinder i prostitution bryder med den stereotype opfattelse af, hvorledes et offer bør opføre sig og de kan derfor nemt kategoriseres som illegale migranter (Holm 2007:32,41).

I forhold til specialets fokuspunkt pointeres, at der forefindes en række nyere forskningslitteratur, der beskæftiger sig indgående med nigerianske kvinder i prostitution, deres baggrund og de forhold, de arbejder under, hvorfor dette ikke er fokus i dette speciale. Vi inddrager dog kort aspekter af de nigerianske kvinders liv, da vi vurderer, at de er væsentlige i forhold til at give indblik i kvindernes baggrund, som muligvis præger den relation og tilgang, de kan have til det danske politi.

Vejen fra Nigeria til Danmark

Indeværende afsnit indeholder en præsentation af, hvorledes nigerianske kvinder migrerer fra Nigeria til Danmark. Afsnittet er inddraget, eftersom vi er af den overbevisning, at det er væsentligt at give en forståelse af kvindernes situation for at kunne belyse politiets arbejde med denne gruppe mennesker.

Nigerianske prostituerede stammer oftest fra Benin City i Edostaten i Nigeria (Holm A:1, Skillbrei et al. 2006:18). Kvinderne har ikke en homogen socioøkonomisk baggrund, da nogle kommer fra fattige kår, mens andre har været relativt bedre stillet i hjemlandet (Holm 2007:35). Der er dog en tendens til, at kvinderne kommer fra fattige familier og kun har en kort eller ingen uddannelse (Holm A:1, Troung 2005:170). Ifølge Holm kan kvindernes bevæggrunde for at rejse til eksempelvis Danmark og prostituere sig overordnet set inddeles i to grupper. Den første gruppe vælger at migrere som led i en familiestrategi, hvor formålet med migrationen er at tjene penge til familien i hjemlandet. Den anden gruppe migrerer ligeledes på baggrund af familiære relationer, hvor bevæggrunden i stedet er at flygte fra eksempelvis voldelige ægtemænd (Holm A:2, Skillbrei et al. 2006:26). Skillbrei et al. nævner hertil, at de manglende rettigheder og udsigter til at skabe sig en fremtid i Nigeria kan være en udløsende faktor for migrationen. Det kan udledes, at det for begge grupper forekommer attraktivt at migrere til Europa for at arbejde. Kvinderne fortæller yderligere, at de ikke føler, de har noget at vende hjem til i Nigeria, da de enten skuffer deres familie eller skylder penge til en bagmand (Skillbrei et al. 2006:22,61, Fitzgibbon 2010:84). Dette kan anskues som en konsekvens af en overordnet fattigdomsproblematik, eftersom undersøgelser viser, at migration kan skyldes et utal af faktorer, hvoraf fattigdom og dårlige levevilkår i Vestafrika er væsentlige. Fattigdommen er ofte særlig gældende for kvinder i eksempelvis Nigeria grundet manglende uddannelse, arbejdsløshed og lav socioøkonomisk status (Attoh 2009:167-168). Dette beskrives som en cirkel bestående af "fattigdom - menneskehandel - fattigdom", hvor individet afskæres fra dets rettigheder såsom uddannelse, sikkerhed og retfærdighed (Truong 2005:7).

De nigerianske kvinders rejse indledes ofte med, at de selv eller familien kontaktes af en agent, der mod betaling tilbyder at hjælpe dem til Europa. Det kan hertil nævnes, at kvinderne er bevidste om dette, men på grund af de ringe levevilkår i Nigeria vælger at foretage rejsen alligevel. Kvinderne ankommer typisk til Spanien eller Italien, da disse lande ligger geografisk praktisk i forhold til at rejse fra Afrika til Europa. Her får de opholdstilladelse og kan på grund af Schengen-samarbejdet frit bevæge sig videre rundt i Europa (Skillbrei et al. 2006:26,21,33).

Som et resultat af migrationsprocessen skylder kvinderne ofte penge til en såkaldt mama i Danmark eller en bagmand i Italien eller Spanien. Dette faktum, sammenholdt med at kvinderne ofte enten migrerer til Europa for at kunne forsørge deres familie eller for at slippe for en voldelig ægtemand, medfører, at de nigerianske kvinder fastholdes i prostitutionen, da de ellers risikerer represalier fra både familie og bagmænd (Skillbrei et al. 2006:50-51, Troung 2005:63). De nigerianske kvinders

gæld til forskellige aktører kan yderligere medføre, at de ikke er interesserede i at indgå i et samarbejde med eksempelvis politiet omkring anholdelsen af disse, da bagmændene kan true med at skade kvindernes familier i Nigeria (Holm 2007:43, Plambech 2014B:3).

Det fremgår dermed af ovenstående afsnit, at kvindernes komplekse situation kan have indflydelse på deres villighed til at samarbejde med politiet, idet det oftest ikke er attraktivt for dem at vende tilbage til Nigeria, selvom udrejse fra Danmark er konsekvensen, uanset om kvinderne samarbejder med politiet eller ej (Holm 2007:40, Plambech 2014B:1).

Vi fokuserer på politiets håndtering af de nigerianske kvinder i prostitution, eftersom disse kvinder både udgør en væsentlig andel af dem, der er handlet til prostitution, bryder loven igennem ulovligt arbejde og grundet deres aggressive adfærd adskiller sig fra andre kvinder i prostitution. Vi har inddraget information om kvindernes baggrund for at komme til Europa og arbejde som prostituerede for at nuancere diskussionen om, hvorvidt disse kvinder kan kategoriseres og håndteres som ofre eller kriminelle og hvorvidt, det er meningsfuldt med en skarp distinktion mellem disse kategoriseringer. For at opnå en bedre forståelse af problemstillingen inddrager vi i det følgende international forskning på området.

Review

I dette afsnit redegøres for den internationale forskning omhandlende politiets arbejde i forhold til prostitution og menneskehandel. Afsnittet er medtaget for at indskrive specialet i en forskningsmæssig kontekst og tydeliggøre, hvorledes specialet adskiller sig fra eksisterende forskning. Der synes ikke at forekomme meget forskning omhandlende dansk politis arbejde med nigerianske prostituerede eller menneskehandel, hvorfor følgende review ikke omhandler specifik forskning om nigerianske kvinder. Den eksisterende forskning på området er hovedsageligt amerikansk og af nyere dato.

I en amerikansk undersøgelse med datamateriale fra 140 sagsakter og 160 kvalitative interviews med eksempelvis politibetjente og anklagere belyses, hvilke vanskeligheder politibetjente stod overfor i arbejdet med at identificere ofre for menneskehandel. Hovedkonklusionen var, at de lokale politibetjentes opfattelse af menneskehandel ikke rakte til identifikation af menneskehandel i en lang række sager (Farrell & Pfeffer 2014:46-48). Undersøgelsen viste, at der for betjentene kunne opstå forvirring, da det kunne være vanskeligt at identificere, hvorvidt et potentielt handlet individ

arbejdede frivilligt eller under tvang. Det blev endvidere påpeget, at politiet uden klare retningslinjer fra lovgivningen fokuserede på de sager, de opfattede som mest skadelige og dem, de vurderede, medførte størst offentlig støtte (Farrell & Pfeffer 2014:50, 60). Det væsentligste fra denne undersøgelse er i forhold til indeværende speciale, at politibetjentene identificerede ofre for menneskehandel, ligesom de identificerede andre ofre: de ventede på, at ofre kontaktede politiet eller på at udenforstående kontaktede dem med et tip. Politiet afventede således, at der indløb anmeldelser, hvorved arbejdet med menneskehandel og prostitution behandledes, som var det "almen" kriminalitet. Politiets organisatoriske kultur blokerede dermed ifølge Farrell og Pfeffer for innovativ efterforskning af menneskehandel (Farrell & Pfeffer 2014:61).

Ovenstående kan relateres til en nyere undersøgelse af Farrell et. al, hvor et præmis var, at amerikanske politibetjente manglede træning i at identificere handlede individer og derfor opererede ud fra efterforskningsmæssige vaner, når de opklarede nye kriminalitetsformer. Som løsning på dette foreslog forfatterne, at betjentene fik konkret træning i håndtering af menneskehandel (Farrell et al. 2015:2,14-15). Undersøgelsens empiri omfattede 90 kvalitative interviews foretaget med betjente af forskellig rang i 12 politikredse. Undersøgelsen viste, at 65 % af de adspurgte betjente opfattede menneskehandel til sex som prostitution. Derfor håndterede betjentene menneskehandlen som prostitution. Dette medførte, at de arbejdede ud fra misvisende stereotyper og derved opnåede en misvisende kategorisering. Hermed forstås, at det lokale politi ikke kunne skelne mellem menneskehandel og smugling og ofte associerede menneskehandel med mennesker, som ikke havde legalt ophold i USA, hvorved personer blev dømt under tvivlsomme omstændigheder. Samtidig havde de faste opfattelser af, hvordan et offer for menneskehandel så ud, hvorved der opstod misvisende stereotyper (Farrell et al. 2015: 3,10).

På baggrund af en anden amerikansk undersøgelse har Nichols og Heil (2015) belyst potentielle problemer i forbindelse med identificering af ofre for sexhandel og udfordringerne ved retsforfølgelsen. Undersøgelsen byggede på kvalitative interviews med en række myndighedspersoner i St. Louis (Nichols & Heil 2015:7-8). Nogle af resultaterne kan relateres til ovenstående undersøgelse af Farrell og Pfeffer, da Nichols og Heil ligeledes konkluderede, at identificering af ofre for menneskehandel i højere grad var hos ofre selv end politiet. Der blev således lagt op til, at ofre havde et stort ansvar for at inddrage politiet, hvilket kunne være problematisk, da de ofte ikke ønskede kontakt med myndighederne. Undersøgelsens informanter udtalte, at det var vanskeligt at få ofre til at samarbejde om en retsforfølgelse af bagmændene, hvorfor tillid mellem myndighedspersoner

og ofrene var vigtigt (Nichols & Heil 2015:10-11,21). Forfatterne konkluderede derfor ligesom Farrell et al., at politiets træning var særlig vigtig for at identificere disse sager. Politiet skulle eksempelvis være særligt gode til at lytte til ofrene og give dem den nødvendige tid til at fortælle deres historie (Nichols & Heil 2015:28,22).

Den manglende træning for betjentene, der påpeges i ovenstående undersøgelser, pointeres ligeledes i en undersøgelse blandt lokale politikorps i USA foretaget af Wilson et al. (2006). Pointen var, at den manglende træning medvirkede til, at der hos lokale betjente var en ansvarsfralæggelse vedrørende arbejdet med at tackle menneskehandel. Studiet viste, at de lokale politienheder var ringe forberedte på at håndtere menneskehandel og at de generelle holdninger hertil ikke skabte en proaktiv og informeret indsats overfor disse forbrydelser. Wilson et al. anbefalede derfor, at der fra lokalafdelingernes side skulle tages mere ansvar og udvikles strategier for afdelingerne således, at betjentene opnåede en mere realistisk forståelse for denne type forbrydelse og reducerede antallet af handlede individer (Wilson et al. 2006:149-150,159).

En engelsk spørgeskemaundersøgelse viste, at der i årene mellem 1994 og 2004 var sket reguleringer i forbindelse med prostitution i England – særligt gadeprostitution. Undersøgelsen viste eksempelvis, at politiets arbejde var blevet mere nuanceret i forhold til at involvere flere organisationer. Politiet var eksempelvis blevet mere involveret med organisationer, som forsøgte at hjælpe kvinderne i prostitution. I relation til de prostituerede påpegede undersøgelsen forskellige trends. Eksempelvis konkluderede undersøgelsen, at der var en større tendens til at betragte kvindelige prostituerede som ofre fremfor kriminelle (Matthews 2005:893). Denne undersøgelse giver således et anderledes perspektiv på prostitution end de tidligere inddragede undersøgelser, eftersom kvinderne generelt blev betragtet som ofre.

Ovenstående review viser, at der ifølge amerikansk forskningslitteratur er en tendens til, at politibetjente mangler træning i at håndtere menneskehandel. Dette medfører, at menneskehandel håndteres som kriminalitetsformer, betjentene i forvejen har kendskab til, såsom prostitution. En konsekvens heraf er, at problematikken ikke håndteres på den mest hensigtsmæssige måde. Derfor ønsker vi at belyse, hvordan de danske politibetjente håndterer de kompleksiteter, der kan opstå i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution. Vores gennemgang af forskningslitteratur viser yderligere, at der blandt engelske betjente er en tendens til at viktimisere prostituerede. Denne dimension inddrages ligeledes i vores undersøgelse. Da der forefindes ikke umiddelbart dansk forskning på dette

område, forekommer det relevant at undersøge danske politibetjentes holdning til de kompleksiteter, de møder i arbejdet med mulige handlede kvinder i prostitution.

Problemfelt: Politiets kontakt med ofre for menneskehandel

I følgende afsnit belyses politiets arbejde og kontakt med udenlandske kvinder i prostitution, hvor særligt kvinder, der betegnes som handlede er i fokus. Undervejs i afsnittet inddrages relevant forskningslitteratur. Endvidere præsenteres specialets problemformulering. Nærværende afsnit belyser således problemstillingens relevans, eftersom politibetjentenes rolle i forbindelse med nigerianske kvinder i prostitution klargøres.

Som tidligere beskrevet blev der i 2013 identificeret 76 personer som ofre for menneskehandel. Tal baseret på opgørelser fra CMM viser, at langt størstedelen af disse personer har haft kontakt med politiet. 48 ud af 76 identificerede ofre for menneskehandel har været i kontakt med politiet. Dermed kan der argumenteres for, at politiet er et væsentligt element i forhold til arbejdet med udenlandske prostituerede, der muligvis er menneskehandlede. CMM finder dog, at de 76 personer, der i 2013 blev identificeret som ofre for menneskehandel, ikke repræsenterer det faktiske omfang af menneskehandel i Danmark, men derimod angiver antallet af personer, de danske myndigheder har vurderet som handlede. CMM mener derimod, at det reelle omfang er højere (CMM 2014:1-2). Der er sandsynligvis tale om et ukendt mørketal for antallet af ofre for menneskehandel, eftersom de ikke ønsker at søge hjælp hos danske myndigheder såsom politiet. Dette skyldes eksempelvis deres frygt for at blive sendt til deres hjemland (COWI 2014:13). Det er hertil væsentligt at pointere, at politibetjentene ikke ved, hvorvidt en kvinde er handlet, når de antræffer hende.

I betragtning af hvor meget litteratur, der som tidligere nævnt, forefindes om de nigerianske kvinder, forekommer det relevant at undersøge, hvorledes de håndteres af de personer og institutioner, de er i kontakt med. Vi begrænser specialet til politiet, eftersom de i 2013 opnåede kontakt med størstedelen af nigerianere i prostitution i Danmark.

Efter anholdelse

Når kvinderne er anholdt af politiet, skal det vurderes, om de er handlede. I den forbindelse har kategoriseringen en væsentlig betydning for den efterfølgende tilgang til kvinderne. I en rapport udgivet af Servicestyrelsen fremgår det, at hvis politiet kategoriserer kvinden som et muligt offer for menneskehandel, skal sagen forelægges Udlændingestyrelsen. Udlændingestyrelsen afgør, om kvinden er offer for menneskehandel. Deres afgørelse bygger på politiets og CMMs vurdering. Således spiller politiets vurderinger af kvinderne en væsentlig faktor i afgørelsen af, om kvinden kate-

goriseres som handlet eller ej (Wiingaard 2010:13). Betragtes kvinden som handlet, har hun ifølge loven ret til en refleksionsperiode. Refleksionsperioden betyder, at kvinden skal forberede sin rejse ud af Danmark. Refleksionsperioden er som udgangspunkt på 30 dage, men kan forlænges med op til 120 dage (Redeninternational 2014). I den forbindelse kan ofrene under denne periode eksempelvis modtage hjælp såsom sundhedsbehandling og psykologhjælp. De kvinder, der er erklæret handlede, får ligeledes en sum penge i forbindelse med deres hjemsendelse som hjælp til, at de kan reintegrere sig i hjemlandet. Det er dog relativt få, der benytter muligheden. Dermed forekommer en udfordring i forhold til at få ofrene for menneskehandel til at samarbejde med eksempelvis politiet (Plambech 2014A, COWI 2014:29,8).

Betragtes kvinden derimod ikke som handlet og er ulovligt indrejst, udvises hun hurtigst muligt. Politiets arbejde er i forbindelse med disse kvinder at drage omsorg, i det omfang betjentene har kontakt med kvinderne (Wiingaard 2010:13). Lige gyldigt om kvinderne betragtes som handlede eller ej, udvises de af Danmark, hvilket kan placere dem i en sårbar position (Holm 2007:40, Plambech 2014B:1). Visse udenlandske kvinder kan i en periode på tre måneder opholde sig lovligt i Danmark, hvis de grundet Schengenaf-talen har opholdstilladelse i et andet europæisk land. Prostitution er lovligt i Danmark, men da det ikke er muligt at få arbejdstilladelse til prostitution, arbejder kvinderne illegalt (Holm 2007:39).

Som det fremgår af ovenstående, spiller politiet en væsentlig rolle i kontakten med de nigerianske prostituerede såvel som i afgørelsen af de prostitueredes følgende skæbne. På baggrund af dette, finder vi det relevant at undersøge politiets holdning til arbejdet med nigerianske prostituerede.

Politiets begrænsninger

Danske politibetjentes holdning til deres arbejde med udenlandske prostituerede er stadig et relativt uudforsket fænomen. Tidligere forskning omhandler primært politiets arbejde fra de prostitueredes vinkel. Ministeriet for børn, ligestilling, integration og sociale forhold udgav i 2014 en evaluering af handlingsplanen til bekæmpelse af menneskehandel, hvori de blandt andet har undersøgt aspekter af politiets arbejde med udenlandske prostituerede. I evalueringen af handleplanen er der foretaget interviews med forskellige myndigheder, herunder politiet. Flere interviewpersoner giver udtryk for, at loven omhandlende tildeling af opholdstilladelse medfører begrænsninger. Dette skyldes, at kvinderne ikke har incitament til at hjælpe politiet, da de alligevel udvises af Danmark (COWI 2010:54).

En central del af politiets arbejde med prostitution er at identificere og straffe bagmændene (Politi 2015). Evalueringen viser, at antallet af dømte bagmænd siden 2010 er faldet, hvorimod der samtidigt forekommer en stigning af identificerede ofre for menneskehandel. I perioden 2011-2013 blev 202 ofre for menneskehandel identificeret, hvor i alt 17 af disse vidnede i retssager. Evalueringen påpeger dermed, at antallet af ofre, der samarbejder med politiet i deres efterforskning er relativt lavt. Endvidere var hovedparten af vidnerne østeuropæiske, hvorfor få domme omhandlede ofre fra lande udenfor EU's grænser (COWI 2010:39-41). Der kan argumenteres for, at det danske politi oplever udfordringer i deres efterforskningsarbejde, hvor særligt kvinder fra eksempelvis Nigeria vælger ikke at samarbejde. Dermed kan det lave antal dømte bagmænd muligvis skyldes, at kvinderne ofte vælger ikke at samarbejde med politiet i deres efterforskning.

Politiets rolle

Nærværende afsnit omhandler, hvorledes der i politiets arbejde kan opstå kompleksiteter vedrørende håndteringen af de nigerianske kvinder i prostitution. Ligeså leder afsnittet til specialets problemformulering og de konkrete refleksioner, vi har foretaget.

Holm påpeger i en undersøgelse, at politiets arbejde kan anskues som todelt, da de forvalter flere love på samme tid. Samtidig med, at politiet betragter kvinderne som illegale migranter og sexarbejdere, skal de ligeså beskytte kvinderne og anskue dem som ofre for forbrydelser (Holm 2007:40). Det kan udledes, at der i politiets arbejde med prostituerede findes en kompleksitet, eftersom de nigerianske kvinder både kan defineres som kriminelle og ofre (Skillbrei & Holmström 2011:498). Som tidligere beskrevet spiller politiet ligeledes en rolle i afgørelsen af, om kvinderne er handlede. Set fra kvindernes vinkel kan det synes essentielt, at de formår at fremsætte et billede af sig selv som uskyldige ofre, hvis de vil opnå støtte. De kvinder, som derimod ikke lever op til eller afviser offerrollen, betragtes ikke som handlede, hvorfor de vurderes som skyldige sexarbejdere og dermed kriminelle. Kvinderne kan således have en vis interesse i en bestemt fremstilling. Det kan derfor være vanskeligt at klarlægge kvindernes situation. Holm finder ligeså eksempler på, hvorledes politiet skildrer de nigerianske prostituerede negativt. I visse tilfælde beskrives kvinderne af politiet som aggressive og højtrøstede, hvilket muligvis vanskeliggør kvindernes muligheder for at blive betragtet som handlede (Holm 2007:41, Junker 2015).

Problemformulering

Ud fra ovenstående iagttagelser har vi formuleret følgende problemformulering:

Hvad er danske politibetjentes holdning til de kompleksiteter, de møder i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution?

Vi formoder, at politiets billede af de nigerianske kvinder kan have væsentlig betydning for, hvorvidt de prostituerede betragtes som ofre eller kriminelle. Derfor finder vi det relevant at interviewe danske politibetjente om, hvordan de håndterer at skulle kategorisere kvinderne som handlede eller ikke-handlede og hvorledes de kommer frem til denne kategorisering. Hertil anser vi det som væsentligt at undersøge politibetjentes holdning i forhold til, at det er disse to kategorier, de har til rådighed i arbejdet med de nigerianske kvindelige prostituerede.

Endvidere befinder politiet sig i en gråzone i forhold til lovgivningen, da de skal administrere flere love samtidig. Vi finder ligeså, at politiets arbejde med identifikationen af ofre såvel som ønsket om, at bruge ofrene som vidner til videre efterforskning muligvis opstiller nogle udfordringer i deres arbejde. Vi anser det derfor som væsentligt at belyse danske politibetjentes holdning til deres arbejde med nigerianske prostituerede kvinder og finde svar på, hvordan de håndterer de kompleksiteter, der synes at kunne opstå i deres arbejde. Ud fra ovenstående har vi en formodning om, at politiet ikke har et særlig stort råderum, hvilket kan formodes at sætte begrænsninger i deres arbejde.

De nigerianske kvinders manglende samarbejde med politiet kan ligeså skyldes andre faktorer end de, der anskues i ovenstående gennemgang. Eksempelvis har flere af de nigerianske kvinder dårlige oplevelser med korrump politi i hjemlandet, hvorfor de er skeptiske i forhold til generelt at skulle samarbejde med politiet (Utekontakten 2009:9). Som tidligere beskrevet er der et mørketal omhandlende det reelle antal af ofre for menneskehandel, eftersom de ikke ønsker at søge hjælp hos danske myndigheder. Årsagen til, at flere fravælger at kontakte de danske myndigheder, skyldes blandt andet presset fra bagmændene, da kvinderne ofte trues med, at bagmændene vil slå enten dem selv eller deres familie i Nigeria ihjel (COWI 2014:13, Skillbrei 2006:61).

Ovenstående kompleksiteter er nogle af dem, vi formoder kan genfindes hos specialets informanter. Vi anser hertil, at det er nødvendigt først at identificere kompleksiteterne for at kunne besvare problemformuleringen og belyse holdningen hertil.

Dansk lov om prostitution

Følgende korte afsnit om lovgivning inddrages for at belyse, hvad den danske lovgivning i hovedtræk indebærer. Endvidere er det nødvendigt med en forståelse af lovgivningen for at forstå rammerne for politiets arbejde.

I Danmark har det siden 1999, som det eneste land i Norden, været lovligt både at købe og sælge seksuelle ydelser (Skillbrei & Holmström 2011:480). Det er ulovligt at købe seksuelle ydelser af en person under 18. Det er lovligt at sælge seksuelle ydelser, men det er strafbart at tjene på andres prostitution som ved at holde bordel, forlede nogen til at prostituere sig eller få fortjeneste af, at nogen prostituerer sig (rufferi). Samtidig er det ligeledes strafbart at optræde som mellemmand, udnytte andres prostitution eller udleje hotelværelse, som benyttes til prostitution.

Det er således afkriminaliseret at leve af prostitution i Danmark, så længe der betales skat af indtægten. For at indberette moms til staten og betale skat skal de prostituerede være registrerede som selvstændigt erhvervsdrivende (Socialstyrelsen).

Begrebsafklaring

Herunder gennemgås, hvorledes menneskehandel og i særdeleshed de mennesker, der betragtes som handlede, italesættes i specialet. Vi inddrager eksempelvis lovgivningen på området og konkrete handlingsplaner for at øge forståelsen af, hvordan begrebet benyttes af forskellige myndigheder i Danmark. Dette medtages for at give indblik i, hvorledes kvinderne omtales og leder til en diskussion af distinktionen mellem offer og kriminel, som det beskrives i forskningen, at politiet anvender. Afslutningvis klargøres det, hvordan vi omtaler de nigerianske kvinder, der formodes handlet til prostitution.

Definition af menneskehandel

Den danske definition af menneskehandel hører under straffelovens kapitel 26 om 'Forbrydelser mod den personlige frihed' § 262a, som understreger, at menneskehandel er strafbart. Under denne paragraf betegnes menneskehandel som kendetegnet ved, at der på forskellig vis gøres indgreb i forurettedes frihed til at handle og opholde sig, hvor den pågældende ønsker det. Strafferammen er sat op fra otte til ti års fængsel for den, der rekrutterer, transporterer, overfører, huser eller efterfølgende modtager en person, eller med henblik herpå, hvor der anvendes eller har været anvendt fri-

hedsberøvelse, trusler, ulovlig tvang, bestyrkelse eller udnyttelse af en vildfarelse eller anden utilbørlig fremgangsmåde med henblik på udnyttelse af den pågældende ved prostitution mm. Definitionen blev endvidere udvidet i 2012 til at gælde udnyttelse af mennesker til at begå strafbare handlinger som butikstyveri (CMM A, Retsinformation).

I en artikel fra Information (2015) påpeger en anklager hos politiet, at det ikke behøver at omhandle tvang, hvis der skal dømmes efter straffelovens § 262a. Det er derfor uvæsentligt, om de nigerianske kvinder arbejder frivilligt som prostituerede i Danmark. Det afgørende er i relation til loven, at bagmændene eksempelvis har rekrutteret eller transporteret kvinderne for at beskæftige dem med prostitution (Junker 2015). Således er tvangs-aspektet ikke afgørende for at blive betragtet som handlet. Hertil kan det tilføjes, at en stor del af de nigerianske kvinder i prostitution selv vælger at rejse til Danmark med en formodning om, at de kan tjene penge. Eksempelvis er det ikke alle kvinderne, der direkte presses af en bagmand til at rejse til Danmark for at arbejde, men i stedet er det ofte de generelle livsvilkår i Nigeria, der presser kvinderne (Skillbrei et al. 2006:61,25, Utekontakten 2015:8). Det er ligeledes usikkert, hvorvidt kvinderne presses ind i netop prostitutionsmiljøet som erhverv. Nogle kvinder udtaler eksempelvis i forskningsrapporter, at de ikke har andre alternativer, da de ikke har arbejdstillade og ikke har ret til sociale ydelser i de europæiske lande. Endvidere oplever de, at selv hvis de får et andet arbejde, er de ikke i stand til at tjene penge nok til både at afbetale deres gæld for rejsen til Europa samt sende penge hjem til familien (Skillbrei et al. 2006:61-62, Utekontakten 2015:8). Det medvirker til, at der kan sættes spørgsmålstegn ved at kategorisere prostituerede nigerianske kvinder som enten ofre eller kriminelle, hvilket uddybes senere i afsnittet.

CMM blev etableret i 2007 som et led i en handlingsplan mod prostitutionens bagmænd. Centret arbejder tæt sammen med blandt andet politiet og har oprettet krisecentre og mødesteder, hvor tvangsprostituerede og handlede kvinder anonymt kan henvende sig. Hos CMM omtales handlede mennesker i denne sammenhæng som ofre. Dette er for at understrege, at personen er et offer for den kriminelle handling, som menneskehandel er og ikke for at offergøre personen (CMM B). For dette speciale er det centrets undersøgelser og samarbejde med dansk politi, der er relevant.

Eftersom det særligt er CMM, som udarbejder statistikker omhandlende menneskehandel, inddrager vi deres definition af menneskehandel. Hos CMM arbejdes med en definition, hvor der identificeres tre begreber, som anses som særligt afgørende: forflyttelse, tvang og udnyttelse. Menneskehandel

anses ikke ifølge CMM som en tilstand, men nærmere som en proces, hvor en eller flere bagmænd har kontrol over den handlede person. Endvidere omtales tre faktorer, som identificerer menneskehandel. Disse er handling, midler og formål. Med handling forstås, at personen flyttes fra et sted til et andet, eksempelvis hvis personen er blevet rekrutteret, overført eller transporteret. Midler kan blandt andet kategoriseres som anvendelse af magt, trusler, frihedsberøvelse eller tvang. Handlingerne og midlerne sker med det formål, at personen udnyttes, hovedsageligt økonomisk i form af eksempelvis prostitution (CMM C).

Det fremgår af ovenstående afsnit, at de nigerianske prostituerede af CMM placeres i en offerkategori, hvor det ikke tages i betragtning, at kvinderne ligeledes kan placeres i en kategori som kriminelle.

Regeringens handleplan for 2011-2014, er lanceret på CMM's hjemmeside, hvor den præsenteres sammen med en kontinuerlig brug af begrebet ”ofre for menneskehandel” (CMM D). CMM skriver sig dermed ind i en diskurs, hvor eksempelvis de nigerianske prostituerede, der betragtes som handlede, omtales som ofre, mens deres bagmænd kategoriseres som kriminelle (CMM D). I regeringens handlingsplan omtales eksempelvis kvinder handlet til prostitution ligeledes som ofre for grov udnyttelse, hvorved formålet med handlingsplanen er at hjælpe og støtte disse kvinder. Samtidig omtales kvinderne som ofre for slavehandel (Ministeriet for ligestilling et al. 2011:1).

Fra Rigspolitiets side indebærer en strategi fra 2006, at indsatsen mod prostitutionens bagmænd styrkes og fastlægger en ramme for, hvorledes en indsats kunne intensiveres yderligere mod handel af kvinder og rufferi. Fokus er således bagmændene, mens kvinderne omtales sekundært, idet de er et led i vejen til at få bagmændene dømt. I den del, der omhandler kvinderne, omtales det som kvindehandel. I forlængelse af denne indsats ændrede politiet undervisningen på politiskolen således, at bekæmpelse af menneskehandel og rufferi kom på skemaet (Rigspolitiet 2009:1). Det kan således ikke direkte aflæses i Rigspolitiets indsats, hvilken kategori kvinderne herunder placeres i, da fokus er på bagmændene.

Vurderet ud fra ovenstående kan det tolkes, at kvinderne mødes af et samfund, som tilbyder to kategorier - offer eller kriminel. Dette er til trods for, at forskning og kvinderne selv indikerer, at de kan indtage flere sociale positioner, hvorfor det kan formodes vanskeligt at placere de nigerianske prostituerede i ovennævnte kategorier. Eksempelvis kan det diskuteres, hvorvidt kvinderne bør placeres i offerrollen, hvis ikke de selv anser sig som ofre for menneskehandel. Som tidligere skrevet kan

kvinderne have incitament til at fremstille sig selv på en bestemt måde og således i en bestemt kategori. Dette kan vanskeliggøre politiets afgørelse af kvindernes egentlige position.

Ud fra ovenstående sammenholdt med det faktum, at kvinderne muligvis ikke betragter sig selv som handlede, men blot som migranter, der ønsker at finde arbejde, har vi besluttet, at vi fremover i specialet betegner de handlede kvinder fra Nigeria som enten *nigerianske kvinder i prostitution*, eller *nigerianske migranter* (COWI 2014:54). Vi undlader derfor fremover at omtale kvinderne som handlede eller ofre for menneskehandel. Dette gøres for at understrege, at kvinderne ikke nødvendigvis direkte er tvunget til hverken at rejse til Danmark eller at prostituere sig.

Teori

I nedenstående afsnit præsenteres specialets teoretiske afsæt. Som udgangspunkt præsenteres Rational Choice perspektivet. Dette inddrages for at tydeliggøre, hvorledes danske politibetjente i deres arbejde træffer et rationelt valg baseret på en opvejning af fordele og ulemper i arbejdet med nigerianske migranter. Efterfølgende præsenteres teoretiske områder inden for viktimologien, hvor vi klarlægger, hvilke overvejelser og betragtninger, der kan danne grundlag for ovenstående valg. Endeligt inddrager vi intersektionalitet. Dette benyttes ligeledes som et teoretisk begreb, der kan forklare, hvordan politiet kan betragte de nigerianske kvinder i prostitution. Slutteligt inddrager vi teoretiske begreber fra Liv Finstad og Michael Lipsky for at belyse, hvorledes politiets skøn kan påvirke deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution.

Rational Choice

I afsnittet præsenteres og redegøres for Rational Choice (RC) teorien, vi anvender. Endvidere tydeliggøres det, hvorledes dele af teorien kan anvendes i et speciale om politiets håndtering af nigerianske kvinder i prostitution til trods for, at den omhandler kriminelles rationelle valg om at begå kriminalitet. Yderligere tilføjer vi specifikke perspektiver indenfor RC tilgangen.

I dette speciale har vi fundet inspiration i RC teorien af kriminologerne Cornish og Clarke (1993). Cornish og Clarke finder i deres teori, at kriminalitet ofte er et resultat af rationelle valg baseret på opvejning af formodede fordele og ulemper: *"Individuals, then, choose to engage in crime in an effort to maximize their benefits and minimize their costs."* (Cornish & Clarke 1993:400). RC er således en teori, omhandlende at individet skal træffe beslutninger. Det rationelle valg foregår på to stadier, hvor individet på det første stadie beslutter, hvorvidt det vil begå kriminalitet. I specialet inddrages kun det første stadie, da dette forekommer relevant for selve problemstillingen. Cornish og Clarke antager, at individet i den forbindelse overvejer forskellige måder at opfylde dets behov (Cornish & Clarke 1993:400). Vi antager, at politibetjentene således altid foretager en opvejning af fordele og ulemper i deres arbejde, hvorfor RC benyttes som en ramme i specialet. En opvejning kan eksempelvis være, når informanterne foretager en opvejning af fordele og ulemper inden deres vurdering af de nigerianske kvinder. Ifølge teorien foretager betjentene dermed en vurdering af kvinderne ud fra interesser, som kan opfylde politiets ønsker. Eksempelvis kan det for politiet være en fordel at kategorisere en kvinde som handlet, hvis de har en formodning om, at hun kan hjælpe i en efterforskning mod sin bagmand. Selvom betjentene således kan anskues som rationelle indivi-

der, som foretager et valg baseret på fordele og ulemper, kan der argumenteres for, at der eksisterer et *bounded rationality*. Dette betyder, at beslutningen er begrænset af den viden, betjentene har, hvorfor det ikke nødvendigvis skal forstås som rationelt for alle individer, men rationelt for betjentene (Møller & Sandberg 2015:5). Dette uddybes senere i afsnittet.

Som tidligere beskrevet kan de nigerianske migranter efter anholdelse have en interesse i at fremstå på en bestemt måde (jævnfør *Politiets rolle*). Dermed antager vi, at kvinderne ligeså kan foretage en opvejning af fordele og ulemper. Dette, vurderer vi, muligvis kan vanskeliggøre politiets arbejde, eftersom de nigerianske prostituerede kan fremsætte et billede, der ikke stemmer overens med deres egentlige situation. Vi har dermed en formodning om, at både de nigerianske prostituerede og politibetjentene træffer det valg, som de vurderer mest fordelagtig. I forbindelse med dette inddrages spilteori, som omhandler individets strategiske overvejelser. Spilteori omhandler, hvad der anses som den mest rationelle handling, hvor individet ligeledes er opmærksom på og afhængig af andre personers handlinger. Vi antager dermed, at kvinderne eksempelvis er opmærksomme på betjentes handlinger, hvilket kan påvirke deres overvejelser (Møller 2013:206). Kvindernes udtalelser kan dermed bygge på et, for dem, rationelt valg, hvilket kan påvirke og muligvis komplicere betjentes arbejde. Tillid er i relation hertil et væsentlig begreb at inddrage. Vi anvender følgende definition: *The subjective probability that one assigns to action by another agent (all group of agents) that affects one's own action* (Møller & Sandberg 2015:4). Vi antager dermed, at betjentene kan øge sandsynligheden for, at kvinderne har tillid til dem ved faktisk at foretage de handlinger, de lover kvinderne. Tillid kan yderligere betragtes som et fænomen, der opbygges i en proces, da den sociale relation er en forudsætning for at opbygge tillid (Møller & Sandberg 2015:3),

I RC beskrives det, at lovovertræderes valg om at begå kriminalitet kan være baseret på begrænset information. Endvidere kan valget være foretaget under pres eller ud fra kortsigtede konsekvenser. Individet foretager dermed det valg, som synes mest rationelt ud fra tilgængelige ressourcer og informationer (Lilly et al. 2001:342, Cullen & Agnew 2011:401). Det væsentlige ved dette element af teorien er, at betjentes kategorisering af kvinderne foretages ud fra de ressourcer og informationer, som er tilgængelige i deres arbejde. Ligeledes kan det for politibetjentene være vanskeligt at opnå tilstrækkelig med information, eftersom kvinderne muligvis fravælger at samarbejde med politiet. Spilteoriens eksempel omhandlende fangernes dilemma kan hertil inddrages. Dette beskrives som et spil mellem to individer, hvor de deltagende parter ikke har komplet information om, hvad den anden gør. Deltagerne foretager således handlinger, der er betinget af, hvad de tror, de andre

gør (Møller 2013:206-207). Betjentene og de nigerianske migranter foretager dermed et valg, hvilket er baseret på, hvad de antager, den anden part gør. Det enkelte individ foretager dermed dét valg, der forekommer rationelt for sig selv.

I politiets arbejde eksisterer en skønsmæssig vurdering, eftersom betjentene på baggrund af deres job vurderer kvinderne. Cornish og Clarke finder, at valget om at begå kriminalitet i høj grad influeres af forskellige faktorer. Dette er faktorer såsom læring, erfaring samt selvbillede, hvortil forskellige baggrundsfaktorer hos individet spiller en rolle (Cornish & Clarke 1993:400). Hertil antager vi, at disse individuelle faktorer kan have betydning for den enkelte betjents bedømmelse af kvinderne. I relation til dette er det væsentligt at tilføje, at andre individer, ifølge RC, vil træffe samme valg, da de mener, dette er det mest rationelle (Møller 2013:193). Ud fra dette perspektiv formodes det, at der blandt politibetjentene eksisterer en overensstemmelse om, hvilket valg der forekommer som det mest rationelle i deres arbejde med de nigerianske migranter.

Selvom RC oprindeligt beskriver individets valg om at begå kriminalitet, argumenterer vi for, at teorien eksempelvis kan anvendes til at beskrive de formodede overvejelser, der ligger til grund for betjentes kategorisering af kvinderne. Vi finder således, at teorien kan benyttes til at undersøge danske politibetjentes håndtering og holdning til deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution. I forhold til specialet er det elementet i RC omhandlende opvejningen af fordele og ulemper, hvor det mest gavnlige valg for situationen træffes, der synes relevant at inddrage. Vi har foruden Cornish og Clarkes teori om RC inddraget centrale elementer, der supplerer deres teoretiske perspektiv, eftersom RC teorien dermed uddybes og tilføres yderligere forklaringskraft.

Viktimologi

Med fokus på den canadiske kriminolog Ezzat A. Fattah (1991) og den norske kriminolog Nils Christie (2006), undersøger vi med afsnittet, hvad der i kriminologisk forstand betegnes som det ideelle offer. Teorierne anvendes til senere belysning af, hvorledes ofre i politimæssig sammenhæng kategoriseres samt hvordan de kvindelige nigerianske migranter kan udfordre disse kategorier.

Fattah foretog i 1991 en systematisering af offertyper i grupper, som særligt betragtes ud fra samfundets rammer og individers adfærd. Disse grupper af ofre omtales i fire kategorier (Fattah 1991:95). I specialet inddrages dog kun tre kategorier, da disse anses som relevante. Den første omhandler kultur. Ifølge Fattah skaber enhver kultur sine egne populære, stereotype forbrydere og ofre.

De holdninger og reaktioner, samfundet udtrykker til forbrydere og ofre, er afhængige af, om disse mennesker passer ind i samfundets forestillinger. På denne måde skaber kulturen såkaldte legitime ofre (Fattah 1991:96). Christies beskrivelse af "det ideelle offer" er et eksempel herpå, som gennemgås senere. Fattah identificerer en række undergrupper, han betegner som kulturelle legitime ofre. Eksempler herpå er børn, kvinder og mere upersonlige ofre såsom organisationer og regeringer. Fattah fremhæver endvidere, at nogle mennesker opfattes som så værdiløse, at ingen tager sig ordentlig af dem, hvis de viktimiseres. Eksempler herpå er fængslede, narkomaner og prostituerede. I forlængelse heraf hævdes det, at disses status resulterer i, at de er utilbøjelige til at søge politiets hjælp eller anmelde forbrydelser mod dem (Fattah 1991:100-101). Relateres dette til problemstillingen, forekommer en formodning om, at de nigerianske kvinder indtager en lav position i samfundet i kraft af blandt andet deres erhverv som prostituerede og position som illegale immigranter.

Der er til en vis grad et sammenfald mellem kulturelle ofre og de strukturelle ofre, som er den anden kategori. Her betyder den ulige fordeling af velstand og magt, at nogle grupper tildeles offerroller. Eksempelvis er kvinder i et patriarkalsk samfund mindst magtfulde. Ligeledes anses eksempelvis prostituerede for at tilhøre de svage grupper i samfundet (Fattah 1991:102, Nielsen & Snare 2006:31). Det er således væsentligt, at kvinderne ifølge denne teori er underlagt andre samfundsgrupper på baggrund af deres køn. Derfor kan der være en formodning om, at nigerianske kvinder i prostitution hurtigt tildeles rollen som ofre, hvorfor det anses som relevant at undersøge, om det har betydning for politiets betragtning af kvinderne.

Den tredje kategori omhandler de adfærdsmæssige typer i identificeringen af det legitime offer. Der henvises her til, at personers adfærd i en vis udstrækning kan have (med)ansvar for deres egen viktimisering. Hermed forstås, at ofret i sin adfærd har været enten præcipiterende, altså i en vis grad har fremskyndet forbrydelsen, eller har været provokerende. Ligeledes kan offeret frivilligt have indvilliget i handlingen. Fattah vurderer derfor, at ofre for sådanne forbrydelser ikke er interesserede i at anmelde forbrydelserne imod dem. Dette kan i forhold til specialet danne grundlag for en formodning om, at kvinderne fravælger kontakt med politiet, da de kan beskyldes for have en selv-forskyldt rolle vedrørende eventuelle overgreb (Fattah 1991:104). Vigtigt i forhold til denne kategori er pointen om, at det er forskelligt, i hvor høj grad mennesker beskytter både sig selv og deres ejendele. Et eksempel er, at de nigerianske kvinder har sex med fremmede. Det er væsentligt, om et potentielt offer gør det let for eksempelvis en potentiel voldtægtsforbryder at begå overgreb. Der er ifølge teorien en glidende overgang mellem det forsømmelige offer og det indvilligende offer (Nielsen & Snare 2006:31).

sen & Snare 2006:32). Selvom Fattah her fremhæver en vis grad af selvskyld, er der flere grunde til, at disse mennesker fortsat betragtes som ofre. Dette er eksempelvis fordi, de kan anses som værende ude af stand til at give et informeret samtykke (Fattah 1991:105). I visse tilfælde tillægges offeret således en del af ansvaret for sin situation. Vi antager ligeledes, at dette kan påvirke politiets syn på kvinderne og kategoriseringen af dem, eftersom flere af kvinderne selv indvilliger i at rejse til Europa og arbejde som prostituerede.

Fattahs kategorier om det kulturelle, strukturelle og adfærdsmæssige offer fokuserer på adfærd og samfundets rammer samt baggrundene for, at nogle mennesker hyppigere udsættes for forbrydelser end andre. Samtidig fremhæves det, at reaktionen herpå for særligt de svage grupper i samfundet er at undlade anmeldelser, blandt andet på grund af samfundets stereotype opfattelser af rette forbrydere og ofre. Fattah pointerer, at det samme offer kan tilhøre flere kategorier. Disse elementer forsøges afdækket i interviewene med danske politibetjente om deres arbejde med nigerianske migranter.

Christie gør ligeledes relevante overvejelser om at blive betragtet som offer. For det første anser han ikke det at være et offer som noget objektivt. Det er derimod op til de deltagende at definere offerrollen i situationen, hvorved den varierer. Nils Christies begreb om "det idelle offer" bygger ikke direkte på, hvem der eksempelvis har størst sandsynlighed for at blive udsat for en forbrydelse men derimod: "*By "ideal victim" I have instead in mind a person or a category of individuals who - when hit by crime - most readily are given the complete and legitimate status of being a victim*" (Christie 1986:18). Det ideelle offer omhandler således hvilken type individer, der har størst sandsynlighed for at opnå en legitim offerstatus.

Den teoretiske påstand med dette begreb er, at hvis et individ skal opnå officiel anerkendelse som offer, skal der være opfyldt fem kriterier på forbrydelsens tidspunkt. Disse kriterier er som følgende:

- Ofret skal fremtræde uskyldigt og gerne svagelig
- Ofret skal være ude i et respektabelt ærinde
- Befinde sig et sted som ingen kan bebrejde offeret for
- Forbryderen skal virke stærk og usympatisk
- Forbryderen skal være en tilfældig fremmed uden personlige relationer til offeret (Christie 1986:18-19).

På grund af kriterierne har mænd således også sværere ved at opnå status som offer. Dette er særligt, fordi mænd anses som stærkere end kvinder og derved ikke fremtræder som svage. Vi finder det således relevant at undersøge, om de teoretiske kriterier for en offerrolle kan sammenlignes med politiets opfattelse af et offer. Således er der ud fra en teoretisk vinkel mulighed for at afgøre, hvorvidt danske politibetjentes kriterier påvirker den endelige afgørelse af kvindernes situation.

Selvom der er nogle individer, som lettere får legitimeret en offerrolle end andre, påpeges det i artiklen, at et samfunds ideelle offer kan ændre sig lidt med tiden. Eksempelvis kan voldsramte kvinder i dag lettere bryde ud af forhold og blive skilt end tidligere og indtage offerrollen (Christie 1986:20). Med dette in mente tilføjes endnu et kriterium til det ideelle offer:

- At vedkommende er stærk nok til at gøre sin sag kendt og succesfuldt påberåbe sig status som et ideelt offer eller alternativt, at denne ikke er imod så stærke kræfter, så vedkommende ikke kan høres

Opsummerende spiller graden af sårbarhed en væsentlig rolle for identificeringen som offer. Det ideelle offer skal både være stærkt nok til at skabe opmærksomhed på sig selv og sin position men samtidig være svagt nok til ikke at udgøre en trussel mod andre vigtige interesser. Det er derved nødvendigt med en underordnet svag position (Christie 1986:21,27). Samtidig er der ikke nødvendigvis en forbindelse mellem det ideelle offer og sandsynligheden for at være et reelt offer. For specialet formodes det, at handlede kvinder kan ses som et ideelt offer, til trods for, at nogle eksempelvis selv har valgt at komme til Danmark med bagmænds hjælp.

Som det påpeges i forskningslitteraturen kan de nigerianske kvinder have svært ved at blive betragtet som passende ofre, da de i deres forsøg på at skaffe kunder kan have en udadreagerende adfærd. Med udgangspunkt i dette teori afsnit belyser vi i analysen offertyper, politiet kan arbejde med samt hvordan migranterne muligvis udfordrer disse og hvordan det påvirker kategoriseringerne af dem.

Intersektionalitet

I dette afsnit redegøres kort for, hvad intersektionalitetsbegrebet indebærer, samt hvorfor det er relevant at inddrage i et speciale angående danske politibetjentes holdning til de kompleksiteter, de møder i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution. Intersektionalitetsbegrebet benyttes særligt til at belyse, hvordan det ud fra en teoretisk vinkel kan anskues, når politibetjentene i arbejdet med nigerianske kvinder inddrager eksterne aktører, der placerer kvinderne i forskellige samfundsmæssige positioner.

Begrebet har været benyttet i forbindelse med feministisk forskning eller til at forklare, hvorledes eksempelvis afroamerikanske kvinder indtager en underordnet position både i forhold til mænd og hvide kvinder (Phoenix 2006:21). På trods af at dette speciale ikke tager udgangspunkt i hverken de nigerianske kvinders køn eller etnicitet, forekommer det meningsfuldt at benytte intersektionalitetsbegrebet til at belyse de kompleksiteter, som politibetjentene møder, når de skal kategorisere kvinderne som eksempelvis handlede eller ikke-handlede.

Intersektionalitet betegner det fænomen, at ethvert individ tilhører flere sociale kategorier, der alle påvirker hinanden internt (Phoenix 2006:22). Phoenix beskriver intersektionalitet således:

”The concept of intersectionality provided a conceptual language for recognising that everybody is simultaneously positioned within social categories, such as gender, social class, sexuality and ‘race’.” (Phoenix 2006:22).

Det væsentlige ved citatet er, at en enkelt kategori ikke kan forstås uafhængig af andre – kategorierne påvirker konstant hinanden. I denne sammenhæng medfører det, at det ikke forekommer meningsfuldt at skelne skarpt mellem, hvorvidt de nigerianske kvinder er illegale immigranter eller ofre for menneskehandel, da kategorien ud fra denne synsvinkel påvirker hinanden. Intersektionalitet kan ligeledes benyttes til at argumentere for, at kategorier er et udtryk for magtrelationer og hierarkier og dermed ikke kan betragtes som neutrale (Phoenix 2006:22). Dette kan henføres til politikredsens eksterne samarbejdspartnere, da disse er medvirkende til at kategorisere kvinderne på en bestemt måde. Ud fra denne forståelse kan der argumenteres for, at de nigerianske kvinder ikke udelukkende kan defineres som ofre for menneskehandel eller illegale immigranter, men også som eksempelvis: kvinder, prostituerede eller nigerianere (Ludvig 2006:246). Intersektionalitetsbegrebet kan kritiseres for at gøre det vanskeligt at fokusere på én bestemt identitet eller for at behandle alle kategorier ækvivalent (Phoenix 2006:25,28). Vi vurderer, at denne kritik forekommer relevant for specialet, eftersom det er tydeligt, at CMM er politikredsens primære samarbejdspartner i arbejdet med de nigerianske migranter.

Intersektionalitetsbegrebet benyttes dermed til at belyse, hvordan politiets brug af eksterne samarbejdspartnere på dette område er et udtryk for, at de ikke udelukkende betragter de nigerianske kvinder i prostitution som eksempelvis ofre for menneskehandel eller prostituerede, men at der forekommer nuancer i politibetjentenes opfattelse af disse kvinder.

Perspektiver i forhold til politiets skøn

Det teoretiske udgangspunkt for specialet består af en bricolage af teorier. Vi er opmærksomme på, at teorierne hovedsageligt omhandler politibetjentenes kategoriseringer og derfor benyttes de til at belyse kategoriseringen af nigerianske kvinder i prostitution. Vi har yderligere inddraget empiriske studier og kriminologisk materiale omhandlende politiets generelle arbejde, hvor der særligt er fokus på det skønsmæssige perspektiv. Dette præsenteres i nedenstående afsnit. Pointerne og begreberne herfra anvendes som redskaber i analysen, hvorfor det ikke er en del af operationaliseringen. Disse aspekter er derudover medvirkende til at give et indblik i, hvordan politibetjente håndterer sager, hvor der i høj grad er behov for, at der foretages en individuel vurdering.

Street-Level Bureaucracy

For at tydeliggøre det skønsmæssige perspektiv og den rolle, det spiller i politiets arbejde, inddrager vi pointer fra Street-Level Bureaucracy af Michael Lipsky (1980). Heri pointeres det, hvorledes offentligt ansatte med borgerkontakt, har et skønsmæssigt råderum og er vigtige for implementeringen af regeringens politikker og målsætninger. Disse personer betegner Lipsky street-level bureaucrats, hvilket typisk omfatter lærere, socialarbejdere og politibetjente (Lipsky 1980:3). I dette speciale er det Lipskys skønsmæssige perspektiv, der forekommer relevant at benytte som afsæt til at give indblik i, hvorledes danske politibetjente håndterer de kompleksiteter, de møder i arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution.

Lipsky finder, at eksempelvis politibetjente medvirker til at danne policy. Dermed er betjentene med til at producere det politiske indhold, som de politiske beslutningsprocessor resulterer i. En årsag til dette er, at betjentene har en relativ skønsmæssig frihed i forhold til andre ansatte i den nederste del af hierarkisk strukturerede organisationer (Lipsky 1980:13). I nærværende speciale er den skønsmæssige frihed relevant i forbindelse med politiets holdning til de nigerianske kvinder i prostitution. Betjentenes arbejde med de nigerianske migranter formodes at indeholde kompleksiteter og bygger hermed på et erfarings- og skønsmæssigt perspektiv.

Dette fokus på skøn betyder ifølge Lipsky ikke, at politibetjentene udelukkende arbejder ud fra dette. Der er tværtimod væsentlige rammer for deres arbejde - både fra politiets ledelse og fra normer og praksisser blandt betjentene (Lipsky 1980:14). Betjentene har eksempelvis nogle love indenfor området, som de skal efterleve, hvilket muligvis medfører kompleksiteter i deres arbejde med de

nigerianske migranter. Grundet disse fastlagte rammer og love for politibetjentenes arbejde, forventes det ikke, at de håndhæver alle love lige strengt, men i stedet foretager et skøn i den enkelte situation (Lipsky 1980:14). To årsager til, at skønsbaseret vurderinger er en integreret del af politiarbejdet, kan ifølge Lipsky forklares ud fra følgende:

1. Politibetjente arbejder i situationer, som er for komplekse til, at de kan reduceres til faste retningslinjer.

2. Politibetjente arbejder i situationer, der kræver respons på de menneskelige aspekter ved en situation. Det forventes, at betjente kan bruge en vis psykologisk indsigt til at tilpasse deres adfærd til den mest hensigtsmæssige respons over for den enkelte borger (Lipsky 1980:14).

I forhold til ovennævnte punkter er det væsentlige, hvorledes politibetjentene i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution veksler imellem den skønsmæssige tilgang og den mere stringente, lovmæssige tilgang (Lipsky 1980:17-18).

Det fremgår dermed af ovenstående afsnit, at politibetjente ifølge Lipsky besidder en relativ stor skønsmæssig frihed, når de skal vurdere forskellige situationer i deres arbejde. Selvom der eksisterer visse regler og love, har de et skønsmæssigt råderum. I specialet benytter vi Lipskys perspektiv til at belyse, hvorledes betjentene vurderer, om en kvinde i prostitution kan vurderes som værende handlet. Ligeledes anvendes perspektivet som et analytisk redskab til at påvise betjentenes holdning til de kompleksiteter, der findes i arbejdet med de nigerianske migranter, eftersom erfaring og skøn synes at være en essentiel del af dette.

Politiblikket

I følgende afsnit præsenteres de elementer af Finstads værk Politiblikket (2000), der forekommer relevante for dette speciale. Værket bygger på feltarbejde ved Oslo Politi, hvor der anvendes et analytisk blik på politiets arbejde og deres rolle (Finstad 2000:11). Finstad opererer med begrebet politiblikket, der defineres som et helhedsorienteret perspektiv, der udover at være et erfaringsbaseret perspektiv har væsentlig betydning i bedømmelsen af begivenheders alvor (Finstad 2000:290).

Politiblikket defineres dermed som et begreb, der kan benyttes til at forklare, hvorledes politibetjente i deres arbejde benytter erfaringer, når de eksempelvis vurderer, hvorvidt en kvinde i prostitution

er handlet. Vi arbejder derfor i dette speciale ud fra en tese om, at politiblikket spiller en væsentlig rolle i betjentenes vurderinger af den enkelte kvindes situation. Begrebet benyttes i denne sammenhæng til at beskrive det skøn, der delvis danner grundlag for kategoriseringen af nigerianske kvinder i prostitution. I specialet benyttes en kombination af politiblikket og hvad Finstad betegner som publikumsblikket. Publikumsblikket beskrives som folk uden politierfarings forståelse. I specialets kvalitative interviews med danske politibetjente forsøger vi at indfange politiblikket, eftersom vi undersøger betjentenes holdning til de kompleksiteter, de møder i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution. Finstad pointerer, at politiblikket kan forekomme vanskeligt at opnå som forsker (Finstad 2000:281). Dette gør sig også gældende for os, da vi ikke har den fornødne erfaring fra praktisk politiarbejde. Resultaterne i specialet kan dermed formodes at blive en mellemting af publikums- og politiblikket, hvilket er væsentligt at have in mente.

Endvidere argumenterer Finstad for, at der forefindes en gruppe, som ifølge politiet er ukvalificerede til at give konstruktiv kritik af politiets arbejde. Dette er virkelighedsfjerne akademikere. Finstad pointerer, at denne gruppe ifølge politiet på forhånd har dannet en mening og tolker alt på baggrund heraf. Ifølge politiet er de virkelighedsfjerne akademikere naive og virkelighedsfjerne, da de ikke har erfaring fra gaden (Finstad 2000:315). Vi er opmærksomme på, at politibetjentene kan kategorisere os som virkelighedsfjerne akademikere, men vi har forsøgt at imødegå denne kategorisering ved at forholde os lydhør overfor deres udsagn samt indikere, at vi har en baggrundsviden om emnet.

Finstad benyttes dermed i indeværende speciale til at danne en forståelsesramme i analysen, da hendes begreb politiblikket kan give et perspektiv på, hvorledes politiet arbejder i dagligdagen. Hun benyttes yderligere til at give et metodisk perspektiv, eftersom der i hendes værk forekommer overvejelser i forhold til, at vi som akademikere undersøger politiets arbejde.

Ovennævnte pointer og begreber benyttes i specialet som analytiske redskaber. Lipsky og Finstad inddrages dermed i analysen på lige fod med de resterende teorier omhandlende RC, viktimologi og det teoretiske begreb intersektionalitet. Forskellen er, at ovennævnte ikke operationaliseres i interviewguiden, hvorfor de ikke er en del af spørgsmålenes udformning.

Teoretisk opsamling

Ovenstående teorier benyttes til at belyse danske politibetjentes holdninger til de kompleksiteter, de møder i arbejdet med nigerianske migranter. RC teorien anvendes for at tydeliggøre, hvorledes betjente foretager et valg baseret på fordele og ulemper. I den forbindelse har vi inddraget RC perspektiver, der tydeliggør, hvilke elementer der er væsentlige for betjentenes vurdering af kvinderne. RC kan yderligere benyttes til at belyse, hvordan kvindernes valg kan komplicere betjentenes arbejde. Betjentenes rationelle valg bygger ifølge teorien på individuelle faktorer såsom erfaringer og læring. RC kan således relateres til både Lipskys teori om Street Level Bureaucracy og Finstads begreb politiblikket. Ifølge Lipsky er politiets arbejde betinget af både regler og et erfaringsbaseret skøn og ud fra Finstads perspektiv er politiarbejdet påvirket af de erfaringer, betjentene har fra deres arbejde.

I viktimologien genfindes der i sammenligning med RC ligeså et overvejelsesperspektiv, hvor betjentene overvejer offerrollen, som kvinderne kan indtage. Hertil er det væsentligt at belyse, hvad der kan danne grundlag for definitionen af et offer. RC skal i dette speciale tolkes som en overordnet forklaring på de valg og vurderinger, betjentene foretager i deres arbejde, mens viktimologien eksemplificerer, hvad der kan have betydning for disse vurderinger i forhold til at betragte kvinderne som ofre. Et andet element med betydning for den vurdering, politibetjentene foretager af kvinderne, er intersektionalitet. Dette betyder, at kvinderne ikke udelukkende betragtes ud fra én social position, men på adskillige måder, hvilket kan medføre en kompleksitet i betjentenes arbejde. Vi forestiller os, at dette kan påvirke kvindernes position som offer eller kriminel. Vi fokuserer med dette teoretiske afsæt på betjentene for at belyse deres holdning til de kompleksiteter, de møder i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution.

Metode

I følgende afsnit præsenteres de metodiske overvejelser i specialet. Vi har inddraget et udførligt metodeafsnit for at tydeliggøre de metodiske præmisser. Afsnittet har samtidig den funktion, at det tildels sikrer reliabiliteten, eftersom det herudfra til dels er muligt at genskabe det metodiske grundlag. Vi er dog bevidste om, at det kvalitative grundlag for specialet medfører, at det er informanternes individuelle udsagn samt vores samspil med disse, der præger empirien og derved er det ikke muligt at genskabe den eksakte undersøgelse og de tilhørende resultater, men kun præmisserne herfor. Den metode, vi anvender i specialet, er hovedsagelig kvalitative interviews, som præsenteres først. Disse interviews består af ni politibetjente og en medarbejder fra CMM. Interviewet med CMM blev foretaget, da vi ønskede større indsigt i processen om håndteringen af menneskehandel i Danmark. Vi finder dog ikke at det har større relevans for besvarelsen af specialets problemformulering, udover som supplerende enkelte steder. Derfor findes overvejelserne herom som bilag (Bilag 6). Endvidere har vi foretaget observationer af en politiaktion, som i analysen løbende inddrages som supplement til interviewene. Disse observationer præsenteres sidst i metodeafsnittet.

Interview som metodevalg

For at besvare specialets problemformulering anvendes kvalitative, semistrukturerede interviews. Interviewene benyttes således til, at undersøge følgende: *Hvad er danske politibetjentes holdning til de kompleksiteter de møder i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution?* Valget af kvalitative interviews er foretaget ud fra ønsket om at afdække en holdningspræget problemformulering. I følgende afsnit argumenteres for metodevalget samt redegøres for de betydninger, det har for specialets udformning.

Argumentet for at benytte kvalitative interviews er, at informanterne får mulighed for at give detaljerede forklaringer. Endvidere er der potentiale for at få informanternes egne synsvinkler. Kvalitative interviews er fordelagtige at anvende i specialet, eftersom vi har en interesse i at belyse danske politibetjentes egne holdninger til deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution. Vores ambition om at udføre en dybdegående undersøgelse af politibetjentenes egne perspektiver muliggøres hermed af dette metodevalg. Således skaber vi potentiale for at forstå de kompleksiteter og meningerne dertil, som formodes at eksistere i arbejdet med nigerianske migranter. I kvalitative interviews eksisterer ligeså en fleksibilitet, hvilket bevirker, at vi i interviewsituationen kan justere spørgsmålene (Bryman 2008:437). Dette er gavnligt, da vi arbejder med interviewguides og således

får mulighed for at afvige fra de opstillede spørgsmål i disse. Et væsentligt element i det kvalitative interview er, at den producerede viden foregår i sammenspil mellem os og politibetjentene. Derfor er det vigtigt, at vi har tilegnet os viden om emnet, vi undersøger forinden interviewene. Vores viden om emnet bevirker, at vi kan stille relevante spørgsmål og ligeledes følge op på betjentenes svar. Som hjælp i interviewsituationen har vi derfor opstillet en række underspørgsmål i vores interviewguides, der kan anvendes for at opnå mere dybdegående besvarelser fra informanterne (Kvale og Brinkmann 2009:100).

Kvalitative interviews kan struktureres på forskellige måder, hvor vi har valgt at foretage semistrukturerede interviews. Som tidligere klargjort har vi en specifik problemformulering, vi ønsker at besvare. Det semistrukturerede interview er derfor tiltalende, da bestemte aspekter undersøges. Vi har forinden udformningen af interviewguiderne klargjort specialets fokus, hvorfor vi i interviewsituationen ikke afviger fra de centrale aspekter. Fordelen ved semistrukturerede interviews er, at der anvendes en interviewguide, som garanterer, at vi dækker forskellige emner (jævnfør *Operationalisering*). Der forekommer således en åbenhed i semistrukturerede interviews, som medfører, at vi kan ændre rækkefølgen på spørgsmålene såvel som tilføje nye. Vi kan følge op på svar eller historier, som politibetjentene kommer med i interviewsituationen, hvis de synes betydningsfulde (Brymann 2008:439, Kvale og Brinkmann 2009:144).

Vores ærinde med en interviewguide er ligeså, at vi i den efterfølgende analyse kan være komparative og sammenligne politibetjentenes holdninger og finde eventuelle mønstre i disse. Eftersom vi er forskellige interviewere, er det semistrukturerede interview og dets interviewguide formålstjenstlig, da vi er sikret, at alle emner afdækkes i samtlige interviews. Ligeledes vil formuleringen af spørgsmålene i høj grad være ens, hvilket ydermere forbedrer sammenligneligheden (Brymann 2008:438). Dette styrker ligeså specialets reliabilitet, eftersom vi anvender den samme interviewguide. Dermed er der mulighed for til en vis grad at genskabe interviewene. Vi er dog bevidste om, at de enkelte besvarelser i interviewsituationerne afhænger af betjentene. Reliabiliteten på dette område styrkes endvidere, da fremgangsmåden og overvejelserne angående transskriberingen fremgår af bilag 7.

Det semistrukturerede interview giver ligeledes mulighed for at overkomme eventuelle problematikker i interviewsituationen. Vi har eksempelvis mulighed for at benytte os af probing, hvis betjentene ikke forstår vores spørgsmålsformulering eller hvis vi ønsker et mere dybdegående svar. Vi kan hermed omformulere spørgsmål, hvis dette er nødvendigt eller anspore betjentene til at uddybe

deres svar og holdninger. Eftersom vores interviewguide består af en del åbne spørgsmål, kan probing være et nyttigt redskab i interviewene. Vi bestræber os dog på at holde probing til et minimum, eftersom vi kan påvirke betjentenes besvarelser ved at anvende dette. Vi forsøger at efterkomme denne problematik ved at benytte os af prompting og dermed sikrer, at alle betjente modtager samme prompts, har vi i interviewguiden spørgsmål, hvortil der er opstillet underspørgsmål. Dette kan medføre, at vi opnår uddybende svar fra betjente (Brymann 2008:206-207).

Det kvalitative, semistrukturerede interview giver os et råderum, som bevirker, at vi i de enkelte interviews kan følge op på relevante spor og holdninger. Ligeledes sikrer interviewguiden en sammenlignelighed, som bevirker, at vi i analysen kan opfange mønstre og dermed besvare specialets problemformulering. Valget af denne metodiske strategi giver dog anledning til en række refleksioner, hvilket uddybes nærmere i de følgende afsnit.

Iscenesættelse af interview og forskerrolle

Følgende afsnit indeholder en redegørelse og argumentation for, hvordan vi har iscenesat vores interviews samt en fortolkning af, hvordan dette kan have påvirket interviewene. Afsnittet indeholder i forlængelse heraf overvejelser om, hvordan vores rolle som interviewere har påvirket interviewsituationen og etiske overvejelser i selve interviewsituationen.

I forhold til iscenesættelse af interviewene beskriver vi de sociale kontekster for disse, eftersom dette ikke umiddelbart kan aflæses ud fra transskriptionerne af de enkelte interviews, men stadig kan have betydning for forståelsen (Kvale og Brinkmann 2008:150). Interviewene er foretaget på forskellige politistationer. Det er forskelligt, hvorvidt interviewene er foretaget i mødelokaler, afhøringslokaler eller på udendørsarealer. Interviewet på udendørsarealerne forekom ikke hensigtsmæssigt. Dette var et pauseområde for betjente, hvorfor de forekom afslappede, men det resulterede i afbrydelser, da andre betjente benyttede området. Afbrydelserne samt tilstedeværelsen af andre kolleger kan have påvirket besvarelserne. Det er ligeledes væsentligt at pointere, at interviewet med to betjente fra én politikreds er foretaget delvist som et almindeligt interview og som et telefoninterview. Dette valg er foretaget, eftersom interviewet blev udført i forbindelse med en observation af en politiaktion og det dermed af tidsmæssige årsager ikke var muligt at færdiggøre. Det skal pointeres, at første del af interviewet er foretaget som ét interview og de derved er de eneste betjente, der er blevet interviewet sammen, hvorved de muligvis har påvirket hinandens besvarelser. Vi oplever dog ikke dette som værende problematisk, eftersom de spørgsmål, der blev stillet på stationen med

begge informanter, var af mere praktisk karakter. Modsat dem som blev stillet under det individuelle telefoninterview som var betydeligt mere holdningsprægede spørgsmål

I forhold til iscenesættelsen af interviewene og vores rolle som interviewere, er det relevant at inddrage refleksioner om magtforholdet i interviewsituationen. I dette speciale finder vi inspiration i Kvale og Brinkmanns (2008) tilgang til kvalitative forskningsinterviews og arbejder derfor ud fra en antagelse om, at et magtforhold er en fast del af en social relation og ikke nødvendigvis behøves at fjernes fra interviewsituationen. Det væsentlige er i stedet, at der reflekteres over magtforholdets form og hvorledes dette influerer på den producerede viden (Kvale og Brinkmann 2008:52). Ud fra dette perspektiv er der et asymmetrisk forhold mellem interviewer og informant, eftersom det er intervieweren, der både styrer samtalen, definerer hvilke emner, der skal snakkes om samt har magten til at fortolke udsagnene i det videre arbejde med interviewmaterialet (Kvale og Brinkmann 2008:51). Vi har dog foretaget overvejelser i forhold til, at vi interviewer politibetjente, eftersom det er personer, der normalt indtager en autoritær position overfor os. En del af disse overvejelser er, at alle interviews med betjentene er foretaget med to kvindelige interviewere overfor en mandlig betjent. Alle interviews, undtagen pilotinterviewet, er foretaget med betjente i civilbeklædning (Bilag 1). Dette medfører, at betjentene ikke indtager en tydelig autoritær position i forhold til os (Kvale og Brinkmann 2008:51). Det er dog væsentligt at pointere, at betjentene på trods af, at vi som interviewere umiddelbart fastlægger samtalsens omdrejningspunkt, har mulighed for at udøve modkontrol. Dette oplevede vi eksempelvis ved, at visse informanter ikke ønskede at besvare enkelte spørgsmål. Vi erfarede, at en informant udøvede modkontrol, eftersom han ikke ønskede at fortælle, hvor mange betjente, der beskæftiger sig med nigerianske kvinder i prostitution (Kvale og Brinkmann 2008:52).

Ovenstående overvejelser angående iscenesættelsen af interviewsituationerne samt vores egne roller som interviewere er medtaget i specialet, eftersom de har betydning for kvaliteten af den viden, der produceres gennem analysen af interviewmaterialet. Overvejelserne angående iscenesættelse af interviewsituationerne og vores egne roller kan ligeledes knyttes sammen med de etiske beslutninger, vi har truffet i forbindelse med indeværende speciale (Kvale og Brinkmann 2008:93). Dette uddybes i nedenstående afsnit.

Etiske refleksioner

Vi reflekterer i indeværende afsnit over etikken i nogle af de valg, vi igennem specialeskrivningen har foretaget. Afsnittet er medtaget, eftersom vi vurderer, at dette er af betydning for validiteten af de resultater, som præsenteres i specialet. Vi foretager både etiske refleksioner på et generelt niveau i forhold til specialets resultater, men også på et mere mikroorienteret niveau, hvor der tages højde for, hvilke implikationer specialet kan have for de enkelte informanter.

I forhold til de overordnede etiske refleksioner har vi vurderet, hvorvidt vores uafhængighed påvirkes af samarbejdet med politiet, eftersom den kvalitative forskning er en interaktiv forskning. Vi har vurderet, at det er fordelagtigt, at vores samarbejde med politiet ikke er et gensidigt samarbejde, således at vi ikke har forpligtiget os til at udføre en undersøgelse for politiet og på denne måde skal varetage deres interesser. I stedet har vi blot opnået adgang til informanter, men er frie til at fortolke interviewmaterialet uden at skulle levere bestemte resultater. Det distancerede samarbejde betyder også, at vi ikke har daglig kontakt med betjentene og derved i højere grad er i stand til at opretholde en professionel afstand til dem – så vi ikke udelukkende fortolker udsagnene fra deres synsvinkel, men er i stand til at forholde os kritisk til disse (Kvale og Brinkmann 2008:93).

På trods af at vi ikke fører et direkte samarbejde med politiet, har vi opnået informeret samtykke fra alle informanter. Vi har dermed informeret alle politibetjentene om de overordnede mål i specialet, således at de er bevidste om, hvad dette omhandler (Kvale og Brinkmann 2008:81,89). Vi har ligeledes informeret informanterne om, at de er anonyme i undersøgelsen og vi ikke offentliggør hverken transskriptioner af interviewene eller de originale optagelser (Kvale og Brinkmann 2008:87,91).

Det fremgår af ovenstående afsnit, hvorledes vi har gjort os overvejelser angående interviewenes iscenesættelse, vores egen rolle i interviewsituationerne samt de etiske problematikker, der kan opstå i en kvalitativ undersøgelse. Vi har såvidt muligt forsøgt at imødegå disse ved at inddrage refleksionerne i specialet, således at det står klart, hvordan vi har påvirket det interviewmateriale, som danner analysens grundlag.

Sampling

Følgende afsnit indeholder en redegørelse og argumentation for, hvorledes samplingen af informanter til specialets kvalitative interviews er foretaget. Dette afsnit inddrages, eftersom det er væsentligt for henholdsvis specialets reliabilitet og validitet, hvorledes vi har opnået kontakt med de infor-

manter, der danner grundlaget for hovedparten af vores empiri. Vi har i alt opnået kontakt til fire politikredse, der repræsenterer forskellige landsdele. Ni informanter er betjente og en er fra CMM.

Vi har benyttet en kombination af metoder, da vi vurderer, at det har givet os den mest effektive sampling i forhold til at nå ud til en begrænset population på relativ kort tid. Fælles for samplingsmetoderne er, at vores sampling har været afhængig af, at vi har haft en gatekeeper i de enkelte politikredse, der har været i stand til at legitimere vores tilstedeværelse (Kristiansen & Krogstrup 1999:139). Afhængigheden af en gatekeeper kan relateres til, at vi har erfaret, at det drejer sig om et begrænset antal politibetjente, der arbejder med nigerianske kvinder i prostitution og derved har vi været nødsaget til at gå igennem officielle kanaler for at opnå kontakt med politibetjente, der besidder erfaring på området.

Vi har benyttet den samme indledende mail til at skabe kontakt med vores gatekeepers. Det fremgår af bilag 2, at vi har lagt vægt på at give politikredsene en fyldestgørende beskrivelse af, hvad specialet omhandler, men samtidig har holdt beskrivelsen overordnet. Vi er ligeledes fokuserede på, hvilke informanter vi søger. Vi har yderligere henvist til, at vi har skrevet projekt med politiet før og har et samarbejde med eksempelvis Reden, da denne erfaring på sin vis legitimerer vores anmodning. Slutteligt har vi fremhævet, at politiet selv kan få gavn af at medvirke i specialet. Denne tilgang til sampling har påvirket specialet på flere måder, eftersom den medfører, at vi er afhængige af, at lederne i de enkelte politikredse udviser interesse for specialet og dermed ønsker at bruge ressourcer på at deltage. Afhængigheden af gatekeepere har medført, at det er én repræsentant for hver af de deltagende politikredse, der har sat os i kontakt med informanter. Dette betyder, at vi ikke har kendskab til, hvorledes gatekeeperne har præsenteret specialet i deres respektive afdelinger og heller ikke har kendskab til, hvordan de har udvalgt informanterne. Vi har ligeledes kendskab til, at visse afdelingsledere har spurgt de betjente, der har mest erfaring i afdelingen og som de vurderede som mest relevante for vores interviews. Fælles for disse samplingsstrategier er, at de deltagende politibetjente ikke er tilfældig udvalgte. Konsekvensen af dette valg uddybes nærmere i afsnittet omhandlende specialets validitet og reliabilitet (jævnfør *Validitet*).

Convenience samplingen udtrykkes på flere måder, eftersom vi har været selektive i forhold til hvilke politikredse, vi har rettet henvendelse til og yderligere har modtaget afslag fra andre politikredse. Hermed menes, at vi kun har kontaktet politikredse, hvor vi har vurderet, at udbyttet ved interviews ville overstige de logistiske udfordringer ved at interviewe dem. Der forekommer der-

med politikredse, som vi end ikke har kontaktet i forbindelse med specialeskrivningen (Bryman 2008:183). I relation til convenience sampling har vi som tidligere nævnt yderligere oplevet at få afslag på en forespørgsel om interviews og vi har derfor udelukkende inkluderet de politikredse, hvor relevante nøglepersoner ønskede at legitimere vores tilstedeværelse (Bryman 2008:183). Et resultat af denne samplingsmetode er, at vores resultater ikke kan generaliseres ud til samtlige danske politikredse, men vi vurderer, at den har været fordelagtig at anvende, da vi på trods af metodens begrænsninger har opnået at interviewe politibetjente fra politikredse, der adskiller sig fra hinanden og derved opnår et bredt indblik i, hvorledes den enkelte betjent håndterer og forholder sig til kompleksiteterne, de møder i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution.

Slutteligt er vi inspirerede af snowball samplingen, der kan betragtes som en form for convenience sampling. Denne udtrykkes i specialet ved, at vi indledningsvis udelukkende har haft kontakt til en lille gruppe af politibetjente og sidenhen benyttet os af disse gatekeepers til at kontakte andre betjente, der arbejder med nigerianske kvinder i prostitution (Bryman 2008:184). Denne samplingsmetode har været relevant at benytte, eftersom det ikke er offentligt tilgængeligt hvilke betjente, der arbejder i den relevante afdeling og vi har derfor været afhængige af, at vores gatekeeper har spredt budskabet om vores speciale.

Som det fremgår af ovenstående afsnit har vores valg af samplingsmetoder indflydelse på specialets validitet. Det er tidligere nævnt, at specialet ikke er eksternt validt, da de betjente, vi interviewer, ikke kan siges at være repræsentative for den samlede population af betjente, der beskæftiger sig med nigerianske kvinder i prostitution. Derimod medfører samplingsstrategien, at vi opnår en høj grad af intern validitet, eftersom vi interviewer politibetjente, der beskæftiger sig med de nigerianske kvinder og derved skaber vi mulighed for at besvare problemformuleringen (jævnfør *Validitet*).

Operationalisering

I følgende afsnit tydeliggøres det, hvorledes specialets teorier er operationaliseret i vores interviewguides. Endvidere klarlægges vi, hvilke tanker der danner grundlag for spørgsmålsformuleringerne. Selvom interviewguiden tager afsæt i de teoretiske perspektiver, udgør vores viden om emnet en væsentlig del af den endelige udformning. Vi benytter tre interviewguides, hvor interviewguide 2 (Bilag 3) er den primære. Dette skyldes, at det er denne interviewguide, som hovedsageligt danner grundlag for empirien i specialet. Derfor tager følgende afsnit udgangspunkt i interviewguide 2.

Hertil skal det dog nævnes, at de to interviewguides til politibetjentene primært er udformet ud fra de samme overvejelser og ikke adskiller sig væsentligt fra hinanden.

I interviewguiden findes fem overordnede emner: *Arbejdsgang*, *Kvinderne*, *Kategorisering*, *Lovgivning* samt *Samarbejde med andre myndigheder*. Interviewguiden påbegyndes med en briefing, hvor interviewets formål klargøres. Ydermere tydeliggøres det, at betjentene kan trække sig fra interviewet på ethvert tidspunkt og at de vil fremstå anonyme. I slutningen af interviewguiden er der en debriefing, hvor informanten kan stille spørgsmål eller tilføje til interviewet (Kvale og Brinkmann 2009:149). Ved at have en briefing sikrer vi informeret samtykke fra informanterne (Kvale og Brinkmann 2009:89).

Det første emne i interviewguiden er *Arbejdsgang*. Emnet adskiller sig fra de resterende, eftersom hverken teori eller baggrundsviden ligger til grund for dette. Spørgsmålene indenfor emnet omhandler hovedsageligt politiets praktiske arbejde og medvirker dermed til at klarlægge politibetjentenes arbejdsgang. Dette udtrykkes eksempelvis i følgende spørgsmål: "*Kan du prøve at fortælle lidt om dit arbejde i specialafdelingen?*" (Bilag 3). Baggrunden for at medtage disse spørgsmål er, at vi får forståelse af politibetjentenes praktiske arbejde med de nigerianske migranter.

De følgende emner *Kvinderne* og *Kategorisering* er primært dannet ud fra specialets teoretiske udgangspunkt. Ifølge RC teorien foretager betjentene en opvejning af fordele og ulemper, når de skal vurdere de nigerianske kvinder i prostitution. Hertil finder RC teorien, at individet foretager det valg, som synes mest rationelt ud fra de ressourcer og informationer, der er til rådighed. Dette søges eksempelvis undersøgt med spørgsmålet: "*Oplever I, at kvinderne ikke vil identificere sig selv?*" (Bilag 3). Betjentene kan muligvis opleve vanskeligheder i forhold til at opnå tilstrækkelig med information om kvinderne, hvis de ikke ønsker at identificere sig. Dette kan betyde, at politibetjentene eventuelt bliver nødt til at foretage et valg baseret på begrænset information. Ud fra samme teoretiske tilgang har vi ligeledes udformet spørgsmål, som omhandler betjentes arbejde i forhold til deres kollegaer: "*Oplever du, at din vurdering af kvinderne er forskellig i forhold til dine kollegaers?*" (Bilag 3). Dette spørgsmål er udformet grundet teoriens antagelse om, at individuelle faktorer kan have betydning for den enkelte betjents bedømmelse af kvinderne. Dog beskriver RC hertil, at andre betjente vil træffe samme valg, da de mener, dette er det mest rationelle. Vi finder det derfor interessant via interviewguiden at undersøge, om den enkelte betjent mener, at sit arbejde adskiller sig fra sine kollegaer.

I emnerne *Kvinderne* og *Kategorisering* har vi ligeledes fundet inspiration i viktimeringsteorien. I viktimerologien beskriver Fattah i en af sine kategorier, hvorledes enhver kultur kan skabe sine egne stereotype og legitime ofre. Dette element inddrages i spørgsmålet: "*Oplever du, at de nigerianske kvinder adskiller sig fra andre nationaliteter?*" (Bilag 3). Ud fra dette har vi mulighed for at undersøge, hvorvidt politibetjentene oplever, at de nigerianske migranter adskiller sig fra andre nationaliteter og om de oftere tilskrives en offerrolle. Christie finder i sin teori, at der forekommer en række kriterier for et ideelt offer. Dette søges eksempelvis undersøgt i spørgsmålet: "*Hvis du vurderer en kvinde som handlet, hvad ligger så til grund herfor?*" (Bilag 3). I sammenhæng med dette er det væsentligt at undersøge politiets opfattelse af et offer og hvilke kriterier, de muligvis arbejder med, når de betragter en kvinde som handlet.

Endeligt er intersektionalitetsbegrebet operationaliseret i interviewguiden. Intersektionalitet tager udgangspunkt i, at individet tilhører forskellige sociale kategorier, som påvirker hinanden. Begrebet anvendes i dette speciale til at undersøge de mulige kompleksiteter, betjentene møder, når de kategoriserer de nigerianske kvinder i prostitution. Kvinderne kan tilskrives flere definitioner, hvilket vi eksempelvis undersøger med spørgsmålet: "*I forhold til vurderingen af kvinderne, arbejder du så med nogle kategorier?*" (Bilag 3).

Ovenstående spørgsmål skal ses som eksempler fra interviewguiden. Således eksisterer der flere spørgsmål, som kan relateres til de forskellige teorier, der anvendes i specialet. Ligeså kan ét spørgsmål indeholde flere teoretiske perspektiver. Til trods for at ovennævnte emner bygger på specialets teoretiske afsæt, ligger vores viden fortsat til grund for nogle af spørgsmålene indenfor disse emner. Teorien vil ligeså være at finde i emnerne *Lovgivningen* og *Samarbejde med andre myndigheder*, som dog primært bygger på vores viden, hvilket belyses i nedenstående.

I afsnittet *Problemfelt* har vi redegjort for den viden, der ligger til grund for dette speciale. Hvorledes vores viden operationaliseres ses eksempelvis med spørgsmålet: "*Mener du, at kvinderne har nok incitament til at hjælpe jer i efterforskningen af bagmænd?*" (Bilag 3). Dette kan henføres til en antagelse om, at betjentene muligvis oplever begrænsninger i deres arbejde som følge af de lov-mæssige rammer. Ved at stille dette spørgsmål undersøger vi, hvad betjentenes holdning er til de muligheder loven giver dem i forbindelse med deres arbejde. Slutteligt forsøger vi at afdække betjentenes samarbejde med andre myndigheder. I interviewguiden spørges der eksempelvis: "*Mener du, at arbejdsfordelingen mellem de forskellige myndigheder og politiet fungerer?*" (Bilag 3). Dette

spørgsmål er relevant at inddrage, da betjentene muligvis mener, at der eksisterer en udfordring i, at de både skal vurdere kvinderne og eventuelt benytte dem i en senere efterforskning. Derfor er det væsentligt at undersøge betjentenes holdning til arbejdsfordelingen og samarbejdet med andre myndigheder.

Overvejelser vedrørende spørgsmålsformuleringen i interviewguiden ligger hovedsageligt omkring valget af åbne holdningsspørgsmål, som eksempelvis: *"Hvad synes du om de rammer, lovgivningen giver for jeres arbejde?"* (Bilag 3). Åbne spørgsmål medfører, at betjentenes besvarelser bygger på egne ord og overvejelser. Ligeså giver åbne spørgsmål mulighed for, at betjentene kan inddrage perspektiver, som vi ikke har overvejet. Der forekommer dermed et råderum, som bevirker, at nye aspekter kan undersøges (Bryman 2008:232). Eftersom vi hovedsageligt anvender åbne spørgsmål er prompting et anvendeligt redskab. Åbne spørgsmål stiller større overvejelserkrav til informanten, hvilket vi forsøger at imødekomme ved i interviewguiden at benytte en række underspørgsmål. I interviewguiden eksisterer der ydermere enkelte direkte spørgsmål såsom: *"Oplever I, at kvinderne ikke vil identificere sig selv?"* (Bilag 3). I tilfælde af et simpelt ja eller nej svar har vi til disse spørgsmålstyper inddraget underspørgsmål. Dette illustreres eksempelvis ved, at ovenstående spørgsmål følges op af underspørgsmålet: *"Hvis ja, hvad ligger evt. til grund for dette"?* (Bryman 2008:446, Bilag 3). Endeligt er strukturerede spørgsmål såsom: *"Nu vil vi gerne tale om politiets arbejde i forhold til de prostituerede kvinder. Igen vil vi gerne fremhæve, at vores fokus er på udenlandske kvinder - særligt fra Nigeria"* en væsentlig del af interviewguiden (Bilag 3). Disse spørgsmål bidrager til en overskuelig struktur af interviewet. Betjentene bliver desuden bevidste om, hvad de enkelte emner omhandler (Bryman 2008:446).

Ud fra ovenstående er det klargjort, hvorledes specialets teorier og vores viden omkring emnet er operationaliseret i interviewguiden. Vi har dermed udarbejdet et overskueligt grundlag for den efterfølgende analyse, da vi forinden har gennemtænkt, hvorledes teorien og vores viden er inddraget i de enkelte spørgsmål. Dermed har vi en deduktiv tilgang, hvor teorien danner grundlag for den senere analyse. Vi er dog åbne overfor, at betjentenes besvarelser kan indeholde flere perspektiver, hvorfor spørgsmålene muligvis fortolkes ud fra et andet perspektiv end oprindeligt tiltænkt.

Analysestrategi

I forhold til at håndtere den empiri, der udgøres af kvalitative interviews med politibetjente, har vi udarbejdet en analysestrategi, som præsenteres i dette afsnit. Vi har udarbejdet denne for at over-

skueliggøre, hvorledes vi griber analysen an, da vi vurderer, at dette har indflydelse på de resultater, vi opnår i konklusionen.

Analysestrategien består af en bricolage af analysemetoder, eftersom vi inddrager de analyseteknikker, der forekommer relevante (Kvale og Brinkmann 2008:259). Vi har yderligere udformet en analyseplan, allerede inden empiriindsamlingen. Dette medfører, at analysestrategien har været medvirkende til at strukturere udarbejdelsen af interviewguiden, selve interviewene og transskriptionen. Dette valg bevirker, at det er mere overskueligt at håndtere interviewmaterialet, eftersom der analyseres allerede i interviewsituationen (Kvale og Brinkmann 2008:212).

Vi tager udgangspunkt i de seks analysetrin, som Kvale og Brinkmann præsenterer. Vi har dog vurderet, at det kun er analysetrin et, tre og fire, der forekommer relevante for specialet og derved har vi undladt at inddrage de resterende. Det første analysetrin består i, at informanterne under interviewet beskriver, hvad de oplever og foretager sig i relation til emnet. Dette har vi inddraget ved at påbegynde begge vores interviewguides med at bede betjentene fortælle lidt om det arbejdet i specialafdelingen (Bilag 1 og 3). Analysetrin et er inddraget, eftersom vi vurderer, at det kan give os indsigt i, hvad politibetjentene opfatter som væsentlige elementer ved arbejdet. Analysetrin tre omhandler, at interviewer i interviewsituationen kondenserer og fortolker det, som informanten fortæller. Dette udtrykkes ved, at vi løbende spørger ind til informantens udsagn for at sikre, at vi har opnået den forståelse, som er informantens intention. Det fjerde analysetrin består i, at den endelige analyse af det transskriberede interview foretages. Denne analyse foretager vi i specialet i fællesskab, hvortil vi anvender den førnævnte bricolage af analysemetoder (Kvale og Brinkmann 2008:217-218).

Analysestrategien er baseret på analysemetoder, hvor der fokuseres på meningsindholdet i interviewene. Den primære analysemetode i specialet er meningskondensering, hvor vi sammenfatter længere udsagn fra informanterne og kondenserer meningsindholdet. Vi benytter denne analysemetode, eftersom den er velegnet til at analysere omfattende interviews med komplekst indhold. Vi vurderer, at denne metode kan bidrage med at skabe temaer i interviewene, som vi senere kan foretage teoretiske analyser af (Kvale og Brinkmann 2008:225-226). I forlængelse af meningskondenseringen foretager vi meningsfortolkning, der rækker udover en strukturering af informanternes udsagn. Det er i meningsfortolkningen, at vi foretager en dybere fortolkning af politibetjentenes udsagn (Kvale og Brinkmann 2008:230). Det er ligeledes i denne del af analysen, at vi inddrager spe-

cialets teoretiske afsæt. Vi har benyttet Kvale og Brinkmanns princip om, at en fortolkning ikke er forudsætningsløs. Dette omhandler, at vi allerede under udarbejdelsen af de to interviewguides har reflekteret over, hvorledes spørgsmålsformuleringen kan tænkes at have en indvirkning på besvarelser. Dette medfører, at vi under meningsfortolkningen har skabt en forforståelse ved hjælp af de anvendte teorier og vores generelle viden omkring emnet, som derved påvirker meningsfortolkningen (Kvale og Brinkmann 2008:233).

Vi forsøger dog også at læse transskriberingerne uden at fokusere ensidigt på de teoretiske begreber, idet vi ønsker at være åbne overfor nye sammenhænge og fortolkninger (Kvale og Brinkmann 2008:265).

Det fremgår dermed af ovenstående afsnit, at analysestrategien i specialet er inspireret af flere tilgange og at vi ikke holder os stringent til én tilgang. Dette valg er foretaget, eftersom vi vurderer, at dette kan give os de bedste værktøjer i forhold til at belyse den komplekse problemstilling, der undersøges i specialet.

Validitet

Afsnittet indeholder en diskussion af specialets validitet, hvor ekstern og intern validitet inddrages. I relation til dette speciale er intern validitet den væsentligste, eftersom vi ikke ønsker at generalisere vores resultater til en bredere population. Følgende afsnit indbefatter dermed forskellige overvejelser samt en vurdering af validiteten. I den forbindelse trækker vi på vores erfaring fra interviewene og analysen.

Specialets konklusioner har en lav ekstern validitet. Dette skyldes, at betjentene selv har sagt ja til at medvirke, hvilket formodes at påvirke resultaterne. Politibetjentene kan således give udtryk for en holdning til de kompleksiteter, de møder i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution, der ikke nødvendigvis er repræsentativ for samtlige betjente, som arbejder på dette område. Specialets konklusion er derfor ikke generaliserbar, men et udtryk for de medvirkende politibetjentes synspunkter. Vi vurderer hermed, at analysen indeholder aspekter, som muligvis ikke ville forekomme med andre informanter. Som beskrevet i ovenstående er formålet ikke at generalisere, hvorfor den lave eksterne validitet ikke forekommer negativt for specialet. Ydermere belyses i dette speciale nogle temaer, der er vanskelige at indfange uden at benytte sig af kvalitative interviews.

Fordelen ved vores metodevalg er, at der forefindes en høj grad af intern validitet. I selve interview-situationen med politibetjentene forholder vi os åbne overfor deres besvarelser. Vi tilstræber i analysen ikke at stille os kritiske overfor informanternes udsagn, da betjentene ikke har haft mulighed for at forsvare disse. Vores hensigt er derimod at studere og fortolke interviewene, hvilket bevirker, at vi er tro overfor informanternes udtalelser samtidig med, at vi kan besvare problemformuleringen. Derfor inddrager vi i analysen ikke kun flertallets holdninger men ligeledes de betjente, som adskiller sig. Analysen får hermed en alsidighed, eftersom samtlige informanternes holdninger tages i betragtning. Vi har som indgangsvinkel til at belyse politiet og deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution foretaget pilotinterview med en politikommissær (Bilag 1). Dette interview er medvirkende til, at interviewguiden til politibetjentene i specialenhederne udformes så præcist som muligt gennem en bedre forståelse for arbejdsprocedurer og vægtning af de forskellige elementer, der indgår i vurderingerne af de nigerianske kvinders situation. Dette oplevede vi som en fordelagtig fremgangsmåde, idet informanten validerede vores spørgsmål ved at give udtryk for, at han syntes, de fremstod relevante og velovervejede.

I specialet forekommer der en tvivl om den interne validitet, da vi ikke med sikkerhed kan tolke, hvorvidt politibetjentenes holdning er deres egen. Vi har forsøgt at sikre den interne validitet ved hjælp af samplingen, da informanterne netop arbejder indenfor det område, vi undersøger (jævnfør *Sampling*) Hermed menes, at der i politiregi muligvis forefindes en officiel holdning til emnet, hvorfor vi nødvendigvis ikke opnår informanternes personlige standpunkter. Dog nævner flere informanter i løbet af interviewene, at de udtrykker deres selvstændige holdning. I forbindelse med ovenstående kan der yderligere forekomme aspekter, som specialets informanter undlader at fortælle i interviewsituationen. Det er imidlertid vanskeligt at vurdere, hvornår informanterne *ikke* fortæller eller udtrykker en holdning. Vi oplevede dog på politiaktionen med den ene politikreds, at en betjent kom med en udtalelse, som han gjorde klart, at vi ikke måtte citere ham for. Det er dermed ikke utænkeligt, at politibetjentene eventuelt er tilbageholdende omhandlende visse aspekter.

Yderligere en problematik i forhold til specialets interne validitet er, at der i interviewsituationerne ikke er skelnet væsentligt mellem menneskehandel og prostitution og vi dermed ikke med sikkerhed kan vide, hvorvidt informanterne skelner mellem disse. Vi oplevede i interviewsituationerne, at det ikke var væsentligt for betjentene at skelne imellem, hvorvidt kvinderne var handlede eller ej og dermed forekom det i situationen naturligt at fokusere på prostitutionsdelen og inddrage menneskehandelsaspektet sideløbende.

I ovenstående afsnit fremgår det, at specialets mål ikke er at generalisere resultaterne og konklusionen til en bredere population, hvorfor disse ikke er eksternt valide. Vi finder dog, efter vores overvejelser angående den interne validitet, at denne er optimal for specialet.

Informantoversigt

Informantoversigten er for at overskueliggøre udarbejdet som en tabel. Af tabellen fremgår informanternes alder, afdeling, kreds samt deres anciennitet.

Tabel 1: Informantoversigt

	Alder	Anciennitet	Kreds
Jens	Uoplyst	28 år/ 2 år i afdelingen	B (Større jysk by)
Jesper	40	ca. 16 år/ 1 måned i afdelingen	B (Større jysk by)
Klaus (Afdelingsleder)	50	26 / 15 år i afdelingen	B (Større jysk by)
Thomas	35	10 år/2 år i afdelingen	A (Større jysk by)
Bo (Afdelingsleder)	Uoplyst	37 år / 1 år i afdelingen	A (Større jysk by)
Lasse	30	2 år/1 år i afdelingen	D (Større sjællandsk by)
Kristian	27	6 år/3 mdr. afdelingen	D (Større sjællandsk by)
Christoffer (Afdelingsleder)	43	20 år/3,5 år i afdelingen	C (Fynsk by)
Patrick	39	15 år / 8 år i afdelingen	C (Fynsk by)

Vi har derudover interviewet Mette fra CMM, der er socialfaglig medarbejder. Mette er 45 år og har arbejdet cirka 10 år hos CMM. Dette interview anvender vi som supplement til interviewene med betjentene i analysen (Bilag 4 og Bilag 6).

Som det fremgår af ovenstående oversigt, har informanterne forskellig erfaring på området og en spredning i alder - men har alle været uddannet politibetjente relativt længe. Betjentene kommer fire forskellige politikredse, hvilket giver analysen et bredere perspektiv. Yderligere information findes i bilag 8, der omhandler hvor interviewet er blevet foretaget, deres kropssprog med mere.

Observation af en politiaktion

I dette afsnit præsenteres vores observationer af en politiaktion og hvilke metodiske overvejelser, vi har foretaget. Undervejs i samplingen af informanter blev vi tilbudt at følge en politikreds på en aktion. På aktionen var der ikke fokus på aspektet med menneskehandel, men derimod på illegalt arbejde. Der var ingen form for forhandling om adgangen og dataindsamlingen, men en invitation fra politiets side.

Vi blev på politigården introduceret til afdelingens medarbejdere, hvorved vores tilstedeværelse blev legitimeret. En politikommissær fungerede som gatekeeper for vores adgang til feltet og sidenhen sponsor i forhold til betjentene. Herefter interviewede vi to betjente, som deltog i aktionen. Vores rolle kan relateres til Raymond Golds beskrivelse af observatøren som deltager, eftersom vi holdt os i baggrunden og observerede men samtidig stillede relevante spørgsmål i forhold til specialet. Denne rolle er ifølge Gold betegnende for situationer, hvor kontakten med informanter er kortvarig. Gold advarer derfor mod risikoen for misforståelser mellem observatør og informant, samt at forskeren ikke når i dybden og trænger ind i den sociale struktur, som undersøges (Kristiansen & Krogstrup 1999). Selvom vi er opmærksomme på disse risici, var vores oplevelse af situationen anderledes end den, Gold foreskriver. Vi vurderede at opnå en væsentlig forståelse af situationen, eftersom betjentene tillod os at følge dem rundt under alle stadier i den 12 timer lange observationsperiode.

Undervejs i observationen tog vi løbende noter. Dette foregik åbenlyst overfor betjentene, eftersom vi under observationerne indtog rollen som studerende, hvilket legitimerede denne adfærd. Vi er opmærksomme på, at vi og vores notatskrivning kunne påvirke situationen, men vi oplevede denne

åbenhed som uproblematisk, da betjentene i forvejen vidste, at vi skulle deltage og havde erfaring med at inddrage studerende i deres arbejde.

Afdelingen har adskillige arbejdsområder, men for at målrette aktionerne var der specifikke mål for aktionen i forhold til de nigerianske prostituerede, hvorfor betjentene undlod at forholde sig til anden kriminalitet. Aktionen foregik i civil og der blev både arbejdet ud fra tip og proaktivt i aktionen, men de gik særligt op i at være proaktive i afdelingen. Efter anholdelserne blev der lavet rapporter.

Overvågningsgruppen bestod af aktionslederen og en betjent. De opholdt sig på et hotelværelse, hvorfra de overvågede den gade, de fleste kvinder befandt sig på. Når en mand blev antastet, blev der sendt et signalement ud til de andre grupper, som vi fulgte. Inden kvinderne kunne anholdes, skulle der indsamles udsagn eller vidneforklaringer fra de mænd kvinderne kontaktede. Når holdene fik et tilfredsstillende signalement, fulgte de mændene og stoppede dem i en sidegade. Herefter spurgte de ud fra overvågningsgruppens informationer ind til kvindens adfærd. Da aktionslederen vurderede, at de havde nok udsagn til at bygge en sag op, blev kvinderne anholdt. Ikke alle betjentene var dog enige i den måde, aktionen blev foretaget på.

Da kvinderne ankom til stationen, blev de frataget deres ejendele og placeret i et venterum. Herefter begyndte betjentene at oprette sager om ulovligt arbejde. Betjentene afhørte derefter kvinderne i cirka en times tid. Vi deltog i afhøringerne, men holdte os i baggrunden af lokalet og skrev ikke notater. Kvinderne blev ikke inddraget i baggrunden for vores tilstedeværelse, men kiggede til tider undrende på os. Vi mener ikke, at vores tilstedeværelse har haft nævneværdig indflydelse på situationens forløb.

Ved at deltage i aktionen mod nigerianske kvinder i gadeprostitution har vi opnået indblik i en politikreds' arbejde, som rækker ud over, hvad der kan opnås igennem kvalitative interviews. Med et observationsstudie bliver det muligt at betragte de umiddelbare handlinger, betjentene foretager og ikke en reflekteret beskrivelse af deres arbejde. Vi har fået et indblik i selve processen med at få kontakt til kvinderne, hvordan de afhøres samt det papirarbejde, der er forbundet med at oprette sager om ulovligt arbejde. Disse observationer skal betragtes som et supplement til interviewene. I forlængelse heraf er det vigtigt at påpege, at dette er den eneste politikreds i specialet, som arbejder med gade prostituerede.

Analyse

I de kommende afsnit præsenteres specialets analyse. Analysen er todelt, således at resultatafsnittet præsenteres først. Heri inddrages de empiriske resultater, vi har opnået gennem de kvalitative interviews og observationen. I resultatafsnittet identificeres de kompleksiteter informanterne møder i arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution samt deres holdninger hertil. Dernæst præsenteres en diskussion af vores resultater, hvor specialets teoretiske udgangspunkt inddrages og sammenholder resultaterne med de undersøgelser, der tidligere er inddraget. Denne opdeling af resultater og diskussion er foretaget for at overskueliggøre analysen og konkretisere de empiriske fund. I nedestående afsnit præsenteres resultaterne, som er inddelt i følgende fire temaer: *Forholdene i politikredsene, Lovgivning og erfaring, Betjentenes betragtning af de nigerianske kvinder og Et tillidskabende arbejde*. Analysens diskussion er ligeså inddelt i fire overordnede temaer, eftersom de kompleksiteter, vi har identificeret, kan relateres hertil.

Resultater

Forholdene i politikredsene

I indeværende speciale inddrages interviews med ni politibetjente, der beskæftiger sig med nigerianske kvinder i prostitution, fra i alt fire politikredse. Politikredsene adskiller sig på flere måder fra hinanden – herunder eksempelvis deres geografiske placering, specialafdelingernes størrelse samt den organisatoriske placering i politiets opbygning. Følgende afsnit har flere funktioner: vi ønsker at præsentere politikredsene og deres kendetegn, hvorefter afsnittet har til formål at danne en ramme om den videre analyse. Dette gøres, eftersom vi vurderer, at politibetjentenes personlige holdninger til dels kan være præget af den politikreds og det arbejdsmiljø, de befinder sig i. De fire politikredse omtales herefter som kreds A, B, C og D. Thomas og Bo arbejder i kreds A, Klaus, Jesper og Jens i kreds B, Christoffer og Patrick i kreds C og slutteligt arbejder Lasse og Kristian i kreds D. For at overskueliggøre resultaterne i dette afsnit har vi udarbejdet en tabel, hvilket præsenteres sidst i afsnittet.

Et element, der adskiller både de forskellige politikredse og politibetjente, er, hvad de betragter som deres hovedopgave i arbejdet med prostitution. Som eksempel herpå inddrages Jens fra politikreds B, eftersom han besvarer spørgsmålet angående afdelingens hovedopgave således: "(...) jeg vil jo rigtig gerne finde nogle bagmænd," (Jens:3), hvorimod Lasse fra politikreds D udtaler: "(...) det er

jo det samme, ligesom om det er på et pizzeria, om det er alle mulig andre steder. Ulovligt ophold, ulovligt arbejde." (Lasse og Kristian:3). Bo fra politikreds A har yderligere en facet til dette spørgsmål, idet han besvarer det således:

" (...) vores handleplan for år 2014 den var, at vi skulle have kontrolleret samtlige bordeller i politikredsen og det skulle helst generere 15 sigtelser inden for sagsområdet."

(Bo:2).

Det er ifølge Bo de politisk definerede mål, der betragtes som politikredsens hovedopgave i arbejdet med prostitution. Yderligere et eksempel på, hvad der betegnes som politiets hovedopgave i denne sammenhæng findes hos Patrick, fra politikreds C, der udtaler: *"Hovedopgaven er at assistere SKAT, hvis man kan sige det sådan."* (Patrick:4). Det fremgår, at politiet ikke kun har en selvstændig opgave i denne forbindelse, men ligeså har en assisterende funktion. Henvisningen til SKAT antyder, at der ligesom i politikreds D fokuseres på ulovligt arbejde.

På trods af at vi i dette afsnit viser, at politibetjentenes holdninger til deres arbejde påvirkes af den kreds, de arbejder i, er det væsentligt at pointere, at vi oplever betjente, der arbejder i samme kreds, også har forskellige holdninger og derved er det ikke muligt at fastslå præcis, hvornår betjentene udtrykker deres egen holdning eller politikredsens overordnede holdning (Jesper:3, Thomas:1). Denne problematik illustreres ved hjælp af følgende citat fra Thomas: *"For det er sådan i politiet i dag, at man må helst ikke ytre sig. For det kommer videre."* (Thomas:1). Hertil kan det tilføjes, at enkelte betjente efter eget udsagn tilføjer, at det er deres personlige holdning, de udtrykker (Klaus:17, Kristian:4). Vi oplevede yderligere på vores observation, at en enkelt betjent specifikt frabad sig, at visse af hans holdninger blev inddraget i specialet.

Det forskellige fokus på hovedopgaver i politiet omhandlende prostitutionsområdet kan være påvirket af, at betjentene fra de forskellige kredse arbejder i afdelinger, der er placeret forskelligt i politiets organisatoriske struktur. Det betyder, at betjentene i kreds A, arbejder i en afdeling, som ligger under central efterforskning. Betjentene i denne afdeling beskæftiger sig med forskellige elementer i politiarbejdet. Det kan eksempelvis være: *"(...) der er jo nogle fokusområder. Der er narko, fodbold, bander og så er der så prostitution og bevilling."* (Thomas:1). Det medfører, at prostitution særligt i denne afdeling er en sideopgave på linje med adskillige andre problemstillinger. Betjentene i kreds A står som de andre betjente heller ikke for efterforskningen af de enkelte sager (Thomas:4).

Forholdene i denne afdeling kan relateres til forholdene i politikreds C, hvor Patrick fortæller, at arbejdet med prostitution udgør 5-10 % af hans daglige arbejde.

Anderledes forholder det sig i politikreds D, hvor Lasse og Kristian udtrykker, at de arbejder i en udlændinge/kontrolsektion og dagligt beskæftiger sig med: *"(...) en udlænding, som der har lavet noget ulovligt. (...). Ulovligt ophold og ulovligt arbejde også."* (Lasse og Kristian:1). Betjentene i denne afdeling har ikke fokus på prostitution i sig selv, men betragter det på ligefod med andre erhverv, hvori udlændinge arbejder illegalt. Vi oplevede dog under vores observation i den pågældende kreds, at betjentene her selv står for den indledende afhøring af kvinderne, men herefter ikke beskæftiger sig yderligere med dem. De har således kun kontakt med kvinderne fra anholdelse til indledende afhøring, hvilket beskrives som maksimalt et par timer (Lasse og Kristian:10). Politikreds B er den politikreds, der forekommer at adskille sig mest på dette område. Afdelingen befinder sig både i central efterforskning og udlændingesektionen. Den har generelt fokus på menneskehandel og ulovligt arbejde i alle brancher (Klaus:1). Den væsentligste forskel i afdelingen er, at betjentene har løbende kontakt med kvinderne under frihedsberøvelsen. Det betyder, at kontakten kan strække sig over flere dage, da kvinderne placeres på krisecentre og betjentene kan besøge dem løbende under sagsarbejdet (Klaus:6). Dermed varetager afdelingen i politikreds B flere funktioner end de andre afdelinger og det er de betjente, som vi har interviewet, der har kontakt med kvinderne igennem hele deres forløb hos politiet – helt ud til lufthavnen i forbindelse med hjemsendelser (Jesper:6). Det er påfaldende, at ingen af de afdelinger, der anholder kvinderne og har den indledende kontakt med dem, beskæftiger sig med den efterforskningsmæssige del af sagsbehandlingen.

Et andet aspekt ved de respektive afdelinger er, at de har forskellige fysiske rammer for deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution. Dette omhandler aspekter såsom afdelingernes størrelse, antallet af nigerianske kvinder i prostitution i politikredsen og hvordan disse kvinder træffes. I forhold til afdelingernes størrelse er det politikreds D, der har flest betjente tilknyttet. Vi er ikke bevidste om det præcise antal betjente, men vi ved, at det er væsentligt større end i de andre politikredse. I kredsene A, B og C er det mellem to og tre betjente, der beskæftiger sig med området i deres afdeling (Patrick:1, Klaus:1 og Thomas:17). Vi antager, at dette påvirker betjentenes tilgang til området, da det muligvis influerer på, hvor meget kontakt betjentene i den pågældende kreds har med de nigerianske kvinder i prostitution samt hvor mange sparringspartnere, der forefindes i afdelingen.

Én politikreds i specialet arbejder foruden bordelkontroller ligeså med gadeprostitution, hvorved problematikken er mere synlig i denne politikreds. Alle politikredse foretager dog jævnligt bor-

delkontroller, hvor de kontrollerer, hvorvidt de prostituerede har opholds – og arbejdstilladelse. En væsentlig forskel er, at der eksempelvis i politikreds D foretages større aktioner mod prostitutionsmiljøet månedligt, mens det i politikreds B er noget, der bevidst undlades eftersom:

”(...) problemet med store aktioner er oftest, at lige pludselig står vi med rigtig mange anholdte eller frihedsberøvede. (...) der er ikke pladser i arresterne, der er ikke pladser i kvindekrisecentrene, der er ikke pladser nogen steder. Hvad skal vi gøre af dem? Altså, vi kan jo ikke skubbe dem tilbage på massageklinikkerne eller noget som helst (...)”
(Klaus:2).

Ovenstående citat af Klaus illustrerer væsentligheden af indeværende afsnit i specialets analyse, da det tydeliggør, at de rammer, der omgiver betjentene, er medvirkende til at påvirke hvilke kompleksiteter, de møder, samt deres holdning hertil. Det er yderligere medvirkende til at påvirke deres måde at udføre arbejdet.

Et andet fællestræk ved de deltagende politikredse er, at betjentene derfra udviser faglig stolthed over deres arbejde og den måde, hvorpå deres kreds udfører det. Dette illustreres ved, at betjentene fortæller, hvorfor deres håndtering af kompleksiteter omkring nigerianske kvinder i prostitution er den mest anvendelige. Dette illustreres ud fra Klaus udtalelse:

”Men altså langt hen ad vejen, har vi jo selv udviklet vores metoder, fordi vi er jo nok den kreds, eller vi er den eneste kreds i Danmark, der gør den der med krisecentrene og virkelig har offerrollen i fokus hele tiden” (Klaus:7).

I citatet udviser Klaus faglig stolthed over sin afdeling, eftersom de har udviklet en metode, som han antager, de er den eneste kreds i Danmark, der benytter. Han udtaler derudover: *”Så vi har haft sager fra [politikreds A], [Ikke deltagende politikreds] og andre steder og sagt, hvordan tackler vi dem her? Kan vi gøre et eller andet?”* (Klaus:8). Klaus' fortælling om afdelingens rådgivende funktion bidrager til indtrykket af, at Klaus vurderer, at han varetager sit arbejde på bedst mulige måde. Vi oplevede også denne faglige stolthed under vores observation, da afdelingslederen i politikreds D fortalte, at hans afdeling havde fået udvist flest udlændinge de sidste år. Han udtrykte yderligere utilfredshed med en nærliggende politikreds' måde at håndtere kompleksiteter angående nigerianske kvinder i prostitution. På trods af at afdelingerne udtrykker faglig stolthed over deres arbejde, forholder betjentene sig reflektivt til dette (jævnfør *Lovgivning og erfaring*). Dette kan muligvis henføres til den erfaringsbaserede tilgang, der

foreligger i politikredsene, hvor betjentene i begyndelsen ikke besidder denne erfaring (Jesper:3, Finstad 2000:290).

Fælles for håndteringen, som alle politikredsene vurderer som mest nyttig, er, at den karakteriseres som proaktiv. Her kan erfaringerne fra observationerne ved politikreds D inddrages, eftersom afdelingslederen pointerede, hvor væsentligt han fandt denne tilgang. Den proaktive tilgang beskrives således af Lasse, der arbejder i afdeling D:

"(...) ellers så kører vi ud og banker på et sted eller en forretning og går ind og ser, lige observerer, om der for eksempel er nogle, der står og arbejder, (...), og kan vi se jamen, der er tre mand derinde og alle tre har mel på tøjet (...) så kan vi så gå ind og rette henvendelse." (Lasse og Kristian:1).

Lasse trækker på sin erfaring med generelt at opspore ulovligt arbejde. Denne beskrivelse stemmer overens med vores oplevelse på aktionen, hvor betjentene holdt øje med de nigerianske kvinder i prostitution for på den måde at samle indicier på, at kvinden arbejdede eller havde til hensigt at arbejde i Danmark. Thomas fortæller også om, hvordan der foretages hyppige bordelkontroller i hans afdeling for at opnå kontakt med denne gruppe af kvinder (Thomas:2). Den proaktive tilgang er ifølge Klaus nødvendig, eftersom de nigerianske kvinder i prostitution ofte ikke selv tør opsøge myndighederne (Klaus:24, Holm 2007:40, Plambech 2014B:1, Fattah 1991:100-101).

Udover politikredsenes proaktive tilgang til at opnå kontakt med nigerianske kvinder i prostitution er der endnu et fællestræk, eftersom de samarbejder med andre eksterne organisationer og myndigheder. De samarbejder alle med CMM. Christoffer udtrykker samarbejdet med eksterne samarbejdspartnere således: *"(...) de forpligtelser man har til at arbejde sammen med Center mod Menneskehandel og NGO-organisationer (...)"* (Christoffer:1). Politikredsene er altså forpligtet til at indgå i samarbejde med CMM i forbindelse med sager, hvor menneskehandel muligvis indgår. Der er forskel på, hvor mange samarbejdspartnere, der nævnes. Kredsens forskellige samarbejdspartnere anskues i nedenstående tabel. Det fremgår, at politikredsens forskellige indgangsvinkler til denne problemstilling kan påvirke hvilke eksterne samarbejdspartnere, de benytter, da det er forskelligt fra politikreds til politikreds, hvem der forekommer relevant at inddrage i sagerne omkring nigerianske kvinder i prostitution.

For at overskueliggøre visse forskelle i politikredsene inddrages nedenstående tabel, der viser, hvorledes politikredsene adskiller sig fra hinanden.

Tabel 2: Oversigt over politikredsene

	Politikreds A	Politikreds B	Politikreds C	Politikreds D
Antal betjente i enheden	To	Tre	To	30+
Nævnte samarbejdspartnere	SKAT	CMM, LOKK, Røde Kors, kommunale myndigheder, andre politimyndigheder, styrelsen for fastholdelse og rekruttering	CMM, SKAT, Pro Vest, kommunale myndigheder	CMM, Udlændingestyrelsen
Den nævnte placering af afdelingen	Central efterforskning	Central efterforskning og udlændingesektion	Uropatruljen	Udlændinge/kontrolsektion

Opsummerende kan det udledes, at politibetjentene har et forskelligt grundlag at danne deres holdninger til de kompleksiteter, de møder i arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution.

Politisk indflydelse

Fokus i følgende afsnit er, hvorledes betjentene udtrykker, at politiske beslutninger og strømninger påvirker arbejdet i de enkelte kredse. Indledningsvis er det væsentligt at pointere, at betjentenes arbejde i politikredsene er styret af måltal, som fastsættes fra politisk side. Der tages i denne del udgangspunkt i udtalelser fra Bo, Christoffer og Klaus, da disse fungerer som afdelingsledere og dermed hovedsageligt udtrykker, at måltallene har indflydelse på deres holdning til arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution. Det forekommer ikke som en kompleksitet, de resterende betjente beretter om.

Ud fra regeringens handlingsplan fastsættes måltal for den enkelte politikreds, som eksempelvis indebærer, hvor mange menneskehandelssager politikredsen skal rejse om året. Regeringens handleplan kan ligeledes indebære, at der ikke er nogle måltal for den specifikke politikreds. Dette bevirker, at rammerne for den enkelte politikreds' arbejde kan ændre sig fra år til år. Bo udtrykker:

”(...) vi mener jo egentlig, at vi godt kan administrere det her uden at der er besluttet tal på. Men vi må så også sige, at 2015 handleplanen der er der ikke nogle målkrav i [politikreds A] på området.” (Bo:3).

Bo udtrykker skepsis overfor måden, politiets arbejde kontrolleres politisk, da han er af den overbevisning, at det i hans politikreds er muligt at strukturere arbejdet uden et fastsat måltal. Han fortæller yderligere, at der i 2015 ikke er fastsat krav til arbejdet. Bo fortæller yderligere, at politikredsen alligevel

arbejder ud fra nogle målsætninger, som de selv har fastsat – så ud fra hans perspektiv forekommer det mest meningsfuldt, at den enkelte kreds selv prioriterer, hvordan ressourcerne benyttes. Det er ikke i alle politikredse, at der udelukkende fokuseres på, om måltal omhandlende menneskehandel eller prostitution kan påvirke, hvordan afdelingen håndterer kompleksiteter i arbejdet med nigerianske migranter. Christoffer beskriver sit arbejde således:

”(...) hvis man har nogle mål, man skal nå, så går man efter målene til at starte med, så man er sikker på, at så kommer man i hus med de ting. Er der så noget tid udover det, så kan man beskæftige sig med andre områder og måden, det bliver styret på i dansk politi, det er jo, at der bliver lavet en, ja, den flerårssaftale (...) Så min hverdag går på at lave en strategi for, hvordan vi opfylder de her mål.” (Christoffer:2).

Ovenstående citat afspejler, hvorledes politiske målsætninger kan påvirke betjentenes arbejde med nigerianske kvinder i prostitution. Christoffer beretter, hvordan måltallene fastsætter en ramme, der arbejdes ud i de enkelte politikredse. Det kan indebære, at arbejde med nigerianske prostituerede nedprioriteres i politikredse, hvor der ikke er fastlagt måltal på området.

Det er ikke udelukkende måltal, der medfører politiske kompleksiteter i politibetjentes håndtering af nigerianske kvinder i prostitution. Klaus eksemplificerer, hvorledes politisk velvilje kan påvirke hans arbejde med nigerianske migranter. Politikreds B har som den eneste politikreds i denne undersøgelse gennem en årrække placeret de nigerianske kvinder i kvindekrisecentre i stedet for arresthuse, imens deres sager behandles. I forbindelse med denne prioritering fortæller Klaus:

”Altså, vi har ingen konto. (...) Vi fandt jo så bare på grund af vi var så velvillige og også kunne sælge vores ide til Center mod Menneskehandel, så kunne de jo finansiere det i en lang årrække. (...) Og politikerne synes det også. Altså på et tidspunkt, der forsøgte man fra de andre politikredse og stoppe os. (...) Men da gik Justitsministeriet ind og sagde, at den måde vi gjorde det på, er faktisk en god måde og vi skulle have lov at fortsætte (...)” (Klaus:15).

Citatet illustrerer, hvorledes politikreds B er afhængige af at samarbejde med eksterne organisationer, hvis de skal håndtere de nigerianske kvinder på den måde, som de finder mest hensigtsmæssig. Udtalelsen viser yderligere, hvorledes politisk arbejde påvirker måden, politikredsene håndterer nigerianske kvinder i prostitution. Politikreds B viser, hvorledes de indhenter ekstra midler til deres arbejde med

disse kvinder ved eksempelvis at benytte en tilgang, som CMM finder gavnlige. Citatet viser ydermere, at politikredsene ikke altid udtrykker den samme holdning til, hvorledes kompleksiteter i arbejdet håndteres. De forsøger at påvirke hinandens tilgang, da de som beskrevet i *Forholdene i politikredsene* alle udviser faglig stolthed, der indikerer, at de synes, at deres tilgang til arbejdet er den bedste. Her er det ligeledes en politisk beslutning, hvorledes kompleksiteten angående intern uenighed i politiorganisationen håndteres, da det netop er en politisk beslutning fra Justitsministeriet, at politikreds B tillades at fortsætte med sin arbejdsform på trods af klager fra andre politikredse.

Klaus' fokus på ressourcer til arbejdet i afdelingerne kan henføres til, at nogle betjente beskriver, at de har en travl hverdag. Specielt i politikreds B udtrykker en betjent, at han føler sig presset. Jens udtaler eksempelvis: *"Det er sådan lidt et hæsbæsende job, det vi har. Vi er nok kun halvdelen af, hvad vi burde være."* (Jens:1). Jens beretter, at bemanningen i afdelingen er for lav. Hertil inddrages Jens' overordnede Klaus, eftersom han udtrykker en lignende holdning: *"(...) du ved, der er hele tiden et enormt tidspres over og det kan man mærke (...)"* (Klaus:21). Klaus udtrykker ikke direkte utilfredshed med bemanningen i afdelingen, men han deler Jens' oplevelse af, at der i arbejdet med de nigerianske migranter er travlt, eftersom der er en konstant tilstrømning af nigerianske kvinder i politikredsen (Jens:1). Dette påvirker deres måde at håndtere kompleksiteterne. Klaus udtrykker yderligere, at det tidsmæssige perspektiv er et element, der påvirker hans arbejde væsentligt:

"(...) at vi ikke bliver givet den tidsmæssige udstrækning, der skal til for at knække den her kode, (...) vi er jo ikke i kontakt med dem i mere end tre døgn, før... og der ryger nogen i svinget der. (...) Det er 100 % sikkert. (...) Jeg sidder ikke tilbage med følelsen af, at det her var sgu godt. (...) Der sidder jeg tilbage med følelsen af pis." (Klaus:25)

Ovenstående citat giver indblik i, hvordan Klaus oplever, at de politiske rammer lægger et pres på hans arbejde. Det medfører, at han føler, at han ikke får håndteret de kompleksiteter, han møder, på den fagligt bedste måde. Dette udtrykkes ved, at han siger, at de ikke bliver givet den tid, han umiddelbart oplever, der er behov for.

Slutteligt inddrages det som en politisk kompleksitet i politibetjentenes håndtering af nigerianske kvinder i prostitution, at politikredsene ifølge Christoffer er påbudt at samarbejde med NGO'er som eksempelvis CMM (Christoffer:1,12). Han udtaler hertil:

”Det er interessant, fordi man har jo fokuseret netop på, at man skal huske at arbejde sammen med netop de der non-government organisations og nu er der faktisk ikke flere penge til dem. (...) Det trækker jo lidt i hver sin retning, ikke også? De har ikke nogle penge til at drive det for, men vi skal arbejde sammen med dem alligevel.” (Christoffer:2-3).

I ovenstående citat inddrages et eksempel på, hvorledes politiske beslutninger medvirker til at skabe kompleksiteter i politibetjentenes arbejde med nigerianske migranter. Det er, som tidligere nævnt, en væsentlig kompleksitet i politibetjentenes arbejde, at arbejdsvilkårene ændres i takt med skiftende politiske vinde. Christoffer understreger i citatet, at der kan være modstridende signaler i den politik, der føres og det kan være en kompleksitet for en afdelingsleder at navigere i de forskellige krav, der stilles til, hvordan politiet bør håndtere arbejdet.

Afsnittet viser, hvorledes nogle betjente oplever, at politiske forhold kan have implikationer i deres daglige arbejde med nigerianske kvinder i prostitution. Dette omhandler alt fra arbejdsvilkår i afdelingerne, eksempelvis i form af ressourcer, til måltal eller mangel på samme og til de ressourcer, der bevilliges til samarbejdspartnere. På trods af at flere politibetjente i vores undersøgelse nævner denne problematik, forekommer det ikke som en dominerende problematik for de menige betjente, men i højere grad en kompleksitet som afdelingslederne oplever i deres arbejde. I diskussionsafsnittet med samme tema relaterer vi ovenstående fund til RC, Lipsky og Finstads begreber i forhold til politiets skøn samt intersektionalitet.

Lovgivning og erfaring

I afsnittet tydeliggøres, hvorledes specialets informanter omtaler lovgivningen angående prostitution og menneskehandel. Vi præsenterer først betjentenes uddannelse og erfaring på området og deres holdning til dette. Derefter inddrages den kritik, betjentene udtrykker i forbindelse med lovgivningen.

Samtlige informanter beskriver, hvorledes erfaring er en væsentlig del af deres arbejde. Når vi spørger betjentene, hvorvidt de har modtaget træning eller undervisning i at arbejde med nigerianske prostituerede, svarer samtlige betjente, at de ikke er blevet pålagt anden træning end deres grundlæggende politiuddannelse. Et eksempel på dette er Jens, som beskriver, hvorledes selve politiuddannelsen er relevant: *”Jamen altså politiuddannelsen generelt er god. Også selvom det er lang tid siden, at jeg har fået den.”*(Jens:3). Tilsvarende fortæller Bo: *”Jamen, det er barnelærdom i politiet, det er grunduddannelse,*

der ligger bag det.” (Bo:4). Hertil tilføjer han, at der ikke eksisterer en specialuddannelse omkring prostitution, men at arbejdet består af at forholde sig til lovstoffet og agere herudfra (Bo:4). Dette genfindes hos adskillige betjente, hvor eksempelvis Kristian skildrer, at betjentene skal forholde sig til udlændingeloven i arbejdet med udenlandske prostituerede: *”Det er bare udlændingeloven, du lærer. Og som vi siger, prostitution (...) det adskiller sig ikke så meget fra alt mulig andet arbejde”*. (Lasse og Kristian:3).

Kristian fra politikreds D fortæller, at hans uddannelse på området hovedsageligt består i at lære lovgivningen. Endvidere tilføjer han, at prostitution ikke adskiller sig fra andet politiarbejde i måden, der arbejdes på. Observationen viste ligeledes, at afhøringen af nigerianske kvinder beskrives som en standardprocedure. Hertil skildrer Lasse, at han ikke mener, at yderligere uddannelse på området vil have en positiv effekt:

”Du kan jo godt sætte dig ned og få en uddannelse på en uge, som fortæller en masse ting om prostituerede fra Nigeria, men det er bare, at så kommer man ned og står nede på [bydel] og så er det noget helt andet.” (Lasse og Kristian:4).

Tidligere beskriver Lasse i relation til dette, at betjentenes erfaring er en form for uddannelse (Lasse og Kristian:3). Dette understøttes af hovedparten af betjentene, der beretter, at erfaring er en grundlæggende del af arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution (Finstad 2000:290). Dette eksemplificeres med Christoffer, som fortæller: *”(...) det er erfaringsbaseret. Læring.”*(Christoffer:3). Jesper fortæller lignende, at han anser uddannelsen med de udenlandske prostituerede som noget, der læres gennem andre kollegaer i afdelingen: *”(...) det er sidemandsoplæring, det er det.”* (Jesper:3). Dette kan relateres til observationerne, hvor vi oplevede, at en ny betjent i afdelingen blev oplært undervejs i aktionen, mens en anden betjent arbejdede i beredskabet til hverdag, men var med på aktionen for at opnå indsigt i afdelingens arbejde. Enkelte betjente fortæller dog, at de foruden den generelle politiuddannelse har deltaget på forskellige kurser og seminarer (Patrick:4, Jesper:4, Jens:3, Klaus:7).

Nogle betjente beretter, at erfaringsudveksling med andre instanser er en vigtig del af arbejdet (Klaus:7, Christoffer:21). Bo fortæller eksempelvis, hvorledes han erfaringsudveksler med myndigheder såsom CMM og SKAT: *”Men vi har selvfølgelig de erfaringsudvekslinger, som vi har dels med CMM og SKAT og mange gange også socialforvaltninger.”* (Bo:4). Det er tydeligt, at samtlige informanter anser erfaring og erfaringsudveksling som en central del af arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution.

I forbindelse med ovenstående belyses, hvorvidt informanterne mener, at de er klædt på til at arbejde med dette område. Omkring halvdelen af betjentene fortæller, at de føler sig rustet til at udføre arbejdet med nigerianske migranter (Klaus:7, Lasse og Kristian:4, Thomas:5). De resterende informanter føler sig til dels rustet til arbejdet, men beskriver i den forbindelse nogle udfordringer:

”Rent personlig gør jeg. Rent politimæssigt så er der stadigvæk nogle ting, som godt kan drille fordi, at det er et anderledes arbejdsområde i og med, at det ikke er så meget retsplejelov og straffelov, men det er udlændingeloven i stedet for.” (Jens:4).

I citatet beskriver Jens, hvorledes han personligt føler sig klædt på til at håndtere arbejdet. Han mener dog, at der eksisterer udfordringer i forhold til loven, da dette er et komplekst felt (jævnfør *Betjentenes holdning til lovgivningen*). Patrick fortæller i tilknytning til dette, hvorledes han ikke altid har følt sig klædt på til at håndtere arbejdet:

”Det synes jeg, jeg er nu og har været de sidste år, men i starten (...). Den store politi-reform i 2007. Der blev folk jo bare kastet frem og tilbage. (...) Så når du skulle finde ud af noget nyt stof på et nyt område, der hvor du var havnet i, så skulle du selv i gang med at læse, hvad der var at læse.” (Patrick:4-5).

I overensstemmelse med citatet fra Jens fortæller Patrick, hvordan der er elementer i hans arbejde, som medfører, at han på et tidligere tidspunkt ikke følte sig forberedt. Dette skyldtes ifølge Patrick, at han selv skulle orientere sig i den foreliggende viden på området grundet omstrukturering som følge af politireformen.

I ovenstående afsnit belyses betjentenes holdning til deres uddannelse og træning på området med nigerianske prostituerede. Alle informanterne beskriver, hvorledes de ikke er blevet pålagt særlig uddannelse eller træning udover politiuddannelsen. Dog føler hovedparten af informanterne sig klædt på til at klare arbejdet på området, da de anser erfaring som det centrale. Nogle informanter beskriver dog, at det kan være udfordrende at orientere sig i udlændingeloven.

Politiblikket

Samtlige informanter skildrer, hvorledes de anvender skøn og deres rolle som betjent i arbejdet med nigerianske migranter (Lipsky 1980:3). Dette udtrykkes eksempelvis hos Christoffer: *”Og det er klart, at man sidder jo med et eller andet skøn i enhver sag og sammenhæng, man arbejder med som politi-*

mand." (Christoffer:22). Christoffer skildrer, hvor væsentligt skøn er ikke blot i arbejdet med nigerianske kvinder men ligeså i det generelle arbejde som politimand. Vigtigheden i skøn genfindes endvidere hos Bo, der fortæller, at meget af arbejdet på området bunder i en skønsmæssig vurdering:

"Vi skal jo være objektive hele vejen igennem, men det beror jo på nogle mavefønelser, det beror på skøn, det beror selvfølgelig på de ting, de [kvinderne] fortæller os og også, om vi tror, de er sande." (Bo:25).

I citatet nævner Bo flere ting, som har betydning for hans håndtering af arbejdet. Bo beskriver dertil, hvor vigtigt skøn er, når betjentene eksempelvis skal vurdere, om kvinderne fortæller sandheden.

Tre informanter henviser ligeledes i interviewene til vores viden på området – eller nærmere manglende viden (Finstad 2000:281,315). Eksempelvis beskriver Klaus de barske leveforhold forhold, nogle af de prostituerede kvinder. Hertil tilføjer han: *"Det kan du slet ikke forestille dig."* (Klaus:30). Dette anskues endvidere hos Thomas, da han forklarer omkring massageklinikker, hvor der tilbydes sex: *"Men det er ikke sådan, at der står bordel, vel? Eller at I tænker det der lysende lamper med åben og alt det der."*(Thomas:7). I citatet beskriver Thomas, hvorledes han antager, at vores viden bygger på en bestemt opfattelse og forestilling. Særligt Jens fortæller adskillige gange under interviewet, hvordan civile har et andet indtryk af arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution end politibetjente. Dette eksemplificeres i følgende citat, hvor Jens sammenligner rollen som betjent med rollen som civil: *"Når det er sådan, at man begynder at arbejde indenfor dette felt her, så finder man ud af nogle ting, at I som civilister ikke ser."* (Jens:4). Dette anskues endvidere senere i interviewet, da Jens foretager en sammenligning af forskellige arbejdsområder:

"Standser jeg dig i en bil, så kigger jeg på, om du har kørekort og om du lovligt kan køre den. (...) Og det kan godt være, at du er spirituspåvirket. Vi laver lidt det samme, der er det bare med hensyn til, om der er noget menneskehandel indover og hvordan hun [nigeriansk kvinde] egentlig er kørende og om hun skal have støtte." (Jens:9).

I citatet sammenligner Jens arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution med ulovlig bilkørsel. Han forklarer således arbejdet med menneskehandel ved at sammenholde det med et mere alment fænomen.

Som belyst i ovenstående oplever betjentene, at deres arbejde bygger på en skønsmæssig vurdering. I den forbindelse har rollen som politibetjent en væsentlig betydning, eftersom dette medfører en bestemt måde at anskue forskellige aspekter på.

Betjentenes holdning til lovgivningen

I forhold til betjentenes holdning til lovgivningen angående udenlandske prostituerede og menneskehandel er der såvel positive som negative meninger. Omkring halvdelen af betjentene er positive overfor lovgivningens rammer (Patrick:14). Eksempelvis fortæller Christoffer: *"(...) jeg synes sådan set, at rammerne er tilstrækkelige. Jeg kan ikke forestille mig et indgreb eller en metodik, der skulle være anderledes."* (Christoffer:18). Christoffer har en positiv holdning til lovgivningen, hvilket understøttes, da han senere beskriver, at betjentene har brede rammer at agere ud fra, hvilket er fordelagtigt for arbejdet (Christoffer:18-19) (Lipsky 1980:3). Lignende udtaler Lasse, som i følgende citat udtrykker, at udlændingeloven er et gavnligt redskab: *"Man kan sige, at de rammer vi har indenfor udlændingeloven, de kan man rigtig, rigtig meget med dem. Så det er et rigtig godt arbejdsredskab."* (Lasse:3). Modsat ovenstående forekommer der betjente, der er kritiske overfor loven. Dette eksemplificeres med Kristian, der til dels stiller sig kritisk: *"(...) det er jo kompliceret, men jeg synes, at man godt kan finde ud af at navigere i det."* (Kristian:3). Selvom Kristian mener, at lovgivningen er kompleks, føler han, at den er overskuelig. Endnu en kritisk holdning genfindes hos Klaus: *"Og det nogle gange er vores lovgivning lidt sjov, fordi den har sådan meget fokus på de danske prostituerede (...). Der er ikke fokus på den udenlandske del."* (Klaus:24). I citatet fortæller Klaus, at han er kritisk overfor lovgivningen grundet dens manglende fokus på udenlandske prostituerede. Bo adskiller sig fra de resterende informanter, da han er splittet i sin holdning til loven. Bo fortæller, at loven er klar angående, hvad betjentene har bemyndigelse til. Tidligere stiller han sig dog kritisk og beskriver, hvordan loven medfører en kompleksitet i arbejdet, da han alligevel identificerer nogle smuthuller i lovgivningen, i forhold til rufferi, hvilket han stiller sig kritisk overfor (Bo:17). Bo beskriver således modsat de resterende betjente en kompleksitet i lovgivningen angående de personer, der tjener penge på prostituerede.

Betjentene har således delte meninger angående de lovmæssige rammer. Omkring halvdelen har en positiv holdning, hvorimod den anden halvdel er kritiske og mener, at lovgivningen bevirker, at der forekommer kompleksiteter i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution. Dette og ovenstående resultater diskuteres nærmere i det følgende i forhold til den eksisterende litteratur på området, hvor vi ligeledes inddrager teoretiske elementer fra Lipsky og Finstad.

Betjentenes betragtning af de nigerianske kvinder

Dette resultatafsnit beskæftiger sig med den vurdering politiet og CMM foretager af kvinderne, når de vurderer, om en kvinde er handlet. Først belyses det, hvad betjentenes holdning er til at foretage en vurdering og derefter hvilke holdninger betjentene har til kategorierne, som anvendes. Derefter belyses informanternes beskrivelse af de nigerianske kvinder i prostitution. Afslutningsvis behandles den adfærd, betjentene oplever og hvorledes adfærden kan betragtes i forhold til billedet af et offer.

I interviewene spørges informanterne, hvorvidt de foretager en vurdering af kvinderne i forhold til kategorierne handlede eller ikke-handlede (Cornish & Clarke 1993:400). Betjentene fortæller, at de ikke foretager en vurdering, men at det derimod er CMM's arbejde. Dette fremgår af følgende citat af Bo:

“ (...) når vi er færdige med at afhøre kvinderne til det, vi skal afhøre dem til, så kommer CMM på banen og så snakker kvinderne med CMM og så er det den snak og det er CMM, der vurderer, om de handlede eller kan være handlede eller ikke kan være handlede.” (Bo:7).

Selvom Bo udtaler, at det er CMM's opgave at vurdere kvinden, foretager politiet ifølge Bo alligevel en form for vurdering ved at opstille tre kategorier. CMM indkaldes først, hvis betjentene har mistanke om menneskehandel, hvorfor politiets mistanke er en forudsætning for, at CMM inddrages. Christoffer fortæller herom i nedenstående citat:

“Jamen, det er jo de her indikatorer, (...) som afgør, om vi siger: ”Vi skønner, at den her person kan være menneskehandlet,” og så kontakter vi så, hvad kan man sige, de centrale dele (...) Så går hun ind i det her forløb med Center mod Menneskehandel (...) og så er det jo dem, der har selve sagsbehandlingen af dem efterfølgende. Så vi er sådan set dem, der opdager tingene derude.” (Christoffer:10).

Selvom det ikke er politiets opgave at vurdere, hvorvidt kvinden er handlet, er det alligevel en del af deres job, idet CMM kontaktes, hvis de fatter mistanke om eventuel menneskehandel. Under interviewene spurgte vi informanterne, om de foretog en vurdering af de nigerianske kvinder og hvilke kategorier, de i så fald anvendte. Nogle udtaler som Thomas, at de slet ikke foretager en vurdering:

“Ikke om de er handlede, det gør vi ikke, vi stiller bare nogle andre spørgsmål til vores rapport.” (Thomas:13).

Omvendt udtaler andre, at de foretager en vurdering af kvinderne. Størstedelen udtaler, at dette forekommer indirekte, da det ikke er det egentlige fokus i afhøringen af kvinderne. Flere udtaler, at de danner et billede af kvinden. Klaus er et eksempel på, at det er en indirekte vurdering. Først afviser han, at det er ham, som skal foretage en bedømmelse, hvorefter han alligevel udtaler, at han foretager en vurdering:

“Jamen, det gør man jo. Altså, som sagt, vi laver vores del og så kommer Center mod Menneskehandel, (...) så stikker vi lige hovederne sammen, inden de går ind for sig selv og snakker. Hvad er jeres mavefornemmelse lige nu og her? (...) Altså, vi tager os lige en snak. Så går de så ind til interviewet. (...) så snakker vi sammen igen bagefter. Hvad er vores opfattelse nu? (...). Og vi har skrevet det der og så sender vi begge vores rapporter (...) over til Udlændingestyrelsen og så sidder de så og laver den der vurdering af. Men de følger vores. Altså de siger både CMM og vi: en mulig handlet kvinde. Så gør de det.” (Klaus:19).

Citatet er udtryk for, at Klaus oplever, at politiets vurdering diskuteres med CMM, inden sagsmaterialet sendes til Udlændingestyrelsen. Dermed ikke sagt, at de altid når frem til samme konklusion, men betjentenes opfattelser gennemgås med CMM. Det er dog ikke i alle kredse, at CMM og politiet drøfter deres vurdering. Samarbejdet er således forskelligt fra kreds til kreds.

For at tydeliggøre denne eventuelle udveksling af opfattelser om kvinderne, spørges flere af informanterne, om de tror, at deres vurdering har betydning for CMM's arbejde. Det fremgår af følgende citat fra Lasse fra kreds D, at han ikke mener, at CMM's arbejde præges af betjentenes opfattelser:

“Ja igen ... også på aktionen der, der var en af pigerne, som fortalte meget en historie, hvor det lød som om, at hun var handlet. Det siger vi selvfølgelig videre til CMM. Men de spørger ikke sådan os om råd eller hvad vores holdning er til det.” (Lasse:7).

Lasse henviser i citatet til aktionen, vi observerede, hvor han beskriver, at en kvinde giver udtryk for, at hun er handlet. Lasse oplever ikke, at CMM spørger politiet til råds, alligevel videregiver betjentene relevant information. Kristian fra samme politikreds er enig i dette. Han udtaler, at hans billede af kvindernes situation er irrelevant (Kristian:1).

Omvendt forholder det sig med Christoffer fra politikreds C's opfattelse, som ses i nedenstående citat. Han spørges, hvorvidt han tror, at politiets vurdering har betydning for CMM's vurdering og om CMM spørger politiet til råds:

"(...) min erfaring siger mig, at det er helt åbenbart, at hvis der er nogen, vi skønner som værende menneskehandlede, så tror jeg også, at CMM vil have den samme opfattelse. (...)" (Christoffer:22).

Christoffer udtrykker, at politiets vurdering har betydning for CMM's arbejde og at de ofte har samme opfattelse af kvindernes situation. Det er således forskelligt, hvordan betjentene vægter betydningen af deres vurderinger af kvinderne i forhold til CMM's vurdering og hvorvidt betjentene mener, at de selv foretager en kategorisering. Vi har suppleret dette med interviewet af Mette fra CMM. Hun fortæller, at de politibetjente, hun arbejder med, byder ind med deres indtryk, hvilket også hænger sammen med, at hun kender betjentene. Omvendt mener hun ikke, at politiet spiller en rolle i den vurdering, hun foretager, da de udarbejder hver deres rapport og ikke snakker sammen om de nærmere omstændigheder (Mette:10).

I ovenstående er det klargjort, at selvom betjentene ikke mener, at de foretager en vurdering af kvinderne, som kan relatere sig til kategorier som handlede eller ikke-handlede, danner flere af dem alligevel et billede af kvindernes situation. Hertil belyser resultatafsnittet, at det er forskelligt, hvor meget betjente-
ne anser, at deres bedømmelse af kvinderne har betydning i forhold til den vurdering, CMM foretager.

Betjentenes holdning til kategorierne

Selvom betjente afviser, at det er en del af deres arbejde at vurdere kvinderne, indgår de alle i dialog under interviewet, hvor mulige kategorier diskuteres. Christoffer fortæller, at han kun arbejder med kategorierne handlet eller ikke-handlet og kommenterer ikke på, om han synes, der burde være flere (Christoffer:13). Dette genfindes hos Jens, som skildrer, at der ikke mangler kategorier. Patrick er umiddelbart af samme holdning, alligevel tilføjer han, at han skriver en undersøgelse, hvis han bemærker noget mistænkeligt. Det medfører, at han gør opmærksom på, at der er indikatorer på, at en kvinde er handlet.

"Nej, egentlig ikke som kategorierne, der mangler. Hvis jeg er i tvivl om, at der er noget, der lugter en lille smule og ikke er som et ganske naturligt bordel, så skriver jeg en undersøgelse på det. Og så er det jo automatisk i et eller andet papirformat puttet i en kasse under ... ja eventuelt måske-handlet." (Patrick:10).

Patrick omtaler således kategorien "måske-handlet" som brugbar i sit arbejde, selvom han først skildrer, at han ikke mangler yderligere kategorier. Dette leder til udtalelserne fra Kristian, Bo og Jesper, som fortæller, at det er problematisk ikke at have flere kategorier til rådighed. Kristian begrundet dette med, at kvindernes situation kan være en kombination af tvang og frivillighed:

"(...) altså handlet ikke-handlet man kan jo også godt sige, at der er nogen, der er ikke handlet men med bagmand, eller handlet og efterfølgende frivillig. Altså det er jo bare sådan, der er jo forskellige kategorier ikke, der er måske nogen, som er kommet herop frivilligt, men hvor der så er en bagmand. (...) og så er de jo ikke blevet handlet herop, men nu sidder de på en eller anden måde stadigvæk i en skidt situation. Så derfor kunne man godt sige, at der kunne være flere kategorier." (Lasse og Kristian:11-12).

I Kristians citat betegnes det således som særligt komplekst at kategorisere kvinderne som handlede eller ikke-handlede. Han mener, at der med fordel kunne være flere kategorier til rådighed. Bo udtaler hertil, at det er vanskeligt at vurdere kvinderne anderledes end handlede eller ikke-handlede, da der ikke forekommer yderligere kategorier. Alligevel begrundet han, ligesom Kristian, problematikken med en manglende kategori ved, at tvang og frivillighed er vanskeligt at skelne skarpt imellem (Møller & Sandberg 2015:5). Da det ifølge Bo er vanskeligt at være sikker på, hvad en kvindes situation er og derfor hvilken kategori, hun tilhører, forklarer han, at der under kategorien handlet er en ekstra kategori: måske-handlet. Dette overlader han dog til CMM at vurdere og udtaler, at de som politibetjente kun anvender to kategorier, hvorimod medarbejderen fra CMM fortæller, at hun anvender fire kategorier (Bo:11, Mette:9-10). Bo åbner således op for, at det kunne være nyttigt med en kategori imellem de to nuværende. Denne problematik stemmer overens med Jespers udtalelse om, at rammerne for politiarbejdet er faste:

"Altså, det er jo meget firkantet, som det står, altså det er enten eller ikke, altså de vurderer på, at om der er noget, der tyder på, at vedkommende er handlet og det er jo sådan meget sort eller hvidt, (...) og det kunne godt være, at man kunne finde en gylden mellemvej, hvor man måske kunne undersøge tingene lidt nærmere. Men det er jo det, vi har jo nogle faste rammer at arbejde ud fra, så det gør mange gange, at vi er nødt til at sige: "Jamen hvad er det for et spor, vi skal gå efter, er det ud af den her, hvor de ikke er handlede og kan sendes tilbage, hvor de kommer fra oprindeligt eller skal vi vurdere,

at de er handlede og forelægge det for Udlændingestyrelsen, som så tager hånd om, hvad næste skridt det skal være for, at de kan sendes hjem?'" (Jesper:12).

Jesper forklarer endvidere, at havde han mere tid til dette arbejde var der større mulighed for at opnå en tredje løsning. Thomas kategoriserer heller ikke kvinderne og henviser til, at dette er CMM's arbejde. Han betragter dem som forurettede (Thomas:13). Det er således forskelligt, hvad betjentens holdning er til at foretage en vurdering af kvinderne og hvad de mener om de tilgængelige kategorier handlet eller ikke-handlet.

Alle betjentene er dog enige om, at det i sidste ende er CMM's arbejde at kategorisere kvinderne. CMM roses i høj grad af betjentene: "*Center mod Menneskehandel er afsindig dygtig til at skabe kemi og høre pigernes historie*" (Jens:9). De betegnes som dygtige til at få indblik i kvindernes situation. Derved har CMM ifølge flere informanter større mulighed for at foretage en vurdering af kvinderne, end de selv har. I forlængelse heraf inddrages følgende udtalelse fra Thomas:

"Jeg tænker faktisk, et eller andet sted, at det er jo dem, der har kompetencen til at vurdere det. Det er dem, man lytter på (...) så jeg tænker, at det er ikke min opgave at vurdere det på den måde. Det er min opgave at finde ud af, hvad der ligger bagved." (Thomas:21).

Thomas udtaler, at det er CMM, som har kompetencen til at vurdere kvinderne, mens politiets opgave retter sig mod det bagvedliggende. I betjentenes positive udtalelser om CMM's arbejde fremgår det endvidere, at det positive forhold, CMM opbygger til kvinderne, påvirker politiets arbejde:

" (...) kommer de [kvinderne] nu ind i et kontor, hvor der sidder en sagsbehandler fra CMM og skaber den fortrolighed, så er det også tit, at de gerne vil lukke op, når de finder ud af, at de er et sted, hvor der ikke er nogen, som vil dem noget ondt. At de så gerne vil lukke op og fortælle nogle ting og det smitter lidt af på vores arbejde efterfølgende, når vi skal snakke med dem, at de gerne vil fortælle os lidt omkring, hvordan tingene hænger sammen. Så (...), der er ingen tvivl om, at det har en gavnlig effekt på vores arbejde." (Jesper:11).

Flere betjente mener derved, at CMM har en gavnlig effekt for deres arbejde. Alligevel er det vigtigt, at kvinderne kan skelne mellem CMM og politiet: "*Balancegangen med CMM det er jo selvfølgelig også, at CMM skal jo ikke stå som, altså virke som en forlænget arm af politiet, fordi så mister pigerne jo og-*

så tilliden til dem.” (Bo:14). Denne udtalelse begrundes i, at kvinderne kan have en anden opfattelse af politiet fra deres hjemland, som ikke stemmer overens med, hvordan de danske betjente arbejder (Thomas:14) (jævnfør *Et tillidsskabende arbejde*). CMM spiller således en vigtig rolle ikke blot for kvinderne men også for politiet.

I ovenstående afsnit belyses betjentenes holdning til kategorierne handlet og ikke-handlet. Det er forskelligt, hvorvidt informanterne føler, at de mangler en kategori udover disse to. Endvidere er det tydeliggjort, hvorledes betjentene anser, at CMM har kompetencen til at foretage en vurdering af kvinderne. Samtlige informanter roser dermed CMM, da det mindsker kompleksiteter for politiet, at de er til stede i arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution.

Betragtning af de nigerianske kvinder som ofre

Som det fremgår af ovenstående fralægger betjentene sig ansvaret for at vurdere kvinderne som handlede eller ikke-handlede, da det ikke er en del af deres arbejde. Omvendt forholder det sig, angående hvorvidt kvinderne kan betragtes som ofre eller kriminelle. Betjentene er enige om, at det ikke komplicerer arbejdet, at kvinderne både kan indtage rollen som offer og lovovertræder (Phoenix 2006:21). Dette forklares med, at de anser det som to forskellige ting og at det derfor kan adskilles. Flere udtaler, at når aspektet omhandlende ulovligt arbejde og/eller ulovligt ophold er afklaret, anser de kvinderne som forurettede. Dette ses i følgende citat af Thomas: *“Altså, de er selvfølgelig sigtet for ulovligt arbejde (...) ... Men det andet, der er de forurettede, kan man sige. Det skal man lige skille lidt ad.* (Thomas:3). Lignende holdning fremgår hos Kristian: *“... et offer det kan de jo godt være altså, selvom man begår noget kriminelt.”* (Kristian:3). Alligevel viser nedenstående citat, at betjentene kan betragte det som problematisk at skelne tydeligt mellem kvindernes rolle som ofre og kriminelle:

“Så jeg kan da godt se, at det er problematisk, når man har en, der laver noget ulovligt i Danmark og er inde over vores felt (...) men et eller andet sted er hun også offer, fordi hun bliver udnyttet af nogle andre.” (Patrick:16).

Som ovenstående citat viser, består det problematiske i, at kvinderne udover rollen som forurettede fortsat, mens de er i politiets varetægt, skal betragtes som sigtede. Dermed skal betjentene samle information, som støtter begge roller, der kan betragtes som modstridende. Desuden påpeger Bo i følgende citat, at det kan være vanskeligt at samarbejde med kvinderne: *“Der hvor problemet det*

opstår, det er jo nok der, hvor vi på den ene side bliver nødt til at straffe dem for en eller anden ulovlighed og så få et ordentligt samarbejde med dem.” (Bo:14).

Til trods for ovenstående, hvor kvindernes to roller kan være problematiske for betjentenes arbejde, afviser alle betjentene dog at betragte kvinderne som kriminelle og flere udtaler forståelse for kvindernes vanskelige situation. Dette eksemplificeres med Jesper:

“... det, som der bliver gjort rigtig meget ud af, det er, at vi gør klart for dem, at vi er der ikke for at behandle dem som kriminelle, for i vores øjne er de ikke dem, som er skurkene i det her og mange af dem kommer fra nogle tarvelige kår og tager hertil for simpelthen at tjene nogle penge og kan sende penge hjem og kan brødføde deres familier. Så det gør vi meget ud af at fortælle dem, at vi er her for dels at hjælpe dem, men også for at måske få nogle oplysninger, der kan føre os til en bagmand eller bagkvinde. Fordi det er måden, som kan være med til at gøre vilkårene bedre for de andre, kan vi nu få fjernet dem, som udnytter de her stakkels piger mange af dem, ikke også, så vil vi rigtig gerne det.” (Jesper:2).

Et generelt træk er, at alle specialets informanter omtaler kvinderne som *pigerne*, hvilket fremgår af ovenstående citater (Fattah 1991:100-101). Selvom kvindernes situation af betjentene betragtes som vanskelig, påpeger en informant, at kvinderne i en vis grad frivilligt er rejst fra deres hjemland:

“(...) vi skal jo ikke være blåøjede, der er altså også nogle, der tager herop af helt egen fri vilje. De ved godt, hvad de går ind til heroppe (...)” (Bo:9).

Bo mener hermed, at ikke alle kvinderne er uvidende om den situation, der venter dem i Danmark. Som det ligeledes fremgår af citatet med Jesper, er det bagmanden, der betragtes som den kriminelle, som politiet ønsker at anholde. Til trods for, at alle betjentene anser kvinderne som ofre, er det afhængigt af, hvilke opgaver de varetager, hvor meget de lægger vægt på at få kvinderne til at føle sig tilpasse efter anholdelsen. Dette illustreres med følgende citat fra Jens: *“Altså vi opfatter dem jo ikke som kriminelle de piger her. Vi gør alt, hvad vi kan for at få dem til at (...) fornemme, at vi opfatter dem som noget helt andet end kriminelle” (Jens:3).* Omvendt tillægges dette aspekt mindre vægt hos andre afdelinger, som citatet fra interviewet med Lasse og Kristian viser:

“Jeg vil ikke sige, at nu skal jeg ind og have vundet hendes tillid. Det ville jo næsten være spild af tid, hvis man skal være helt kynisk. Men derfor ikke sagt, at man selvfølgelig ikke snakker altså helt normalt, og det gør vi sgu.” (Lasse og Kristian:9).

Af citaterne fremgår det, at det er forskelligt, hvilken kontakt betjentene har med kvinderne. Kredsenes forskellige tilgange kan endvidere eksemplificeres ved den praksis, der udføres vedrørende uddeling af bøder til de nigerianske kvinder og hvor politiet fysisk placerer kvinderne efter anholdelsen. I politikreds B giver informanterne udtryk for, at offervinklen har særlig betydning for arbejdstilgangen sammenholdt med de andre kredse. Denne kreds udsteder bøder til kvinderne, som loven foreskriver, men det har ifølge betjentene ikke nogen reel konsekvens. Det giver dem derimod mulighed for at oprette en sag på kvinden. Dette er modsat praksis i de andre kredse som eksempelvis kreds D, hvor afdelingslederen under observationen fortalte, at de gik efter højeste straf og derfor inddrog kvindernes penge til betaling af bøde (Lipsky 1980:14). Følgende citat er fra Klaus i politikreds B:

“Vi har den holdning her, at de sure tjente penge, som de har ligget på ryggen for at tjene, dem rører vi ikke ved. Vi skal ikke være et led i rækken af dem, der tager penge fra dem. Heller ikke i forhold til den eventuelle straffesag, der kommer, om de skal have en bøde for ulovligt arbejde eller ulovligt ophold. Hvis de skal have bøden, så viser de, de har erkendt, at de er her ulovligt eller arbejder ulovligt, men de skal ikke betale den. (...) For os er det bare et journalnummer for at vi har noget at hænge omkostningerne op på.” (Klaus:29).

I citatet af Klaus fremgår det, at offervinklen har betydning for den praksis, der er gældende i kreds B. Denne kreds er ligeledes kendetegnet ved, at kvinderne, når der er tilstrækkelige ressourcer, placeres på kvindekrisecentre. Dette illustreres i følgende citat, hvor betjentenes holdning til nigerianske kvinder som ofre igen udtrykkes.

“For det er ikke kriminelle, vi har med at gøre. Derfor virker det også forkert at sende dem i et arresthus blandt tyveknægte og voldsforbrydere og hvad der ellers sidder dernede, ikke også. Det er ekstremt grænseoverskridende for nogle af dem har aldrig været i et fængsel før og blive lukket inde.” (Jesper:6)

Følgende er citat fra en kreds, hvor betjentene ikke i så høj grad tilskriver kvinderne en offerrolle. Her placeres kvinderne i et venterum på politistationen og senere i et fængsel, indtil der træffes en retslig

afgørelse: “... vi kører ud, anholder dem, tager dem med ind på stationen, afhører dem med tolk, kører dem i [navn] fængsel og så ser vi dem faktisk ikke mere.” (Kristian:2).

Holdningen til kvindernes status som ofre er forskellig fra politikreds til politikreds og udtrykkes i de forskellige grader af former for “omsorg”, kredsens ansatte arbejder ud fra, hvilket ovenstående citater tydeliggør. Dette kan henføres til en problematik, som fremhæves af CMM. Ifølge interviewet med Mette fra CMM oplever hun nogle gange, at der er politibetjente, som ikke anholder de nigerianske kvinder i prostitution, selvom de ikke har arbejdstilladelse i Danmark. Dette er problematisk for politiet, da CMM ikke får mulighed for at komme i kontakt med kvinderne og vurdere, om de kan være handlede (Mette:8). “Omsorgen” for kvinderne kan således i visse tilfælde anses som en bjørnetjeneste, fordi kvinderne fastholdes i arbejdet som prostituerede og ikke får mulighed for at blive identificeret som et muligt offer for menneskehandel. Selvom offeraspektet er dominerende og medvirker til forskellige praksis kredse imellem, udelukker det ikke, at de er nødt til at forholde opfattelsen af kvinderne til disses lovovertrædelser. Dette anskues i følgende citat med Jesper, der tydeliggør, hvordan den politimæssige del fortsat er væsentlig, selvom kvinderne betragtes som ofre:

“Vi vil selvfølgelig gerne sikre os, at alle er der frivilligt og at alle har det godt, men omvendt er vi også nødt til at tænke ind i det, der er en politimæssig del i det, at folk kan være her på ulovlige vilkår, at de ikke er på turistvisum og arbejder på turistvisum, men er her lovligt og har ophold i Danmark.” (Jesper:1)

Selvom der er udtalelser, som tydeliggør de forskellige praksisser i kredsene, overskygger offervinklen ikke den politimæssige del af arbejdet. Som gennemgået ovenfor er det forskelligt, hvilken form for kontakt betjentene har med kvinderne.

Betjentenes karakterisering af de nigerianske kvinders adfærd

Som ovenstående afsnit viser, tilskrives de nigerianske kvinder en offerrolle i politiets øjne. Dette er til trods for, at kvindernes adfærd kan tolkes som modstridende en offerrolle. Følgende citater inddrages for at belyse betjentenes karakteristika af disse kvinder. Da nigerianske og thailandske kvinder i flere kredse ofte er de dominerende nationaliteter, sammenligner flere af betjentene dem, når de beskriver de nigerianske kvinder for at tydeliggøre forskellen.

“Lasse: Altså, hvis man tager nigerianerne kontra dem fra Thailand, så er der klart attitude meget forskel på (...) de bliver hurtigere eller ikke hurtigere, de bliver sure på en anden måde, hvis man kan sige det sådan.

Kristian: Man kan bare se, at de bliver lidt mere ja sure på en, når man snakker med dem, hvor at man kan sige, at thailænderne måske er lidt mere ydmyge og svarer på dine spørgsmål.

Lasse: Jeg synes faktisk også måske, at de nigerianske virker også lidt som om, at de er uvidende omkring rigtig, rigtig mange ting.” (Lasse og Kristian:6).

Af ovenstående citater fremgår det, at de nigerianske kvinder opfører sig anderledes end thailandske prostituerede. Patrick udtaler hertil i følgende citat, hvordan han opfatter, at de nigerianske kvinder adskiller sig fra andre kvinder i prostitution:

“ ... de er mere lukkede. Det er i hvert fald dem, som jeg tror lyver mest for os. Altså de er svære at komme ind på og svarer egentlig meget kort.” (Patrick:6).

Som det fremgår af ovenstående citater beskrives kvinderne som nogle, der tør modsætte sig politiet, både idet de bliver sure og lyver. Dette bekræftes af vores observationer, eftersom vi oplevede, at kvinderne ikke ville samarbejde med betjentene og eksempelvis benægtede under afhøringen, at de var prostituerede på trods af åbenlyse beviser. Betjentene betegner generelt prostitutionsområdet som organiseret. Dette præger kvindernes adfærd, når de er i kontakt med politiet og den historie, de fortæller betjentene under afhøringen. Dette eksemplificeres med Thomas, som i følgende citat udtaler, hvorledes han mener, at kvinderne kan være instruerede i, hvad de skal fortælle politiet

“Altså, men når man har dem, er det ikke ... jeg synes ikke, de er anderledes. De er måske lidt mere instruerede i, hvad det er, at de skal forklare overfor politiet. Det kan jeg godt fornemme lidt. Men det kan jo være bagmanden, som er god til at fortælle (...) Fordi historien er den samme, hvad det er, at de er her for.” (Thomas:7)

Det fremhæves af flere betjente som et kendetegn ved nigerianske kvinder, at de er beregnende og ofte forsøger at indgå i en forhandlingsposition (Møller 2013:206):

“Altså, det har jeg kun et spinkelt grundlag for, men jeg vil sige, at dem vi har haft fat i, de har været noget anderledes i deres væremåde i forhold til eksempelvis thaierne. De har en for os danskere, europæere, en noget anden tilgang til livet og en lidt anden an-

skuelse. De er utrolig imødekommende og venlige, lige indtil de finder ud af, hvem vi er. Så kan de godt gå sådan meget i forsvarsmode, de kan gå meget i, at alting skal diskuteres. Alting, det er en forhandling. (...) Men nigerianerne især de vil rigtig gerne forhandle om alting og får de ikke deres vilje på mange områder, så kan de godt skabe sig og være sådan meget emotionelle og følelsesladede. Råben og skrigen og gestikulering, det er heller ikke sjældent.” (Jesper:5).

Jesper indleder citatet med at henvise til sin korte tid i afdelingen. Til trods for dette oplever han, at kvinderne forsøger at forhandle med betjentene, når de opdager, at disse er fra politiet. Hvis dette ikke lykkes, oplever betjentene, at kvinderne får en mere udfarende og følelsesladet adfærd. Denne forhandlingstendens oplevede vi ligeledes i vores observation, da kvinderne også her blev oprørte, når forhandlingerne mislykkedes.

Kredsens håndtering af denne forhandlingsposition, som kvinderne forsøger at indtage, er forskellig, men som oftest afviser betjentene at forhandle. En kreds forsøger at deltage i kvindernes forhandling således, at kvinderne tror, at det foregår på deres præmisser for at opnå information. Dette er følgende citat fra Klaus et eksempel på.

”(...) det er også nationalitetsbestemt, altså, hvis du tager en nigerianerkvinde, så er de meget beregnende. De er sådan lidt ”what's in it for me”-agtige, så skal jeg have noget af dem, så skal jeg helst have noget at give den anden vej og en af de ting, som vi så handler på, de ved jo ikke, at vi allerede har tænkt os at placere dem på kvindekrisecentre, jamen, det er jo så at sige: ”Jamen, du kommer ikke i arresthuset. Du kommer ud på et kvindekrisecenter.” Jamen, så får jeg lidt. Hvis man sådan handler lidt hele tiden. ”Jamen, jeg vil gerne have min telefon,” ”Jamen, du har jo fået den og vi tager den heller ikke fra dig. Du får lov til at beholde den,” ”Hvad med mine penge?” ”Jamen, dem får du også lov til at beholde,” og sådan hele vejen igennem (...) Det er en handelssituation hele vejen igennem.” (Klaus:11).

Det fremgår af citatet, at når betjentene giver kvinderne et ”gode” såsom at få lov til at beholde deres penge og mobil mod information, så tror kvinderne, at de har forhandlet.. Dette er dog ikke tilfældet, da politiet i denne kreds aldrig har haft til hensigt at fratage dem deres ejendele. Situationen fremstår derved som om, den foregår på kvindernes præmisser, men er velovervejet fra betjentenes side.

Af ovenstående fremgår det, at specialets informanter anvender en offervinkel, som begrundes i, at kvinderne arbejder med prostitution for at løse en problematisk livssituation og muligvis bliver ofre for en bagmand. Offerrollen dominerer til trods for, at kvinderne samtidig kan være sigtede for lovovertrædelser, hvilket kan problematisere betjentenes arbejde. Selvom kvindernes adfærd både beskrives som udfarende og beregnende, fører dette ikke til negativ omtale fra betjentenes side til trods for, at de kan komplicere politiets arbejde, når de lyver under afhøringerne. Den offerbetegnelse, informanterne anvender, diskuteres i diskussionsafsnittet *Erfaring med de nigerianske kvinder* særligt ved brug af perspektiverne fra viktomologi og intersektionalitet. Endvidere diskuteres betjentenes håndteringsmetoder igennem brug af RC og Lipsky.

Et tillidsskabende arbejde

I dette afsnit præsenteres, hvorledes politibetjentene forholder sig til aspektet tillid. Vi belyser i den forbindelse, hvordan betjentene skaber tillid i arbejdet med nigerianske migranter. Derudover inddrager vi forskellige aspekter såsom tillidsforholdet mellem betjente og kvinder og endeligt betjentenes tillid til deres kollegaer.

Vores interviews viser, at hovedparten af interviewpersonerne tillægger tillid stor betydning, når de håndterer potentielt handlede nigerianske kvinder i prostitution (Nichols & Heil 2015:21). Flertallet svarer med en overbevisning lignende Patrick: *"Det er jo nok altafgørende at se, om du kan skabe den tillid der."* (Patrick:7). Én informant beskriver ikke kun tillid i forhold til arbejdet med de nigerianske kvinder, men som en væsentlig del af det generelle politiarbejde: *"(...) men tillid i hele politiets arbejde er afgørende for, at vi lykkes, det er jeg slet ikke i tvivl om."* (Christoffer:8). Christoffer beskriver altså tillid som grundlæggende for politiet. Foruden tillidsaspektet beskriver tre informanter tryghed som en væsentlig faktor. Det er hertil centralt at nævne, at disse informanter er fra samme politikreds. Klaus beskriver eksempelvis at: *"Tillid og tryghed det er to vigtige faktorer."* (Klaus:26). Tidligere i interviewet med Klaus tydeliggør han i den forbindelse, at arbejdet kan være kompliceret i forhold til at få kvindernes situation klargjort. Han fortæller, at det er en relation mellem mennesker (Klaus:19). Klaus pointerer ligeså væsentligheden i, at tryghed opbygges allerede fra den første kontakt med kvinderne: *"(...) det er vigtigt, at vi virkelig hurtigt får taget gassen af ballonen og får dem til at føle tryghed."* (Klaus:5). Lignende finder Jesper, at tilliden er essentielt fra begyndelsen, når han taler med en kvinde (Jesper:7). Størstedelen af informanterne er af den holdning, at opbyggelsen af tillid har betydning for deres arbejde.

Der er dog to politibetjente fra politikreds D, som adskiller sig fra denne holdning. Dette er Lasse og Kristian, som mener, at tillid ikke har betydning i forhold til arbejdet med de nigerianske kvinder: *"Jeg vil ikke sige, at nu skal jeg ind og have vundet hendes tillid, det ville jo næsten være spild af tid, hvis man skal være helt kynisk."* (Lasse og Kristian:9). Kristian udtrykker i citatet en holdning til, at tillid ikke har nogen betydning for deres arbejde. Dette kan skyldes, at Lasse og Kristian ikke har kontakt til kvinderne efter afhøringen (jævnfør *Forholdene i politikredsene*). Endvidere er disse informanter fra politikreds D, hvor der ikke arbejdes med menneskehandelsaspektet. Dette støttes af observationerne vedrørende anholdelserne, som vi deltog i, i netop denne kreds. Her oplevede vi, at betjentene stoppede med at informere den ene kvinde, da de erfarede, at hun tidligere havde været anholdt.

Hos de betjente, som finder, at tillid har betydning i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution, spiller kommunikation en vigtig rolle. Hovedparten af disse informanter mener, at kommunikation er et centralt redskab, når tilliden til kvinderne skal opbygges. Dette eksemplificeres med et citat fra Bo, der beskriver information og kommunikation som basalt for at opbygge tillid: *"Altså, det er jo bare at snakke. Der er jo ikke andet end snakke og ligesom fortælle dem og give dem oplysninger hele vejen."* (Bo:9). Lignende holdning genfindes hos Jens: *"Kommunikation og det er nok det allervigtigste (...)"* (Jens:7). Det fremhæves, at særligt kommunikation ofte benyttes i betjentenes arbejde, når tillid og tryghed skal skabes til de nigerianske kvinder. Adskillige betjente mener, at tillidsaspektet er vigtigt, eftersom det senere hen kan give succes i andre henseender. Jesper beskriver, hvordan tillid kan medvirke til, at kvinderne vil give betjentene relevant information: *"Det gør vi meget ud af at få skabt den der fortro- lighed og tryghed og det, må jeg sige, har også båret frugt de gange, hvor jeg har været med."* (Jesper:6). Størstedelen af informanterne mener, at tillid og kommunikation er grundlæggende for at få kvinderne i tale og opnå relevant information, som senere kan hjælpe betjentene.

I relation til ovenstående møder informanterne forskellige kompleksiteter i arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution. Eksempelvis er Patrick af den holdning, at tillid kan forekomme vanskeligt at opbygge på den korte tid, han har med kvinderne: *"Men altså det er jo svært, hvis det er en, man lige har mødt i en halv time og så få skabt nogle former for tillid med et forsøg på måske tyve minutter."* (Patrick:7). Flere af betjentene mener ligesom Patrick, at den relativt korte tid, de har med kvinderne, skaber en kompleksitet i deres arbejde, da de ikke kan nå at klarlægge det egentlige hændelsesforløb. Dette eksemplificeres med følgende citat fra Klaus: *"Vi skal have mere tid til at bore i den rigtige histo- rie og få den efterprøvet og hvad ved jeg."* (Klaus:28). Tidsperspektivet er således en kompleksitet adskillige af betjentene møder, hvilket foruden tilliden kan have betydning for den information, betjentene

kan nå at indsamle omkring en nigeriansk kvinde i prostitution (Lilly et al. 2001:342, Cullen & Agnew 2011:401).

Derudover nævner omkring halvdelen af informanterne frygt som en kompleksitet, hvilket kan påvirke tilliden. Betjentene er splittede i forhold til, hvad de mener, frygten bygger på. Omkring halvdelen af informanterne taler eksempelvis om kvindernes frygt for bagmændenes handlinger, hvis de taler med politiet. Dette eksemplificeres med Klaus: *"Og det giver os jo mange gange lidt frygt. Hvis de siger noget om bagmændene."* (Klaus:16). Frygten for bagmændene kan ifølge visse betjente skabe kompleksitet i politiets arbejde, da det i visse tilfælde afholder de nigerianske kvinder i prostitution fra at tale om deres situation. I forlængelse af dette nævner enkelte betjente, at kvinderne frygter betjentene. Således mener enkelte informanter, at de møder en kompleksitet i deres arbejde i forhold til det billede, kvinderne har af politiet. Bo udtaler:

"I deres øjne så politiet, de straffer jo. Det er en autoritet. Hvorimod, at CMM det er nogle, som gerne vil hjælpe. Det vil vi også, men i kvindernes øjne der og der er jo igen, hvad oplevelser har de haft med politiet hidtil." (Bo:15)

Bo er af den opfattelse, at kvindernes syn på danske politibetjente kan skyldes deres erfaringer med myndighederne i hjemlandet (Utekontakten 2009:9). Visse informanter mener således, at frygt baseret på forskellige elementer skaber kompleksiteter i deres arbejde, men at denne frygt bygger på forskellige elementer.

Ovenstående afsnit tydeliggør, hvor vigtigt det er for politiet at skabe tillid til nigerianske kvinder i prostitution, hvortil flere fremhæver kommunikation som et vigtigt redskab dertil for at mindske kompleksiteter. Kun to af specialets informanter anser ikke tillid som værende en essentiel del af arbejdet, hvorfor de ikke udgør en betydelig del af afsnittet.

Fordele og ulemper

Alle betjentene udtrykker, at de i deres arbejde opvejer fordele og ulemper. Overordnet bygger informanternes arbejde på en vurdering i forhold til de nigerianske kvinder i prostitution. Et element i denne vurdering, som hovedparten af betjentene nævner, er et skema (Bilag 5). Dette skema anvendes for at afdække kvindernes situation (Cornish & Clarke 1993:400). Dette eksemplificeres med et citat fra Patrick:

”Så har vi de der skemaer med, som vi spørger ud efter og der er så også mange af spørgsmålene, der sådan er indikatorer på, om der kan være menneskehandel eller rufferi eller nogle andre.” (Patrick:2).

Lasse beskriver dog, at han ikke som sådan arbejder med et skema: *”Nej, altså vi kan have et afhørings-tema, som man kan sige passer ind mange steder, fordi det er samme kategori, men ikke sådan 20 spørgsmål og så er de færdige.”* (Lasse og Kristian:11). Lasse arbejder således ikke med et decideret skema, som andre informanter nævner. Enkelte betjente stiller sig kritiske overfor disse skemalagte spørgsmål. Christoffer beskriver, hvorledes skemaerne er en fordel, eftersom betjentene med sikkerhed får afdækket visse elementer. Christoffer pointerer dog, at en ulempe er:

”(...) at man forlader sig til de skemaer og ikke tænker ud af boksen. (...) Og det taler man meget om i politiet som organisation og siger: ”Jamen, hvordan kan vi få den forskellighed på plads, fordi det skal ikke bare være robotter, der står der, det skal være tænkende mennesker (...).” (Christoffer:13).

I citatet fremgår det, at Christoffer mener, at skemaerne kan medføre, at betjentene ikke tænker selvstændigt men bliver afhængige af disse i deres arbejde. Lignende holdning findes hos Jens, der tydeliggør, hvor væsentlig det er at bruge fornuften:

”Men en slags skabelon for, hvad man kan spørge dem om, når man kommer på en bordelkontrol eller ved afhøringen af den prostituerede. Men jeg bruger min snusfornuft, jeg går rundt og kigger og jeg behøver ikke at spørge om noget, som egentlig et eller andet sted ikke er der.” (Jens:10).

Foruden de faktuelle spørgsmål, som skemaet består af, nævner hovedparten af betjentene, at deres vurdering af kvinderne ligeledes i høj grad bygger på kvindernes historie. Adskillige betjente mener at både fakta og kvindernes historier er vigtige. Eksempelvis besvarer Lasse spørgsmålet om, hvorvidt han danner sig et billede af, om kvinderne er handlede: *”Ja altså, man kan sige ud fra deres historie (...).”* (Lasse:1). Hertil beskriver flere af betjentene en komplikation i deres arbejde, da det kan være vanskeligt at vurdere, hvorvidt kvindernes historier er sandfærdige. Dette eksemplificeres med Bo: *”Altså, vi kan jo ikke åbne hatten op og så se, hvad deres tanker er, så vi må forholde os til det, de forklarer og også troværdigheden i det, (...).”* (Bo:12). I forlængelse heraf beskriver han, at betjentene har erfaring med troværdighed. Klaus stiller sig mere kritisk overfor komplikationen med at gennemskue kvindernes

historie: ”*Det bliver for meget mavefornemmelse og for lidt fakta.*” (Klaus:26). Eftersom betjentene oplever, at de ikke med sikkerhed kan vide, hvorvidt kvindernes historier er sande, beskriver betjentene skøn og erfaring som væsentlige elementer for at kunne arbejde med nigerianske kvinder (jævnfør *Lovgivning og erfaring*).

I samtlige interviews er det tydeligt, at betjentene møder en komplikation i deres arbejde, eftersom de nigerianske kvinder i prostitution foretager en opvejning af fordele og ulemper (Cornish & Clarke 1993:400). Dette anskues eksempelvis hos Jesper, der beskriver en usikkerhed hos kvinderne. Denne usikkerhed, mener han, er årsag til måden, kvinderne reagerer på, når de kommer i politiets varetægt: ”*Ja, det er typisk usikkerheden, der gør, at de forsøger at lyve omkring nogle ting, fordi de ikke ved, hvad der kommer til at ske.*” (Jesper:13). Nedenstående citat med Jens stemmer overens med Jespers oplevelse, idet han fortæller, at kvinderne er bange. Flere gange har han oplevet, at kvinderne først giver betjentene informationer, når de skal forlade Danmark.

“*(...) vi skal til at køre dem til en lufthavn, så lige pludselig har jeg oplevet et par gange (...), at der så hun sidder på bagsædet og så siger hun lige pludselig: ”I skal bare lige være opmærksomme på, at pigerne de bliver flyttet på den her måde. Det er ham her, der står bag, det er det her, vi betaler.” Og det er, når det er sådan, at de ikke behøver at være bange for, at vi tager penge fra dem, at vi udnytter dem eller hvad det nu er, at de er bange for. Men de kan se, at vi har fandme opført os ordentligt og så får vi de der oplysninger.*” (Jens:12).

Ifølge Jens giver kvinderne først vigtige informationer, når de ikke længere behøver at frygte, at betjentene tager deres penge, pas eller på anden måde udnytter dem. Jens udtrykker usikkerhed omkring, hvad kvinderne reelt er bange for. Denne frygt udtrykkes i opvejningen, som Bo eksemplificerer i følgende citat:

”*Man tænker for og imod hele tiden og det gør kvinderne sikkert også. Altså: ”Hvad sker der, hvis jeg snakker med politiet? Får jeg så på tæven af min bagmand eller bliver jeg hjulpet ud af det” og så videre. ”Hvad kan politiet gøre, hvad kan myndighederne gøre for mig, så jeg ikke risikerer det.” Det er jo de her overvejelser.*” (Bo:16).

I citatet beskriver Bo, hvorledes ikke blot ham selv men ligeså kvinderne overvejer og bedømmer situationen. Tilmed fortæller han, hvordan bagmændene spiller en rolle i forhold til, hvorvidt kvinderne vil

hjælpe politiet. Dette eksemplificeres ydermere med Thomas, som beskriver, at han gerne vil have fat i bagmændene, hvilket besværliggøres af kvindernes valg om ikke at tale med politiet: *”Men det, der er svært ved det, det er jo, at de vil ikke ret gerne sige noget. De er jo bange de piger, der er derude, de vil jo helst ikke fortælle ret meget.”* (Thomas:4). Tilsvarende beskriver Jesper, hvorledes frygten for bagmændene kan bevirke, at kvinderne ikke ønsker at tale med politiet og hjælpe i en eventuel efterforskning:

”Der er ikke ret mange, der vil fortælle præcis, hvordan det hænger sammen, jeg tror også det er en form for noget frygt. De ved jo alle sammen, hvordan de her ting hænger sammen. De har måske en kontaktperson, som har kontakt til bagmanden og de ved jo, jeg vil sige at 99,9 procent af de her, de kunne sagtens hjælpe os på vej, men enten så tør de ikke (...).” (Jesper:15).

Denne frygt for bagmændene beskriver betjentene som et element, der medfører, at kvinderne fravælger at tale med eller hjælpe politiet i en efterforskning (Holm 2007:43, Plambech 2014B:3). Endvidere oplever flere betjente, at kvinderne opdigter historier, eftersom de tror, at det er fordelagtigt i deres situation: *”(...) der er jo mange, der har sådan nogle forskellige historier der og nogle af dem kan jo være det pureste opspind, fordi de ved, det giver dem en positiv situation fremadrettet.”* (Klaus:22). Christoffer udtaler tilsvarende, at kvinderne ofte vælger ikke at fortælle den komplette historie, når de opdager konsekvenserne heraf: *”(...) når de opdager konsekvensen, så er det ofte, at så trækker de sig.”* (Christoffer:9). Han beskriver ligeledes, hvordan han tror, at der er betydeligt flere kvinder, der er handlede end statistikkerne udtrykker, hvilket skyldes, at kvinderne ser fordele i, at fremstå ikke-handlede (Christoffer:13-14).

Kvinderne foretager opvejninger af fordele og ulemper, som skaber kompleksiteter i politibetjentenes arbejde. Dette vanskeliggør betjentenes arbejde i forhold til, at de vurderer ud fra begrænset information samtidig med, at disse informationer kan være usande. Betjentene selv foretager ligeså en opvejning, hvilket vi, sammen med kvindernes diskuterer ud fra RC teorien. Således bygger meget af arbejdet på erfaring og skøn, hvilket vi senere diskuterer i forhold til Lipsky og Finstad.

Incitament

Flertallet af informanterne mener *ikke*, at de nigerianske kvinder i prostitution har incitament til at hjælpe politiet i en efterforskning. Dette eksemplificeres med Thomas, der besvarer spørgsmålet om, hvor-

vidt kvinderne har incitament: *"Nej, ikke sådan rigtig vel, altså."* (Thomas:18). Tilsvarende beskriver Lasse: *"Hvis jeg var i deres sted, så tror jeg ikke, at jeg ville gøre det, fordi det bliver nok ikke lettere for dem, hvis de bliver sendt hjem."* (Lasse:4). Lasse mener dermed ikke, at kvinderne har et positivt grundlag for at hjælpe, eftersom kvindernes position ikke bliver bedre.

De informanter, som ikke mener, at kvinderne har incitament, fortæller, at det vil hjælpe, hvis der var mulighed for at give kvinderne motivation til at samarbejde med politiet. Eksempelvis beretter Lasse i forlængelse af ovenstående citat, at han ikke ved, hvad sådan et incitament skulle være. Han er dog overbevist om, at permanent opholdstilladelse ikke er fordelagtigt:

"Men det skal selvfølgelig heller ikke blive grunden til, at de siger noget, fordi de eventuelt får et ophold eller hvad det nu kan være. Fordi så ja, de skal ikke begynde at fortælle alt mulig kun fordi, at de kan få et ophold i Danmark. Så tror jeg også, at balancen kan blive forkert." (Lasse:4).

Lasse mener ikke, at opholdstilladelse er en løsning i forbindelse med at give kvinderne incitament. De informanter, som nævner permanent opholdstilladelse, er enige heri. Det er således halvdelen af betjentene, der beskriver, hvordan dette kan have en negativ effekt (Patrick:15).

Ovenstående tydeliggør, at betjentene til dels er enige om, at kvinderne ikke har incitament til at hjælpe politiet i en efterforskning. I forbindelse med dette er det relevant at belyse, hvorvidt betjentene oplever, at kvinderne vil hjælpe i en efterforskning. Dette er informanterne splittede i deres holdning til. Bo og Jesper fortæller, at deres oplevelse er, at kvinderne gerne vil hjælpe (Jesper:15, Bo:16). Modsat finder Christoffer ikke, at kvinderne ønsker at samarbejde (Christoffer:20). Endeligt nævner fire informanter, at de oplever, at det er meget forskelligt, hvorvidt kvinderne vil hjælpe politiet: *"(...) det er meget forskelligt, det er meget forskelligt."* (Kristian:3).

Størstedelen af informanterne mener, at der for kvinderne ikke eksisterer et incitament til at bistå politiet i en efterforskning. Samtidig er der få informanter, som oplever, at kvinderne gerne vil samarbejde.

Kollegaer

Dette korte afsnit er medtaget, eftersom det er væsentlig at belyse informanternes holdning til deres kollegaers vurdering af de nigerianske kvinder. Vi anser dette som essentielt, da skøn og erfaring

har stor betydning for betjentenes arbejde (jævnfør *Lovgivning og erfaring*). Omkring halvdelen af betjentene fortæller, at deres personlige vurdering af kvinderne ofte er den samme som deres kollegers. Dette eksemplificeres med Klaus: *"Jeg synes som regel, jeg vil sige i 99 % af tilfældene, er vi fuldstændig enige. Det er vi."* (Klaus:25). Flere af informanterne fortæller i den forbindelse, at enigheden med kollegaerne muligvis skyldes gensidig påvirkning. Christoffer beskriver, hvordan han og kollegaerne ofte er enige, hvortil han tilføjer: *"(...) så vil jeg nok mene, at man har sådan rimelig ensartet opfattelse af, hvordan det er. Og der er selvfølgelig en gensidig påvirkning (...)"* (Christoffer:15). Tilsvarende holdning ses hos Thomas, som beskriver, hvorledes den generelle politiuddannelse har en effekt: *"Det tror jeg er meget ens sådan, fordi altså det er jo derfor, man er uddannet ens ikke, altså sådan grundlæggende."* (Thomas:17). Lasse adskiller sig fra de øvrige informanter. Da interviewer spørger Lasse, hvorvidt hans holdning kan afvige sig fra hans kollegaers, finder han det svært at besvare.

"(...) det er nok et svært spørgsmål, (...) der kan sagtens være nogle, hvor jeg tænker, at hun kunne godt være handlet og ham kollegaen siger "nej det tror jeg ikke". Altså det synes jeg ikke rigtig, at man kan sige til og fra på." (Lasse:2).

I citatet fremgår det, hvordan Lasse anser dette som vanskeligt at udtale sig om. Han fortæller alligevel, at det kan være en mulighed, at hans personlige holdning til kvinderne kan adskille sig fra kollegaernes. Enkelte informanter tager ikke stilling til spørgsmålet omhandlede, hvorvidt de ofte er enige eller uenige i deres kollegaers vurdering af de nigerianske kvinder i prostitution. Årsagen til dette er, at disse betjente ikke fortæller, at de har grundlag for at vide, hvorvidt de er enige i kollegaernes holdning, da de ikke taler om dette i deres arbejde (Patrick:12, Kristian:2).

Som belyst i ovenstående tema mener betjentene, at tillid er et væsentligt aspekt i mødet med nigerianske kvinder i prostitution. Dette tillidsaspekt bygger på forskellige kompleksiteter. Vi vil i diskussionsafsnittet diskutere betjentenes holdning gennem inddragelse af teori såvel som tidligere forskning på området, hvor vi særligt tager afsæt i RC teorien.

Resultaterne fra de fire overordnede temaer sammenholdes i nedenstående diskussionsafsnit med specialets teorier og tidligere forskning på området. De empiriske fund diskuteres ud fra kriminologiske perspektiver, hvor vi særligt fokuserer på de kompleksiteter, betjentene udtrykker. Hertil dis-

kuterer betjentenes holdning til disse udfordringer, som de møder i arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution.

Diskussion

I følgende afsnit diskuteres de kompleksiteter og holdninger, betjentene udtrykker. Dette gøres ved at forholde det til det teoretiske udgangspunkt samt det tidligere forskning, vi benytter i specialet. Diskussionsafsnittet er opdelt i de samme fire temaer som resultatafsnittet for overskuelighedens skyld. Disse temaer har i nedenstående har overskrifterne: *Sammenligning af kredsene, Lovgivning og skøn, Erfaring med de nigerianske kvinder, Tillids betydning for betjentenes arbejde.*

Sammenligning af kredsene

Dette afsnit giver indsigt i, hvorledes politikredsens tilgang til de kompleksiteter, de møder i arbejdet med nigerianske prostituerede, kan påvirke den enkelte betjents holdninger hertil.

Det fremgår af *Forholdene i politikredsene*, at de deltagende politikredse har forskellige udgangspunkter for arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution og har varierende grundlag for at håndtere og danne deres holdninger angående de kompleksiteter, de møder. Det er tydeligt, at politikredsene arbejder ud fra forskellige mål angående prostitution. Dette relateres til RC, eftersom betjentene ifølge denne teori foretager en opvejning af fordele og ulemper, inden de beslutter, hvorledes de håndterer de kompleksiteter, de møder i deres arbejde (Cornish & Clarke 1993:400). De forskellige mål betyder i denne sammenhæng, at det er forskelligt, hvad der forekommer rationelt for betjentene. Dette kan relateres til bounded rationality, hvor beslutningen er begrænset af den viden betjentene har (Møller & Sandberg 2015:5). Dette eksemplificeres ud fra politikreds B og D, eftersom det for politikreds B forekommer rationelt at undersøge, hvorvidt kvinderne er handlede, da denne afdeling befinder sig under central efterforskning, mens det for afdeling D forekommer i høj grad rationelt at undersøge, hvorvidt kvinderne arbejder illegalt i Danmark. Denne forskel forefindes, da afdelingen er placeret i politikredsens udlændinge/kontrolsektion.

I relation hertil har vi erfaret, at den enkelte betjents hierarkiske placering i politikredsen kan påvirke, hvad betjenten vurderer som hovedopgaven i politiets arbejde med prostitution. Dette kan anskues ud fra RC, eftersom de tre afdelingsledere har andre hensyn at tage end de resterende betjente. De sørger eksempelvis for, at politikredsens måltal for deres afdeling opnås og derfor forekommer deres opvejn timer af fordele og ulemper også ud fra politiske forhold. Vi uddyber dette aspekt af

betjentenes arbejde i afsnittet *Politisk indflydelse*. Vi tager derfor ind i mellem forbehold for, om de forskelligheder, vi oplever i mellem betjentene, skyldes deres personlige overbevisning eller kan skyldes, at deres arbejdsvilkår på visse områder forekommer forskelligartede – hvad enten det omhandler politikredsens organisatoriske placering, betjentens stilling eller de fysiske rammer og ressourcer, betjentene har for deres arbejde. Vi oplever betjente, der forklarer, at anonymiteten er væsentlig for dem, da de ikke er af den overbevisning, at det indenfor politiet er velset at udtrykke en holdning, der udfordrer kredsens. Dette kan henvises til vores metodiske overvejelser omhandlende intern validitet (jævnfør *Validitet*). I forhold til de forskelligheder, der er mellem politikredsens måde at håndtere kompleksiteter angående nigerianske kvinder i prostitution, har vi identificeret en stolthed hos alle politikredsene. Dette betyder, at visse kredse anser, at deres måde at håndtere denne problemstilling på, er den mest anvendelige – og der tages ikke højde for, at der forekommer forskellige forudsætninger for at håndtere udfordringen i politikredsene. Vi vurderer, at betjentene i de enkelte kredse har stor skønsmæssig frihed, hvilket bevirker, at kredsene ikke er nødsaget til at benytte den samme arbejdstilgang på prostitution- og menneskehandelsområdet.

Endnu et element fra resultaterne, der inddrages i forhold til reviewet er, at alle politikredsene gav indtryk af at benytte en proaktiv tilgang i deres håndtering af nigerianske kvinder (Wilson et al. 2006:149). Dette udtrykkes ved, at betjentene i politikredsene udfører opsøgende arbejde såsom bordelkontroller for at komme i kontakt med denne samfundsgruppe. Her er det relevant at inddrage RC, idet vi har beskrevet, hvordan eksempelvis politikreds B undlader at udføre aktioner med omfattende bordelkontroller, eftersom de ikke har ressourcer til at håndtere så mange anholdte kvinder på én gang, mens politikreds D udfører disse større aktioner jævnligt. Det er her tydeligt, hvorledes politikredsene træffer beslutninger angående deres tilgang til nigerianske kvinder i prostitution ud fra en opvejning af fordele og ulemper på baggrund af politikredsens ressourcer. Den proaktive tilgang hertil adskiller danske politikredse fra politikredsene i Farrell og Pfeffers undersøgelse. Politibetjentene giver i vores undersøgelse indtryk af, at de ikke har en forventning om, at de nigerianske prostituerede opsøger dem, mens Farrell og Pfeffer fandt, at de amerikanske betjente afventede, at de modtog anmeldelser angående prostitution og menneskehandel (Farrell & Pfeffer 2014:16). Vi finder derfor, at der er væsentlig forskel mellem den tilgang, der benyttes af amerikanske betjente og den tilgang, der benyttes af danske. Dette understreger væsentligheden af indeværende speciale.

Slutteligt inddrages det, at politikredsene er pålagt at samarbejde med CMM i disse sager og at politikredsene derudover inddrager andre eksterne aktører i arbejdet med nigerianske kvinder i prostitu-

tion. Som beskrevet i resultatafsnittet er det forskelligt fra kreds til kreds, hvilke andre aktører end CMM, der inddrages i arbejdet. Dette kan anskues i forhold til intersektionalitet, da dette betegner det sociale fænomen, at kvinderne tilhører flere sociale kategorier (Phoenix 2006:21). Dette anskues konkret ved, at de fleste kredse udover CMM eksempelvis inddrager SKAT i arbejdet, ligesom politikreds B og C inddrager kommunen og henholdsvis Røde Kors og Pro Vest. Udfra disse samarbejdspartnere argumenteres der for, at betjentene betragter kvinderne som mulige ofre for menneskehandel, personer, der arbejder illegalt, prostituerede og borgere, der behøver hjælp fra kommunen. Dette kan betragtes som en kompleksitet i politibetjentenes arbejde med denne gruppe af kvinder, eftersom der forekommer en række aspekter, der er væsentlige at inddrage i arbejdet hermed. At politikredsene inddrager forskellige aktører i deres arbejde med de nigerianske kvinder i prostitution kan yderligere relateres til intersektionalitet, da de kategorier, kvinderne tilhører, ikke kan forstås uafhængigt af hinanden. Det forekommer væsentligt her at inddrage en kritik af intersektionalitetsbegrebet, eftersom begrebet fokuserer på, at kategorierne er ækvivalente, men at det er vanskeligt at betragte kategorier sådan i praksis (Phoenix 2006:25,28). Dette genfindes i politiets arbejde, da det eksempelvis udelukkende er CMM, der går igen i alle politikredsenes arbejde og dermed kan der argumenteres for, at det er kategorien som potentielt handlet, der er den mest dominerende af kategorier i kredsens arbejde med disse kvinder (jævnfør *Betjentenes holdning til kategorierne*).

Af ovenstående udledes det, at politikredsene håndterer kompleksiteter med nigerianske kvinder i prostitution forskelligt og har forskellige holdninger hertil. Det kan ligeledes udledes, at de forskellige ressourcer i politikredsene kan påvirke betjentenes holdninger, da dette har indflydelse på betjentenes afvejsninger.

Vi har i resultatafsnittet klargjort, hvorledes politisk bestemte måltal danner rammer for, hvordan betjentene arbejder med nigerianske migranter. Vi har ligeledes klargjort, at måltallene influerer på betjentenes måde at håndtere kvinderne, lige meget om der er fastsat et specifikt måltal eller ej. Det er desuden blevet pointeret, at dette er en kompleksitet, som afdelingslederne udtrykker. Dermed har betjentenes hierarkiske placering i organisationen en betydning for, hvordan de håndterer kompleksiteter i arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution. Dette relateres til RC, eftersom afdelingslederne foretager en opvejning af fordele og ulemper, når de afgør, hvorledes afdelingens ressourcer benyttes (Cornish & Clarke 1993:400). Det kan antages, at det for afdelingslederne må forekomme mest rationelt at følge de politisk udstukne rammer for deres arbejde, da de har krav fra deres overordnede om at opfylde måltallene. Den ene afdelingsleder beskriver, hvorledes han fore-

tager en opvejning, da han fortæller, hvorledes han ikke udelukkende kan beskæftige sig med andre sager, hvis måltallene kræver fokus herpå. Hertil inddrages RC, da der eksisterer en hel specifik opvejning, når han udarbejder afdelingens strategi. Afdelingslederens udtalelse kan yderligere relateres til Lipsky og politiets skøn, da der foretages nogle skøn, når opgaverne prioriteres. Dette benyttes til at illustrere, hvorledes RC og politiets skøn influerer på hinanden, da den rationelle opvejning har indflydelse på det skøn, som foretages (Cornish & Clarke 1993:400, Lipsky 1980:14).

I forhold til måltallene udtrykker en anden afdelingsleder, at hans politikreds selv kan strukturere arbejdet med nigerianske kvinder. Dette relateres til Finstads begreber politiblikket og publikumsblikket, da der argumenteres for, at lederen udtrykker, at politiet har en større forståelse for de problematikker, der eksisterer i deres arbejde. Der gives indblik i, at de politisk bestemte måltal er et udtryk for publikumsblikket fra personer, der ikke har erfaring med politiarbejde (Finstad 2000:290,81). Det relateres ligeledes til et andet begreb fra Finstad; nemlig de virkelighedsfjerne akademikere. Denne afdelingsleder tillægger de politikere, der udarbejder måltallene, rollen som virkelighedsfjerne akademikere, der ikke er ligeså kompetente som politiet selv til at fastlægge arbejdsrammerne. Ifølge denne leder forekommer det mest meningsfuldt, hvis personer, der besidder politiblikket, strukturerer politiets arbejde (Finstad 2000:315).

Et andet politisk fokuspunkt, der danner kompleksiteter i politiets arbejde, er økonomiske ressourcer. Den sidste afdelingsleder beskriver, hvordan afdelingens positive samarbejde med CMM har medført, at CMM har betalt for en del af deres arbejde med kvinderne. Dette betragtes ud fra RC, da der i denne leders optik er fordele ved at håndtere kvinderne på en måde, som CMM bifalder, da dette medfører, at han opnår øgede økonomiske ressourcer til afdelingen (Cornish & Clarke 1993:400). Dette relateres til spilteori, da politikredsens arbejdsmæssige strategi er lagt ud fra en antagelse om, hvorledes CMM reagerer herpå (Møller 2013:206). Samarbejdet mellem CMM og politikreds B er umiddelbart i strid med intersektionalitetsbegrebet, eftersom samarbejdet medfører, at det er kvindernes position som potentielt handlede, der fremstår som den mest dominerende (Phoenix 2006:25,28). Det fremgår yderligere, at andre politikredse har klaget til Justitsministeriet, fordi de er uenige i den måde, kredsene håndterer de nigerianske kvinder i prostitution. Dette relateres til Finstad og Lipsky, eftersom politiets skøn er et erfaringsbaseret skøn (Lipsky 1980:13, Finstad 2000:290). Hertil skriver Lipsky, at selvom der i politiets arbejde eksisterer visse regler og love, har betjentene et skønsmæssigt råderum. Dette, genfindes hos informanterne, eftersom de arbejder ud fra love og regler såvel som skøn (jævnfør *Lovgivning og skøn*). Det fremgår, at politikred-

sene har forskellige erfaringer med de kompleksiteter, de møder i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution. Dette kobles til RC, da betjentenes opvejning af fordele og ulemper til dels er baseret på erfaringer fra arbejdet i deres politikreds – og når erfaringerne er forskellige, forekommer det rationelle valg også forskelligt fra kreds til kreds (Cornish & Clarke 1993:400). Politikredsens forsøg på at påvirke hinandens arbejdsgang kan betragtes ud fra det perspektiv, at de forskellige kredse ikke har det samme erfaringsbaserede politiblik og dermed ikke foretager de samme skøn, når de møder kompleksiteter. Slutteligt inddrages det, at en kompleksitet i politikredsens arbejde med nigerianske kvinder i prostitution kan være, at de er afhængige af andre institutioners skøn, eftersom det her er Justitsministeriet, der bestemmer, om de må fortsætte deres praksis.

Ovenstående afhængighed af andres skøn kan relateres til, at enkelte betjente udtrykker, at de tidsmæssige rammer for deres arbejde er utilstrækkelige. Dette relateres til en undersøgelse af Nichols og Heil, da det her fremgik, at det var essentielt for politiets arbejde med identificering af ofre for menneskehandel, at de potentielle ofre fik tilstrækkeligt med tid til at opnå tillid til myndighederne og fortalte deres historier (Nichols & Heil 2015:28,22). Tidsperspektivet formodes at påvirke betjentenes måde at håndtere kompleksiteter i forhold til dem, eftersom de ikke formår at kortlægge kvindernes situation. Det fremgår i resultatafsnittet, at den manglende tid til at håndtere kompleksiteter kan påvirke holdningen til arbejdet i en negativ retning. Her inddrages politiblikket, eftersom det formodes, at de personer, der fastlægger de tidsmæssige rammer for betjentenes arbejde, ikke besidder politiblikket og ikke er i stand til at vurdere fuldt ud, hvad der forekommer nødvendigt angående den specifikke problemstilling (Finstad 2000:281).

Som nævnt i resultatafsnittet er lovgivningen et af de politiske elementer, der kan skabe komplikationer i politiets måde at håndtere nigerianske kvinder i prostitution. Informanterne beretter om, at lovgivningen kontinuerligt ændres, hvilket kan relateres til reviewet, da vi inddrager en undersøgelse af Farrell og Pfeffer. Forskningen viste, at ændret lovgivning havde betydning for politiets skønsmæssige frihed (Farrell & Pfeffer 2014:50, 60). Endvidere relateres undersøgelsen til diskussionen om måltal. Flere informanter påpeger, at når eksempelvis menneskehandel kommer på den politiske dagsorden, kan det udtrykkes i handleplaner og måltal. Således kan sager, som får offentlig fokus, få betydning for politiets arbejdsopgaver.

I resultatafsnittet er det beskrevet, hvorledes det anskues som en kompleksitet i politiets arbejde med nigerianske kvinder i prostitution, at politikredsene fra politisk hold er blevet pålagt at samar-

bejde med NGO'er. Dette relateres til tidligere forskning, der viser, at politiet i England ligeledes er pålagt at samarbejde med forskellige organisationer, når de håndterer prostitution. Ligesom vores informanter udtrykker, at de hovedsageligt samarbejder med CMM, der betragter kvinderne som ofre for menneskehandel, viser vores review, at samarbejdet med organisationer i England ligeledes medførte, at betjentene havde en tendens til at betragte kvinderne som ofre (Matthews 2005:893). Som belyst i resultatafsnittet udtrykker en afdelingsleder i forbindelse med forpligtelsen til at samarbejde med NGO'er, at det forekommer uforståeligt, at de økonomiske ressourcer ikke prioriteres fra politisk hold. Dette viser endnu engang, hvordan det skaber kompleksiteter for politibetjentene, at deres arbejde struktureres af personer, der besidder publikumsblikket frem for politiblikket (Finstad 2000:281). De valg, der træffes på baggrund af et publikumsblik, forekommer for politibetjenten som irrationelle valg.

Af ovenstående afsnit udledes, at betjentenes arbejde med nigerianske kvinder i prostitution influeres af politiske beslutninger. Disse beslutninger påvirker betjentenes arbejdsforhold og skaber kompleksiteter, der påvirker betjentenes måde at håndtere de nigerianske kvinder på samt deres holdninger hertil. Det udledes yderligere, at det særligt er de betjente, der har den højeste hierarkiske placering, der er mest opmærksomme på disse kompleksiteter.

Lovgivning og skøn

Vi diskuterer herunder informanternes udtalelser og holdninger belyst i afsnittet *Lovgivning og erfaring*.

Som tidligere beskrevet er ingen informanter blevet pålagt særlig uddannelse eller træning på området med nigerianske kvindelige prostituerede. Hertil fortæller betjentene, at deres træning primært består af den grundlæggende politiuddannelse. I den forbindelse er det væsentligt at tilføje, at hovedparten føler sig klædt på til at håndtere arbejdet. Som belyst i afsnittet *Forholdene i kredsene* arbejder de fire kredse på visse områder relativt forskelligt. Vi finder det påfaldende, at hovedparten af betjentene mener, at de er rustet til at klare arbejdet uden specifik uddannelse på området. Kun enkelte betjente beskriver elementer, der medfører, at de oplever kompleksiteter i forbindelse med deres arbejde, da de ikke føler sig fuldstændig klædt på til dette. Hertil vurderer vi, at der findes en betydelig forskel i betjentenes udførelse af arbejdet, hvilket kan skyldes afdelingens placering i politiets organisatoriske struktur. Som tidligere berørt i problemstillingen viste en undersøgelse, at amerikanske politibetjente manglede træning i at identificere handlede individer, hvilket betød, at

betjentene opererede ud fra deres efterforskningsmæssige vaner (Farrell et al. 2015:2). Dette findes i specialet. Betjentene lægger vægt på erfaring og erfaringsudveksling i deres arbejde, hvorfor vi antager, at de muligvis arbejder med nigerianske kvindelige prostituerede på lige fod med andre kriminalitetsformer. Endvidere relateres dette til resultatafsnittet *Betragtning af de nigerianske kvinder som ofre*, hvor vi belyste, at CMM finder en udfordring i, at betjentene i visse tilfælde ikke anholder de nigerianske kvinder i prostitution, når de eksempelvis foretager bordelkontroller. Dermed tolker vi i overensstemmelse med den tidligere forskning, at informanterne eventuelt håndterer menneskehandel og prostitution ens. Vi er i gruppen opmærksomme på, at vi i interviewene ikke har skelnet mellem menneskehandel og prostitution, hvilket kan have påvirket betjentenes udtalelser. Vi finder, at den enkeltes afdelings kultur påvirker betjentenes arbejdstilgang. Derudover tolker vi, at skøn har betydning for den enkelte betjents arbejde. En kompleksitet med de nigerianske kvinder i prostitution kan således skyldes, at betjentene ikke pålægges specifik træning og uddannelse på området men må operere ud fra deres erfarings- og skønsmæssige vurderinger.

Informanterne skildrer alle, hvorledes de anvender skøn og deres rolle som betjente i arbejdet med kvindelige nigerianske prostituerede. Dette stemmer overens med Lipskys teori om Street-Level Bureaucracy. Ifølge Lipsky besidder politibetjente en relativ stor skønsmæssig frihed, når de vurderer forskellige situationer i deres arbejde (Lipsky 1980:13). Samtlige informanter udtrykker i overensstemmelse hermed, at skøn er en central del af måden, de håndterer arbejdet. Vi tolker, at betjentene baserer deres vurderinger på den skønsmæssige frihed, de oplever i deres arbejde som politibetjente. Vi tolker yderligere, at nogle informanter dertil skildrer, at deres rolle som betjente ligeså er medvirkende til, at de anskuer aspekter på bestemt vis. I forhold til dette udledes, at betjentene anvender politiblikket, hvilket Finstad definerer som et erfaringsbaseret og helhedsorienteret perspektiv (Finstad 2000:290). Dette ses eksempelvis, når betjentene vurderer, om en kvinde er handlet. I relation til politiblikket inddrages publikumsblikket. Finstad anser publikumsblikket som den forståelse, individer uden politierfaring besidder (Finstad 2000:281). I interviewsituationen er det tydeligt, at visse betjente skelner mellem politi- og publikumsblikket. Vi tolker, at disse informanter fremhæver deres roller som politimænd ved at henvise til civilister og deres manglende politierfaring. Dette ses eksempelvis, når betjentene beskriver, hvorledes civilister ikke har samme forståelse for arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution. Rollen som betjent fremhæves yderligere, da enkelte informanter i interviewene kan siges at anse os som virkelighedsfjerne akademikere. Finstad beskriver virkelighedsfjerne akademikere som personer, der ifølge politiet er ukvalificerede til at

give konstruktiv kritik af politiets arbejde (Finstad 2000:315). Selvom vi undervejs i interviewene har tilkendegivet vores viden om emnet og forholdt os lydhøre, vurderer vi, at visse informanter ikke mente, at vi havde fuld forståelse for deres arbejde. Vi tolker således, at betjentenes holdning til de kompleksiteter, de møder i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution, influeres af deres rolle som betjente og politiblikket.

Som beskrevet i ovenstående mener informanterne, at skøn er en vigtig del af arbejdet. Adskillige betjente beskriver ligeledes lovgivningen som et centralt element. Dette genfindes hos Lipsky, der finder, at politibetjente ikke udelukkende arbejder ud fra et skønsmæssigt perspektiv (Lipsky 1980:14). Eksempelvis eksisterer der nogle love på området, som betjentene skal efterleve, hvilket kan medføre kompleksiteter i deres arbejde. Omkring halvdelen af informanterne mener hertil, at lovgivningen medfører udfordringer, eftersom den eksempelvis kan være kompliceret at håndtere.

I ovenstående diskussion udledes, at betjentene arbejder ud fra deres generelle erfaring som politibetjente. Yderligere udleder vi, at afdelingen, som betjentene arbejder i og særligt skøn, kan påvirke måden, arbejdet udføres af den enkelte informant. Foruden skøn arbejder betjentene indenfor nogle lovmæssige rammer, hvilket i visse tilfælde kan skabe kompleksiteter i arbejdet. Endeligt tolker vi, at politiblikket påvirker betjentenes holdning til de nigerianske kvinder i prostitution og de kompleksiteter, de i den forbindelse møder.

Erfaring med de nigerianske kvinder

I denne del af analysen diskuteres den vurdering, betjentene foretager i forhold til, om kvinderne kan ansues som handlede eller ikke-handlede. Derefter tolker vi, hvilke af de nigerianske kvinders karakteristika, politiet anvender til at danne en offertype og hvordan disse tilsyneladende ikke påvirkes af migranternes adfærd. Dette gøres gennem inddragelse af de teoretiske perspektiver fra viktimologien, intersektionalitet og RC. Endvidere inddrages Lipsky i diskussionen af kredsens forskellige måder at udføre deres arbejde.

Eftersom betjentene ikke skal forholde sig til efterforskningsmæssige detaljer i deres arbejde med kvinderne, skal de heller ikke umiddelbart forholde sig til, hvilken rolle kvinderne spiller i en eventuel menneskehandelsag. Betjentene skal heller ikke officielt foretage en vurdering af, hvorvidt kvinderne kan være handlede. I problemfeltet beskrives dog, at politiet skal foretage en vurdering af, hvorvidt kvinderne kan kategoriseres som muligt offer for menneskehandel, hvor Udlændinge-

styrelsens afgørelse bygger på politiets og CMM's vurdering (Wiingaard 2010:13). Således fremstilles det, at politiets vurdering af kvinden har en særlig rolle. Af vores undersøgelse fremgår det af informanternes udsagn, at dette ikke er tilfældet. Betjentene fortæller, at de ikke foretager en vurdering af kvinderne, men at det derimod er CMM's job. Betjentene udtrykker, at CMM mindsker kompleksiteterne i politiets arbejde, da CMM er en tryghedsfaktor for kvinderne. CMM kan således medvirke til at skabe tillid, hvilket ligeså præger politiets kontakt i en positiv retning. Opbygning af tillid uddybes i nedenstående afsnit *Tillid*.

I forskningslitteraturen udtrykkes det, at betjentene befinder sig i et dilemma, eftersom kvinderne både kan betragtes som ofre for menneskehandel og illegale immigranter (Holm, 2007:40, Skillbrei & Holmström 2011:498). Vores indtryk af betjentenes arbejde er dog, at dette ikke er en kompleksitet i arbejdet, eftersom det ikke er betjentenes opgave at vurdere, hvorvidt kvinderne kan betragtes som handlede eller ej. Vi oplever samtidig, at betjentene skildrer, at de uofficielt foretager en personlig vurdering af, hvorvidt de tror, en kvinde kan være menneskehandlet. Dette relateres til politiblikket, da det her er betjentenes tidligere erfaringer fra politierhvervet, der danner grundlag for denne uofficielle vurdering (Finstad 2000:290). Vi tolker, at betjentene oplever en kompleksitet i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution, da de skal foretage en vurdering af kvinderne, før de kan tilkalde CMM. Den endelige vurdering er CMM's ansvar. Nogle betjente tillægger deres indirekte vurdering betydning for CMM's arbejde, hvilket CMM afviser. Vi tolker ud fra dette, at nogle betjente tillægger deres vurdering af de nigerianske kvinder i prostitution større vægt, end den har. Dermed har betjentene ikke reel indflydelse på den endelige afgørelse af, om kvinderne vurderes handlede.

Det faktum, at de afdelinger, der beskæftiger sig med nigerianske kvinder i prostitution, ikke beskæftiger sig med efterforskningsmæssige detaljer kan muligvis yderligere påvirke betjentenes holdninger til disse kvinder og de kompleksiteter, de møder i arbejdet hermed. Dette relateres til RC, eftersom betjentene på baggrund af politiblikket foretager en afvejning af, hvilke indikatorer, der taler for eller imod, at en kvinde kan være handlet.

Til trods for, at det ikke er betjentenes arbejde, udtaler flere, at det er problematisk kun at have de to kategorier til rådighed en handlet eller ikke-handlet. Dette skyldes, at rammerne for politiets arbejde medvirker til, at vurderingerne bliver unuancerede. Vi anser, at betjentene finder dette problematisk, da det kan forekomme vanskeligt at skelne mellem frivillighed og tvang i visse sager. Dette relate-

res til RC og særligt bounded rationality, eftersom betjentene muligvis har vanskeligt ved at skelne mellem tvang og frivillighed grundet begrænset information om kvinden (Møller & Sandberg 2015:5). Betjentene beskriver ligesom den tidligere forskning, at kvinderne som et led i en familie-strategi selv kan have kontaktet en bagmand for at komme til Europa (Holm A:2, Skillbrei et al. 2006:26). Derfor efterspørger nogle betjente en tredje kategori som eksempelvis en måske-handlet kategori. Vi tolker, at betjentene møder en kompleksitet i deres arbejde, når de vurderer, om de nigerianske kvinder i prostitution er handlede, eftersom nogle mener, at der mangler en kategori, som ikke skelner så skarpt. Hertil anser vi, at betjentene i en vis grad er nødsaget til, at "putte" kvinderne i kasser, hvilket komplicerer deres arbejde. Betjentenes udtalelser om endnu en kategori kan tolkes som en kritik af retssystemet, som ikke tilbyder kategorier til at rumme komplekse situationer, som dem kvinderne kan befinde sig i.

I problemfeltet betragtes det af Holm som en problematisk distinktion for de nigerianske migranter, at de kan kategoriseres som både ofre og kriminelle, særligt på grund af en adfærd som overfor kunderne bryder med den stereotype opfattelse af, hvordan et offer opfører sig (Holm 2007:32,40-41, Plambech 2014 B:1). Denne problematik bekræftes dog ikke i vores undersøgelse. Alle informanterne beskriver de nigerianske kvinder som ofre og forurettede og afviser samtidig at kalde dem kriminelle. Kvinderne omtales af alle informanterne som *pigerne* og af enkelte som *stakkels piger*. Denne omtale tolker vi som medvirkende til at støtte den offerrolle, vi igennem interviewene oplever, at de nigerianske kvinder tildeles. Dette er selvom, det er forskelligt, hvor stor vægt kredsen tildeler offerrollen. Beskrivelsen af de nigerianske kvinder som ofre foregår til trods for, at kvinderne har overtrådt loven om ulovligt arbejde og/eller har ulovligt ophold. Selvom kvinderne indtager to roller, som illegal migrant og offer for menneskehandel, der umiddelbart er modstridende, er der intet, der tyder på, at betjentene kategoriserer kvinderne som både ofre og kriminelle, selvom de stadig retsforfølges som kriminelle. Den problematisering, der er vedrørende disse to roller, omhandler betjentenes arbejde om at få kvinderne til at hjælpe i en efterforskning. Når de i enkelte tilfælde derfor betragter kvinderne, kan de se dem i begge roller, fordi kriminalitet ikke udelukker muligheden for at være et offer. At betjentene forsøger udelukkende at betragte kvinderne som tilhørende én kategori er, vurderet ud fra intersektionalitetsperspektivet, problematisk, da kategorier hele tiden influerer på hinanden (Phoenix 2006:22). Kvinderne bør således samtidig betragtes ud fra eksempelvis deres køn og erhverv. Disse aspekter inddrages senere i analysen.

Medvirkende til offerrollen er eksempelvis, at betjentene skelner mellem situationen hvor kvinderne har været nødsaget til at arbejde illegalt grundet fattigdom og den situation, de befinder sig i, hvor en bagmand inddrager en væsentlig del af deres penge. Det, som særligt dominerer grunden til, at betjentene betragter kvinderne som ofre, er en sammenfatning af hele kvindernes situation. De vanskelige leveforhold, informanterne oplever, at kvinderne lever og arbejder under kan endvidere antages at styrke billedet af "de stakkels piger". Dette er til trods for bevidstheden om, at nogle kvinder kan være rejst til Danmark frivilligt for at tjene penge, men da dette ligeledes begrundes i, at situationen er værre i hjemlandet, anses de fortsat som ofre. Omhandlende denne vanskelige situation hører til, at bagmanden portrætteres som skurken af informanterne og det er denne, der bør dømmes. Politiet håber blot, at de nigerianske kvinder kan hjælpe til en efterforskning af bagmanden, hvorfor kvinderne kan tolkes som et middel til at opnå dette mål. Dette betragter vi som et udtryk for den offerrolle, de nigerianske prostituerede tilskrives. Relateres dette til Fattahs tre offertyper, der fokuserer på blandt andet samfundets rammer og menneskers adfærd, er det relevant at fremhæve kategorierne kulturelle og strukturelle ofre (Fattah 1991:95).

De nigerianske migranter hører under Fattahs undergruppe af kulturelle legitime ofre i form af deres køn og deres erhverv som prostituerede. Således indtager kvinderne en lav position i samfundet, der bevirker, at de ikke ønsker at kontakte myndigheder såsom politiet. Dette understøtter politiets udsagn om, at en proaktiv indsats er nødvendig. Dette kan forklare, hvorfor kvinderne fortæller mindst muligt til politiet under en afhøring. Ud fra denne del af teorien kan den tillagte offerrolle fra politiets side forklares med, at bagmanden passer ind i samfundets forestilling om en forbryder - en, der udnytter de *stakkels piger*, som således defineres som legitime ofre. Denne kategori er sammenfaldende med det strukturelle offer. Idet migranterne er kvinder og prostituerede, tilhører de strukturelt en svag samfundsgruppe, som står udenfor magt og velstand (Fattah 1991:100-101). Kvinderne er således allerede fra starten, inden betjentene opnår kontakt med dem, underlagt andre grupper i samfundet, hvilket ligeledes kan anskues ud fra et intersektionalitetsperspektiv, eftersom teorien ofte benyttes til at forklare, hvorledes kvinder kan være strukturelt undertrykte (Phoenix 2006:21). Dette kan bevirke, at betjentene på forhånd tilskriver kvinderne en offerrolle.

Fattahs tredje kategori omhandler adfærdsmæssige typer og stemmer umiddelbart overens med den risikofyldte adfærd, de nigerianske migranter har, når de prostituerer sig. Ifølge teorien ville en sådan adfærd kunne give indtryk af en vis grad af selvforskyldt situation. Alligevel er der grunde, som kan medvirke til, at offerrollen dominerer. Dette er blandt andet fordi, kvinderne kan antages at

være ude af stand til at give informeret samtykke. Fattah påpeger endvidere, at kriminaliseringerne af forbrydelserne mod disse ofre, frem for af selve ofrene, ligeledes kan begrundes i samfundets udtryk for moralske holdninger, mere end egentlig beskyttelse af ofret (Fattah 1991:104-105). Vurderet ud fra resultaterne er det perspektivet med bagmænd og at kvinderne ikke har andre muligheder, der opvejer kategorien som offer frem for kriminel.

Inddrages Christies begreb "det ideelle offer" er det umiddelbart kun to kriterier, vurderet ud fra betjentenes udsagn, som bevirker, at kvinderne kan få en legitim status som ofre. For det første, som også nævnes hos Fattah, skal ofret fremtræde uskyldigt og gerne svagelig. Det uskyldige kan fra resultaterne fremhæves, idet betjentene omtaler dem som stakkels piger og viser forståelse for, at kvinderne ser sig nødsaget til at prostituere sig, fordi vilkårene i deres hjemland er værre end dem, de oplever i Danmark. Omvendt kan det ud fra citaterne være vanskeligt at anse kvinderne som svagelige, når deres adfærd beskrives udadreagerende. Det andet kriterium er billedet af en forbryder, her bagmanden, som skal virke stærk og usympatisk. Derudover udfordrer de nigerianske migranter Christies resterende kriterier, såsom at ofret skal være ude i et respektabelt ærinde (Christie 1986:18-19). Idet kvinderne prostituerer sig, udfordrer de offerstereotypen, da dette i samfundsmæssig forstand ikke anses som et respektabelt ærinde. Dette kan igen henvises til Fattahs teori, da prostitution skubber kvinderne i retning af en selvforskyldt offerrolle. Christies sidste kriterium, omhandlende at vedkommende skal være stærk nok til at gøre sin sag kendt og succesfuldt påberåbe sig status som et ideelt offer, kan ligeledes tolkes som uopfyldt af de nigerianske kvinder, da de sjældent fortæller politiet det, der er nødvendigt for at anholde en bagmand. Fattahs førømtalte strukturelle lave position kan medvirke i forklaringen af, hvorfor offerrollen fastholdes, til trods for at denne kan tolkes som værende i kontrast med de karakteristika, kvindernes adfærd beskrives ud fra. Kvinderne beskrives eksempelvis som råbende, forhandlende og løgnagtige. Dette medvirker ligeledes til, at kvinderne ikke svarer til Christies beskrivelse af det ideelle offer. En anden forklaring på fastholdelsen af offerrollen kan være den forståelse, betjentene udviser for kvindernes situation, når de omtaler kvindernes vilkår og bagmændene som de kriminelle. De nigerianske kvinder beskrives eksempelvis som instruerede af bagmænd i, hvad de skal fortælle politiet. At betjentene tillægger bagmænd skylden for, at kvinderne lyver, styrker endvidere kvindernes offerrolle. Den førnævnte forhandling, kvinderne vil foretage med betjentene, kan relateres til spilteori, hvor individet er opmærksom på andres handlinger. Hertil tolker vi, at nogle betjente såvel som kvinderne foretager strategiske overvejelser, hvilket udmunder i det valg, de vurderer mest rationelt (Møller

2013:206). Betjentenes strategiske handling i denne situation er, at de lader som om, at de indgår i en forhandling med kvinderne med en antagelse om, at kvinderne er villige til at give informationer.

Betjentes opfattelse af kvinderne som ofre præger i en vis udstrækning deres håndtering af disse og den måde, de håndhæver reglerne. Som det fremgår af resultaterne, er det forskelligt, i hvor høj grad kvinderne "straffes" af politikredsene. I politikreds B inddrager de ikke penge fra kvinden, hvis hun får en bøde, modsat i politikreds D. Dette er et eksempel på, hvordan politiet i praksis implementerer lovgivningen. Dette relateres til Lipskys skønsmæssige perspektiv, da det her er betjentenes skøn, som afgør, hvordan reglerne håndhæves, hvorfor kvinderne håndteres forskelligt (Lipsky 1980:14). Dette kan have uhensigtsmæssige virkninger, hvilket fremhæves af CMM, eftersom kvinderne ikke kan vurderes handlede og politibetjentene ikke får mulighed for at efterforske bagmændene. Dette er et eksempel på, at der således ikke er én ensrettet måde at arbejde med de prostituerede kvinder på, men at det til en vis grad er op til den enkelte betjent og afdeling.

Opsamlende kan det tolkes, at betjentene ikke oplever den kompleksitet, forskningslitteraturen foreskriver i forbindelse med at vurdere kvinderne. Politibetjentenes vurderinger af kvinderne som ofre opfylder nogle af de anvendte teoretiske kriterier, herunder særligt Fattahs strukturelle og kulturelle kategorier, og kun få af Christies kriterier. Alligevel tillægger betjentene kvinderne en offerrolle, mens bagmanden betragtes som den kriminelle. Vi tolker, at betjentene oplever en kompleksitet i deres arbejde, da de skal føre en sag mod dem, de betragter som ofre.

Tillids betydning for betjentenes arbejde

Som det blev berørt i problemstillingen, viste en undersøgelse, at det kunne forekomme vanskeligt at få ofre for menneskehandel til at samarbejde med politiet i en efterforskning, hvorfor tillid til myndigheder var vigtig (Nichols & Heil 2015:21). Denne holdning genfindes hos vores informanter. Som beskrevet i resultaterne mener alle betjente undtagen to, at tillid er en vigtig del i arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution. I den forbindelse synes det essentielt at sammenligne politikredsene. Det er hertil relevant, at tre betjente fremhæver vigtigheden i tryghed. Disse betjente er fra samme politikreds, hvorfor vi formoder, at denne holdning muligvis skyldes gensidig påvirkning. Dette understøttes af de to informanter, som *ikke* mener, at tillid har nogen betydning i deres arbejde. Foruden at være fra samme afdeling har disse betjente relativt lidt kontakt med kvinderne, hvilket vi vurderer, kan påvirke deres holdning til tillidsaspektet. Vi finder det interessant, at de enkelte andre informanter, som ligeså har begrænset kontakt med kvinderne, finder tillid som ha-

vende væsentlig betydning i deres arbejde. Vi antager dermed, at der i afdelingerne kan forekomme en indbyrdes påvirkning, som er præget af tilgangen i afdelingen.

Når tillid skal opbygges, nævner informanterne adskillige kompleksiteter. En af disse er det tidsmæssige perspektiv. Flere informanter beskriver, hvorledes der grundet den korte tid, de har med kvinderne, kan være kompleksiteter i forhold til at opnå tillid. Derudover mener visse informanter, at tidsperspektivet kan have betydning for den information, betjentene kan nå at indsamle omkring en nigeriansk kvinde i prostitution. Dette stemmer overens med RC teorien. Ifølge RC træffer politibetjente i deres arbejde et rationelt valg baseret på fordele og ulemper, når de kategoriserer de nigerianske migranter. I forlængelse heraf foretager individet det valg, som synes mest rationelt ud fra de tilgængelige ressourcer og informationer (Cullen & Agnew 2011:401). Dette kan dermed være et valg, der er foretaget under et tidspres, hvilket visse betjente har en negativ holdning til. Dette kan relateres til bounded rationality, eftersom nogle betjente udtrykker, at der forefindes et tidspres, der bevirker, at de må foretage et valg baseret på den begrænsede information, de kan opnå indenfor tidsrammen (Møller & Sandberg 2015:5). I forbindelse med dette er det væsentligt at nævne betjentenes holdning til frygt. Som det anskues i resultaterne, udtrykker flere betjente, at frygt vanskeliggør deres arbejde, eftersom dette kan afholde kvinderne fra at tale med politiet. Dette medvirker til, at politiet oplever en begrænsning i forhold til, at få kvinderne i tale og derfor ikke kan opnå den ønskede information. Endvidere blev det i *Problemstilling* pointeret, at flere af de nigerianske kvinder har negative oplevelser med korrump politi i deres hjemland, hvorfor de er skeptiske i forhold til generelt at skulle samarbejde med politiet (Utekontakten 2009:9). Dette stemmer overens med visse af informanternes holdninger, da de beskriver, hvorledes kvindernes syn på danske politibetjente kan skyldes deres erfaringer med myndighederne i hjemlandet. Vi vurderer dermed, at kvindernes frygt for betjentene medfører, at de ikke ønsker at tale med politiet, hvilket bevirker, at betjentene må foretage en vurdering af kvinderne ud fra begrænset information.

Betjentene mener, at der eksisterer kompleksiteter i deres arbejde, når de kortlægger kvindernes historie. Selvom betjentene således kan trække på deres erfaringer udtaler flere, at det kan være vanskeligt at sikre sig, hvad der er sandt i kvindernes historier. Det er derfor i sig selv en komplikation i politiets arbejde, at kvinderne lyver og fortæller varierende historier. Vi vurderer, at betjentenes arbejde kan placeres i et kontinuum mellem mistillid og tillid. Hovedparten af betjentene anser det tillidsskabende arbejde som en væsentlig del af mødet med de nigerianske migranter. Politiet skal skabe tillid til kvinderne og overbevise dem om, at de er "the good guys", selvom dette ud fra

kvindernes perspektiv ikke gør sig gældende, eftersom de udvises af Danmark uanset hvad. Komplexiteten i politiets arbejde er, at de skal omdanne mistilliden til tillid, hvilket de forsøger ved eksempelvis at informere kvinderne om, hvad der skal foregå. Dette stemmer overens med den tidligere omtalte definition af tillid. Vi finder, at betjentenes handlinger kan øge kvindernes tillid til politiet, eftersom de forsøger at informere kvinderne mest muligt (Møller & Sandberg 2015:4). Vi tolker, at tillid er en proces mellem betjentene og kvinderne, hvor betjentene investerer eksempelvis tid i en social relation for at opbygge tillid.

I resultaterne belyses, hvorledes informanterne anvender et skema for at afdække kvindernes situation. Vi antager, at skemaet benyttes af betjentene for netop at opnå mest mulig information om kvinderne således, at de har et brugbart grundlag for politiets videre arbejde. Skemaet kan tolkes som betjentenes metode til at sikre, at de får kortlagt kvindernes situation og ikke overser væsentlige aspekter. Hertil er det interessant, at enkelte informanter adskiller sig, da de i en vis grad stiller sig kritiske overfor skemaet. De mener eksempelvis, at skemaerne kan forhindre, at betjente tænker selvstændigt. Dette relateres til Finstad og politiblikket (Finstad 2000:290). Vi vurderer, at politiblikket er en væsentlig del i disse informanters arbejde, eftersom de udtrykker, at erfaring er essentielt, når en kvindes situation vurderes. Foruden skemaet anvender hovedparten af betjentene kvindernes historie, når de danner sig et billede af hende. Komplikationer, visse informanter møder, er hertil, at det kan være vanskeligt at vurdere, hvorvidt kvinderne taler sandt. I relation til dette bliver skøn og erfaring væsentlige elementer. Ifølge Lipsky besidder betjentene en relativ stor erfaring- og skønsmæssig frihed, når de vurderer nigerianske kvinder i prostitution. Dette, oplever vi, er gældende for specialets informanter (jævnfør *Lovgivning og skøn*).

Netop erfaring og skøn vurderes ligeså at være en del af betjentenes arbejde i forhold til de komplikationer, de møder, når kvinderne foretager en opvejning af fordele og ulemper. Som beskrevet i resultaterne fortæller samtlige betjente, at kvinderne foretager en opvejning, hvilket stemmer overens med RC. Endvidere relateres dette til spilteori, eftersom både kvinderne og politiet synes at foretage strategiske overvejelser. Informanterne og kvinderne foretager deres valg ud fra, hvordan de tror, modparten reagerer (Møller 2013:206). Flere betjente beskriver, hvorledes frygten for bagmændene kan være en faktor, der medfører, at kvinderne ikke vil samarbejde. Dette genfindes i forskning, der viser, at de nigerianske kvinder i prostitution ikke er interesserede i at indgå i et samarbejde med politiet, da bagmændene eksempelvis kan true med at skade kvindernes familier i Nigeria (Holm 2007:43, Plambech 2014B:3). Vi vurderer, at informanterne antager, at dette komplice-

rer deres arbejde, da de nigerianske prostituerede eksempelvis kan fremsætte et selvbillede, der ikke stemmer overens med deres egentlige situation. Forskning viste, at identificeringen af ofre for menneskehandel oftere lå hos ofrene selv end politiet (Nichols & Heil 2015:10-11). Dette tolkes som en komplikation, vores informanter møder, eftersom kvinderne foretager en opvejning af, hvorvidt de gerne vil betragtes som handlede eller ikke-handlede. Vi anser dermed, at informanterne føler, at de kan have vanskeligt ved at nå frem til den reelle historie.

Som tidligere belyst mener hovedparten af informanterne ikke, at kvinderne har incitament til at hjælpe politiet i en efterforskning. Set ud fra politiets vinkel ville det være en fordel, hvis kvinderne blev vurderet handlede, da det giver mulighed for at benytte dem i en efterforskning af eventuelle bagmænd. Dette kræver dog, at kvinderne ønsker at samarbejde. I den sammenhæng finder vi det væsentligt at inddrage betjentenes holdning til, hvorvidt de mener, de nigerianske migranter vil hjælpe i en efterforskning. Her viste resultaterne, at kun to informanter oplevede, at kvinderne vil samarbejde. Statistik viser hertil, at antallet af ofre, der samarbejder med politiet i deres efterforskning er relativt lavt, da kun 17 ud af 202 identificerede ofre for menneskehandel i perioden 2011-2013 vidnede i retssager. Endvidere påpeger statistikken, at hovedparten af vidner er østeuropæiske (COWI 2014:41). Dette relateres til den tidligere diskussion i dette afsnit omhandlende de nigerianske kvinders opvejning af fordele og ulemper og hvorledes betjentene mener, at dette er en kompleksitet, de møder i deres arbejde, da det vanskeliggør deres efterforskning af bagmændene.

Det sidste, vi inddrager i denne del af diskussionen, er informanternes holdning til deres kollegaers vurdering. Ifølge RC kan individuelle faktorer have betydning for den enkelte betjents vurdering og bedømmelse af kvinderne (Cornish & Clarke 1993:400). Det er essentielt, at der blandt halvdelen af betjentene findes en enighed om hvilket valg, som forekommer som det mest rationelle i deres arbejde med de nigerianske migranter, når de skal vurderes som handlede. Ifølge RC vil individer træffe det samme valg, da de mener, at dette er det mest rationelle, hvilket stemmer overens med visse betjentes holdninger (Møller 2013:193). På trods af at nogle betjente ikke altid er enige i deres kollegaers og CMM's vurdering af kvinderne, tillægges dette ikke en større betydning, eftersom efterforskningsarbejdet ikke er placeret hos disse betjente og deres vurdering dermed ikke har en praktisk betydning. Endvidere beskrives det i RC, hvorledes læring spiller en rolle (Cornish & Clarke 1993:400). Dette genfindes i interviewene, hvor vi erfarer, at flere betjente har den holdning, at der forekommer en gensidig påvirkning fra kollegaerne, hvilket de mener, eksempelvis kan skyldes den generelle politiuddannelse.

Ud af ovenstående diskussion udleder vi, at tillid er en essentiel del af betjentenes arbejde, hvortil der eksisterer adskillige holdninger til de forskellige kompleksiteter informanterne i den forbindelse møder. Vi finder, at betjentene udtrykker, at der i opbyggelsen af tillid opstår vanskeligheder. Derudover udleder vi, at informanterne anser tillid fra kvinderne til politiet, fra politiet til kvinderne samt betjentene imellem som en betydningsfuld del af arbejdet. I den forbindelse finder vi, at særligt RC teoriens opvejning af fordele og ulemper benyttes af såvel betjentene og kvinderne – hvilket i høj grad komplicerer arbejdet.

Opsamlende på ovenstående fire diskussionstemaer kan vi dermed tolke, at teorierne er anvendelige til at belyse de kompleksiteter, informanterne oplever og deres holdninger hertil, da de kan medvirke til en forklaring på betjentenes holdninger til deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution. Endvidere inddrages den litteratur og forskning som blev præsenteret i problemstillingen og problemfeltet til at diskutere resultaterne i analysen. I tillæg hertil er det væsentligt at bemærke, at specialets empiri til tider adskiller sig fra litteraturen og teorien. I nedenstående konklusion konkluderer vi dermed på analyseafsnittet - såvel resultaterne som diskussionen.

Konklusion

I indeværende afsnit besvarer vi på baggrund af vores analyseafsnit specialets problemformulering, der lyder: *Hvad er danske politibetjentes holdning til de kompleksiteter, de møder i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution?*

Vi konkluderer overordnet, at der i mødet med nigerianske kvinder i prostitution eksisterer adskillige kompleksiteter og udfordringer i politiets arbejde. Disse kompleksiteter kan både forekomme på aktør- og strukturniveau, hvilket medfører, at der er forskellige holdninger og det forekommer vanskeligt at inddele betjentenes synspunkter i bestemte kategorier. Selvom de deltagende betjente har forskellige meninger internt i kredsene, kan vi konkludere, at politikredsens tilgang til området til en vis grad har betydning for betjentenes holdning til nigerianske kvinder i prostitution. Vi udleder, at betjentenes udtalelser er et udtryk for deres personlige såvel som politikredsens synspunkter.

Flere af betjentene oplever, at de politiske og lovgivningsmæssige rammer skaber kompleksiteter i deres arbejde. Vi konkluderer i den forbindelse, at betjentene i visse tilfælde har et negativt syn på de rammer, der opstilles. De politiske beslutninger influerer hermed på betjentenes arbejde, hvilket påvirker arbejdsforholdene og dermed holdningen til arbejdet. Ydermere konkluderer vi, at den hierarkiske placering i politikredsen til dels er medvirkende til, hvilke kompleksiteter der anskues i arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution. Vi uddrager i relation til dette, at særligt de betjente, der agerer som afdelingsledere oplever, at deres arbejde kompliceres af politiske implementeringer.

Disse politiske tiltag kan sammenstilles med betjentenes holdninger til lovgivningen. Hertil konkluderer vi, at politibetjentene har delte meninger. Halvdelen af betjentene mener, at lovgivningen bevirker en positivitet i deres arbejde, eftersom det fungerer som et funktionelt arbejdsredskab. Den anden halvdel af politibetjentene forholder sig negativt til lovgivningen og de rammer, denne opstiller. Foruden de lovgivningsmæssige rammer udleder vi, at betjentene alle arbejder ud fra deres erfaringsmæssige udgangspunkt, da de trækker på deres grunduddannelse, eftersom de ikke er pålagt en specifik uddannelse i at håndtere nigerianske kvinder i prostitution og menneskehandel. Vi finder, at betjentene arbejder ud fra skøn, hvilket muligvis påvirker den enkelte betjents arbejdstilgang. I visse tilfælde eksisterer en afvigelse fra de lovmæssige rammer, hvor vi udleder, at betjentene foretager et skøn, som særligt bygger på deres erfaringsmæssige grundlag, i den enkelte situation. I overensstemmelse hermed har rollen som betjent en betydelig effekt, hvilket bevirker, at betjentene

agerer ud fra politiblikket. I relation til ovenstående konkluderer vi, at der kan sættes spørgsmål ved politiets håndtering af prostitution og menneskehandel, da kredsene arbejder forholdsvist forskelligt. Hermed udleder vi, at betjentenes individuelle skøn har mærkbar betydning for en kvindes videre situation. Vi forholder os undrende til aspektet om, at betjentene ikke pålægges nogen særlig form for uddannelse på området, men derimod må trække på deres grunduddannelse og generelle erfaring, da der som beskrevet er forskellig praksis i politikredsene. Det er fortsat væsentligt, at betjentene selv føler, at de er kompetente til at håndtere nigerianske kvinder i prostitution. På trods af at arbejdsforholdene er forskellige, kan der stilles spørgsmål ved, hvorvidt det kunne være relevant at få en mere ensrettet struktur på området og større erfaringsudveksling på tværs af kredsene.

Vi konkluderer, at betjentene foretager en vurdering af kvinderne i forhold til, om de er handlede eller ikke-handlede. Dette er til trods for, at det ikke er deres opgave men derimod CMM's. Derfor omtales deres vurdering som indirekte. Det er forskelligt, hvorvidt betjentene mener, at deres kategorisering har indflydelse på CMM's vurdering. Hertil udleder vi, at visse politibetjente ville mangle en kategori, hvis de skulle foretage den officielle vurdering. De betjente, som beskriver, at endnu en kategori ville være fordelagtigt, mener, at deres arbejde kompliceres, da det kan forekomme vanskeligt at skelne mellem tvang og frivillighed. Betjentenes efterspørgsel af endnu en kategori kan tolkes som en kritik af retssystemet, som ikke tilbyder kategorier til at rumme de komplekse situationer, som kvinderne kan befinde sig i.

I tilknytning til de nigerianske kvinder i prostitution konkluderes det overordnet, at alle betjentene betegner kvinderne som ofre. Dette er til trods for, at kvindernes adfærd umiddelbart kan beskrives som modstridende til de teoretiske perspektiver på en offerrolle. Kvinderne tilskrives offerrollen, hvorimod betjentene tildeler bagmændene rollen som kriminel. Endvidere udleder vi, at selvom politibetjentene anskuer kvinderne som ofre, forekommer der en kompleksitet, da de fortsat skal finde beviser for, om de nigerianske kvinder i prostitution har brudt loven. Vi konkluderer, at betjentene oplever en udfordring i, at de skal føre en sag på trods af, at kvinderne tildeles rollen som offer.

Slutteligt konkluderer vi, at hovedparten af betjentene mener, at tillid er et centralt aspekt i deres arbejde. Hertil konkluderes, at betjentene skal navigere i kontinuum mellem mistillid og tillid, hvor de skal forsøge at omdanne mistilliden til tillid. Vi vurderer, at denne tillid kan relateres til forskellige parter. Særligt omhandler tilliden fra kvinderne til politiet. Vi uddrager hertil, at der i tilknyt-

ning til det tillidsskabende arbejde kan eksistere adskillige udfordringer. Foruden tillid fra kvinderne, oplever betjentene en kompleksitet i forbindelse med deres egen tillid til, hvorvidt de kan stole på kvinderne og deres historie. Endeligt er tilliden betjentene imellem et fænomen, der forekommer. Vi uddrager hertil, at betjentene oplever en gensidig påvirkning, hvilket muligvis forårsages af den interne arbejdstilgang i afdelingen.

Opsummerende er det i dette speciale væsentligt, at vi finder en række kompleksiteter i betjentenes arbejde med nigerianske kvinder i prostitution. Vi konkluderer yderligere, at det er vanskeligt at finde generelle kompleksiteter og holdninger på tværs af politikredsene, eftersom der ydes en fragmenteret indsats på dette område og de enkelte kredse har vidt forskellige vilkår for at håndtere kvinderne. Det kan betragtes som en overordnet kompleksitet i politibetjentenes arbejde med nigerianske kvinder i prostitution, at der formodes at eksistere et relativt højt mørketal i forhold til ofre for menneskehandel, hvilket kan antages at vanskeliggøre betjentenes mulighed for at identificere og retsforfølge bagmænd (COWI 2014:13). Hertil inddrages det som en væsentlig kompleksitet, at de nigerianske kvinder ikke altid er tvunget til at opholde sig og arbejde som prostituerede i Danmark og derved ikke altid kan betegnes som handlede, selvom kvinderne i betjentens øjne ofte lever under trange kår. Det konkluderes således, at der muligvis forekommer en væsentlig fattigdomsproblematik, som bevirker, at det ikke er muligt at skelne skarpt mellem kategorierne handlet eller ikke-handlet, da grænserne mellem frivillighed og tvang i dette tilfælde kan ansues som flydende.

Formålet med dette speciale er at belyse de kompleksiteter, danske politibetjente møder i deres arbejde med nigerianske kvinder i prostitution samt deres holdning til disse. Dermed kan vi ikke generalisere vores fund, men på trods heraf alligevel konkludere, at der i disse danske politibetjentenes arbejde eksisterer adskillige kompleksiteter. Vi har identificeret teoretiske forståelser af komplekse problemstillinger. Indeværende speciale belyser dermed områder, der med afsæt i analytisk generalisering muligvis kan overføres til andet politiarbejde, da vi ikke formoder, at ovennævnte kompleksiteter er unikke for arbejdet med nigerianske kvinder i prostitution. Eksempelvis forestiller vi os, at tillidsproblemstillinger også kan gøre sig gældende for håndtering af andre udsatte grupper.

Litteraturliste

- Attoh, Franca (2009): *Trafficking in Women in Nigeria: Poverty of Values or Inequality?* i Journal of Social Science, årg. 19, vol. 3, s. 167-171
- Brymann, Alan (2008): *Social Research Methods*. New York: Oxford University Press inc.
- CMM: Center mod Menneskehandel (2014): *Ofre for menneskehandel – statistik 2013*, Center mod Menneskehandel, 11. februar 2014
- Christie, N. (1986): "The ideal victim" (s.17-30) i Ezzat A. Fattah (Red.): *From Crime Policy to Victim Policy - Reorienting the Justice System*. London: Macmillan Press
- Cornish, B. Derek & Ronald V. Clarke (2011): "Crime as a Rational Choice" i Francis T. Cullen & Robert Agnew: *Criminological Theory: Past to present*. Oxford University Press. Fourth edition.
- COWI (2014): *Evaluering af handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel*. København: Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold
- Cullen, T. Francis & Robert Agnew (2011): *Criminological Theory: Past to Present*. Oxford University Press. Fourth edition
- Farrell, Amy og Rebecca Pfeffer (2014): *Policing Human Trafficking: Cultural Blindness and Organizational Barrier*, ANNALS, AAPSS, 653, maj 2014
- Farrell, Amy, Rebecca Pfeffer og Katherine Bright (2015): *Police Perceptions of Human Trafficking*, Journal of Crime and Justice
- Fattah, Ezzat Abdel (1991): *Understanding Criminal Victimization*. Canadian Cataloguing in Publication Data. Prentice-Hall Canada Inc. Scarborough, Ontario
- Finstad, Liv (2000): *Politiblikket*. Oslo: Pax Forlag
- Fitzgibbon, Kathleen (2010): *Modern-day slavery? The scope of trafficking in persons in Africa*. African Security Review, 12:1, 81-89
- Gerds, Astrid H. (2010): *Lokale konsekvenser av sexkjøpsloven i Bergen - En kartleggingsrapport om kvinnene, markedet og samfunnet*. Bergen Kommune: Utekontakten Bergen
- Holm, Maibritt Gamborg (2007): *Mellem migrant og sexarbejder*, Sociologi i dag, årgang 37, nr. 3-4, 2007
- Holm, Maibritt Gamborg (A): *Migrantsexarbejde - trafficking. En brugbar analytisk ramme eller en misvisende distinktion?*, Københavns Universitet
- Junker, Susanne (2015): "En utroværdig kvinde" i *Information* den 4/3/2015

- Kristiansen, Søren og Hanne K. Krogstrup (1999): "Deltagende observation: Introduktion til en forskningsmetodik". Dansk sociologi, bind 10
- Kvale, Steinar og Svend Brinkmann (2008): *InterView – Introduktion til et håndværk*, 2. udgave, København: Hans Reitzels Forlag
- Kvale, Steinar og Svend Brinkmann (2009): *InterView - Introduktion til et håndværk*, 2. udgave København: Hans Reitzels forlag
- Lilly, Robert J., Francis T. Cullen & Richard A. Ball (2011): *Criminological Theory – Context and Consequences*. SAGE Publications, Inc. Fifth edition
- Lipsky, Michael (1980): *Street-Level Bureaucracy: Dilemmas of the Individual in Public Services*. Russel Sage Foundation
- Ludvig, Alice (2006): *Differences Between Women? Intersecting Voices in a Female Narrative* i European Journal of Women's Studies 13(3) (s.245-258)
- Matthews, Roger (2005): *Policing Prostitution – 10 years on*. BRIT. J. CRIMINOL. 45, pp. 877-895. Advanced Acces publications 3 May 2005. Published by Oxford University Press on behalf of the Centre for Crime and Justice Studies (ISTD)
- Ministeriet for Ligestilling og Justitsministeriet, Udenrigsministeriet, Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration, Skatteministeriet, Socialministeriet, Indenrigs – og Sundhedsministeriet, Beskæftigelsesministeriet (2011): *Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2011-2014*
- Møller, Kim (2013): "Rational choice" i Michael Hviid Jacobsen og Anne-Stina Sørensen (red.): *Kriminologi – en introduktion*. Hans Reitzels Forlag. 1. udgave.
- Møller, Kim og Sveinung Sandberg (2015): "Credit and Trust: Management of Network Ties in Illicit Drug Distribution" i Journal of Research in Crime and Delinquency
- Nichols, Andrea J. & Erin C. Heil (2015): "Challenges to Identifying and Prosecuting Sex Trafficking Cases in the Midwest United States" I *Feminist Criminology* 2015 vol. 10(1) 7-35
- Nielsen, Beth Grothe & Annika Snare (2006): *Viktimologi – om forbrydelsens ofre: teori og praksis*. Århus: Aarhus Universitetsforlag
- Plambech, Sine (2014A): *Between "Victims" and "Criminals": Rescue, Deportation, and Everyday Violence Among Nigerian Migrants*. Social Politics 2014 Volume 21 Number 3
- Plambech, Sine (2014B): "Between "Victims" and "Criminals" – Nigerian Migrant Sex Workers and the Politics of Rescue" Forthcoming in *Social Politics: International Studies in*

Gender, State and Society, special issue “Sexual Economies and New Techniques of Governance” (2014)

- Phoenix, Ann (2006): “Interrogating Intersectionality: Productive ways of theorising multiple positioning” i *Kvinder, køn og forskning* nr. 2-3 (s.21-30)
- Rigspolitiet (2009): *Politiets indsats mod prostitutionens bagmænd i 2008*. Justitsministeriet København K.
- SFI (2001): *Prostitution i Danmark*, København
- Shdaimah, Corey og Shelly Wiechelt (2012): *Crime and Compassion: Women in Prostitution at the Intersection of Criminality and Victimization*, International Review of Victimology
- Skilbrei, May-Len og Charlotta Holmström (2011): “Is There a Nordic Prostitution Regime?” *Crime and Justice*, Vol. 40, No. 1 pp. 479-517
- Skillbrei, May-Len, Marianne Tveit & Annette Brunovskis (2006): *Afrikanske drømmer på europeiske gater - Nigerianske kvinner i prostitusjon i Norge*, Norge: Fafo
- SOU, Statens Offentliga Utredningar (2010): *Förbud mot köp av sexuell tjänst. En utvärdering 1999-2008*. Stockholm: Elanders Sverige AB
- Truong, Thanh-Dam (2005): *Poverty, Gender and Human Trafficking in Sub-Saharan Africa: Rethinking Best Practices in Migration Management*. UNESCO Project to Fight Human Trafficking in Africa.
- Utekontakten (2015): *Kriminalisering av sexkjøp - en foreløpig kartleggingsrapport om: kortsigtede effekter for kvinnene, markedet og lokalsamfunnet i Bergen*. Bergen Kommune: Utekontakten Bergen
- Wiingaard, Majken (2010): *Migrantprostitution i Danmark*, Odense: Servicestyrelsen
- Wilson, D., Walsh, W., & Kleuber, S. (2006). Trafficking in human beings: Training and services among US law enforcement agencies. *Police Practice & Research*, 7, 149-160.

Internetsider

- CMM A: Center mod Menneskehandel: *Straffelovens kapitel 26 § 262 a*. Fundet d.20.02.2015 på <http://www.centermodmenneskehandel.dk/menneskehandel/lovstof/dansk-lovgivning/dansk-straffelov-om-menneskehandel-ss262a>
- CMM B: Center mod Menneskehandel: *Om os*. Fundet d.22.02.2015 på <http://www.centermodmenneskehandel.dk/om-os>

- CMM C: Center mod Menneskehandel: *Definition*. Fundet d.22.02.2015 på <http://www.centermodmenneskehandel.dk/menneskehandel/definition-af-menneskehandel>
- CMM D: Center mod Menneskehandel: *Definition*. Fundet d.05.03.2015 på http://www.centermodmenneskehandel.dk/hjaelp_til_ofre/Handlingsplaner-og-statusrapporter
- Politi: *Beskrivelse af politiets indsats mod prostitutionens bagmænd 2009*. Fundet d.25.02.2015 på <https://www.politi.dk/NR/rdonlyres/EA7AD422-5E04-4B47-886A-84D86D45AD74/0/Beskrivelseafpolitietsindsatsmodprostbagm%C3%A6nd2009.pdf>
- Reden International: *Menneskehandel*. Fundet d. 25.02.2015 på <http://redeninternational.dk/content/menneskehandel>
- Retsinformation: *26. kapitel Forbrydelser mod den personlige frihed*. Fundet d.20.02.2015 på <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=164192#Kap26>
- Socialstyrelsen: *Relevant lovgivning*. Fundet d. 18.02.2015 på <http://www.socialstyrelsen.dk/udsatte/prostitution/om-prostitution/relevant-lovgivning>

Bilag 3: Interviewguide 2

Vi vil gerne tale om politiets arbejde med udenlandske kvinder i prostitution, hvor vi særligt har fokus på kvinder fra Nigeria. Vi er interesserede i at høre, hvorledes du håndterer arbejdet med disse og hvad din holdning til arbejdet er. Du vil selvfølgelig være anonym i vores opgave og er der spørgsmål, du ikke ønsker at svare på, er det også i orden.

Inden vi går i gang vil vi lige høre, om det er i orden, hvis vi optager interviewet? Det er kun os, som kommer til at arbejde med optagelsen og vi sletter det selvfølgelig efter brug. Vi forventer, at interviewet vil tage omkring tre kvarter. Inden vi går i gang, har du så selv nogle spørgsmål?

Først vil vi gerne høre lidt om de praktiske elementer i dit arbejde.

1. Kan du prøve at fortælle lidt om dit arbejde i specialafdelingen?
 - a. Hvordan er en typisk arbejdsdag?
 - b. Hvilke forskellige opgaver varetager du?
2. Hvor ofte er I i kontakt med kvinderne? - og hvor ofte er du i kontakt med dem?
 - a. Hvor ofte anholdes udenlandske prostituerede - og hvor ofte er du en del af anholdelsen?
 - b. Hvor mange kvinder drejer det sig præcist om?
3. Hvad er jeres hovedopgave(r) i arbejdet med prostitution?
4. Hvilken form for træning/undervisning har du fået i at arbejde inden for området med udenlandske prostituerede?
5. Føler du, at du er klædt på til at klare arbejdet?
6. Oplever du, at politiets indsats har forandret sig, mens du har været betjent på området?
 - a. Er prostitution og menneskehandel blevet et område som er kommet mere i fokus?
7. Oplever du, at der i din tid, er sket en forandring i prostitutionsmiljøet i Nordjylland?
 - a. Er der andre nationaliteter af kvinder nu end tidligere?
 - i. Er der et tidspunkt, der har været en markant ændring?

Kvinderne:

Nu vil vi gerne tale om politiets arbejde i forhold til de prostituerede kvinder. Igen vil vi gerne fremhæve, at vores fokus er på udenlandske kvinder - særligt fra Nigeria.

8. Oplever du at de nigerianske kvinder adskiller sig fra andre nationaliteter?
 - a. I deres adfærd?
 - b. I den situation de befinder sig i - f. eks måden de er kommet til landet, deres bagmænd, juju?
9. Hvordan oplever du, at kvinderne reagerer på mødet med jer som politibetjente?
 - a. Bange, frustrerede, nervøse, ligeglade, vrede m.m.?
10. Hvad mener du er vigtigt, når du skal håndtere de nigerianske prostituerede?
 - a. Er der noget, du skal være god til for at opnå en fornuftig kontakt med kvinderne?
11. Hvor vigtigt er tillid i arbejdet med disse kvinder?
 - a. Hvordan forsøger I at skabe tilliden?
12. Oplever I, at kvinderne ikke vil identificere sig selv?
 - a. Hvis ja, hvad ligger evt. til grund for dette?
13. Hvordan mener du, at kvinderne ser på danske politibetjente?
 - a. Bliver I f. eks. ofte forvekslet med eksempelvis socialarbejdere?
14. Oplever du, at kvinderne har en bestemt forestilling om, hvad en politibetjent er?
 - a. Stemmer dette overens med jeres arbejde?
15. Tror du, at politiets arbejde kan påvirke kvindernes arbejde som prostituerede?
 - a. Hvorfor/hvorfor ikke?
 - b. Føler du, at I skaber mere eller mindre sikkerhed for kvinderne i deres arbejde som prostituerede?

Kategorisering:

Vi har læst, at når kvinderne anholdes, så skal I vurdere, om de er handlede eller ej.

16. Kan du prøve at fortælle lidt nærmere om, hvorledes dette foregår?
 - a. Vi ved, at I har nogle fortrykte spørgsmål, I kan anvende til afhøring af kvinderne. Kan du fortælle lidt om det?
17. I forhold til vurderingen af kvinderne, arbejder du så med nogle kategorier? Eksempelvis har vi læst, at politiet arbejder med kategorierne handlet/ikke-handlet - gør du også det i dit arbejde?
 - a. Føler du, at disse kategorier er dækkende i forhold til jeres arbejde?
 - b. Hvis nej, hvad ligger så til grund for din vurdering?
18. Hvis du vurderer en kvinde som handlet, hvad ligger så til grund herfor?

- a. Har du nogle bestemte kriterier, du går ud fra?
19. Når du skal foretage en vurdering af kvinderne, hvilke faktorer spiller så ind?
- a. Eksempelvis kvindernes etnicitet, adfærd, ejendele m.m.?
20. Oplever du, at kvinderne ændrer forklaring undervejs i afhøringen?
- a. F.eks. først fremsætter ét bestemt selvbillede for senere at ændre dette billede?
 - i. F. eks. prøver at fremstå mere/mindre handlede end de egentlig er?
 - b. Hvis ja, hvorfor tror du, at de gør det?
21. Hvor ofte har I en samtale med en kvinde, mens hun er I jeres varetægt?
22. Oplever du, at din vurdering af kvinderne er forskellig i forhold til dine kollegaers?
- a. Ligger der forskellige elementer til grund for jeres vurdering?

Lovgivningen:

Nu vil vi gerne tale om lovgivningen i forhold til dit arbejde med de prostituerede (nigerianske) kvinder.

23. Vi har læst, at kvinderne kan blive tilbudt en refleksionsperiode, hvor de skal tænke over, om de vil samarbejde om deres hjemsendelse. Mener du, at dette er positivt for jeres arbejde eller skaber det nogle problemer i forhold til efterforskningen af bagmændene?
24. Modsat Danmark benyttes refleksionsperioden i andre lande til, at kvinderne kan tænke over, hvorvidt de vil samarbejde med politiet. Kunne det være en mulighed at gøre sådan i Danmark også - og ville det hjælpe jer i jeres arbejde?
25. Hvad synes du om de rammer, lovgivningen giver for jeres arbejde?
- a. Eksempelvis kan kvinderne både være ulovlige migranter samtidig med, at de er ofre for menneskehandel. Mener du, at det komplicerer dit arbejde, at kvinderne kan indtage begge roller?
26. Oplever du, at kvinderne gerne vil samarbejde med jer i en efterforskning?
27. Tror du, at kvinderne er klar over, at de bliver udvist af Danmark, ligegyldigt om de betragtes som handlede eller ej?
28. Mener du, at kvinderne har nok incitament til at hjælpe jer i efterforskningen af bagmænd?
- a. Eksempelvis risikerer de udenlandske prostituerede at blive sendt ud af Danmark ligegyldigt, om de betragtes som handlede eller ej.

29. Ville det lette jeres arbejde, hvis I havde mulighed/fik flere muligheder for at give kvinderne et incitament til at hjælpe jer i jeres efterforskning? Og hvad skulle det være?
- a. Som eksempelvis mulighed for, at de kan få midlertidig ophold i landet.
30. Mener du, at der er nogle kompleksiteter i arbejdet med de nigerianske prostituerede?
- a. Er der nogle udfordringer i jeres arbejde?

Samarbejde med andre myndigheder:

I arbejdet med at vurdere kvindernes situation, har vi forstået, at I samarbejder med andre institutioner eller myndigheder.

31. Hvilke myndigheder arbejder I sammen med?
32. Kan du prøve at fortælle lidt om arbejdet, I laver med de andre myndigheder og organisationer vedrørende kvinderne?
1. F.eks. i vurderingen af kvinderne som handlede/ikke-handlede?
33. Mener du, at arbejdsfordelingen mellem de forskellige myndigheder og politiet fungerer?
34. Vi har forstået det som, at det kan være udfordrende for jeres arbejde, at I både skal foretage en vurdering af, hvorvidt kvinderne er handlede eller ej og samtidig samarbejde med kvinderne i en efterforskning bagefter. Er du også af denne holdning?
35. Vi har forstået det sådan, at CMM har den endelige afgørelse i vurderingen af kvinderne som handlede/ikke-handlede. I hvor høj grad synes du, jeres vurdering af kvinderne spiller en rolle ift. CMM's beslutning?
- i. Stemmer jeres vurdering ofte overens med CMM's beslutning?

Baggrundsspørgsmål:

Til sidst har vi bare nogle baggrundsspørgsmål.

36. Hvor gammel er du?
37. Hvor længe har du arbejdet i denne specialenhed?
38. Hvor længe har du arbejdet ved politiet?
39. Hvad er din stilling?

Debriefing:

Tak fordi du havde lyst til at deltage i interviewet. Det er en stor hjælp for vores speciale. Har du selv nogle spørgsmål eller noget du gerne vil tilføje inden vi slutter?

Øvrige Bilag på CD-rom

- Bilag 1: Interviewguide 1
- Bilag 2: Mail
- Bilag 4: Interviewguide 3
- Bilag 5: Afhøringskema
- Bilag 6: Interviewguide med CMM
- Bilag 7: Transskribering
- Bilag 8: Informantoversigt